

Facultat de Dret, Economia i Turisme
Universitat de Lleida

Informe de seguiment
Setembre 2016

Presentat a la Comissió d'Estudis dels Graus del centre: 24/12/2016

Presentat a l'Òrgan responsable del POP del centre: 14/12/2016

Aprovat per la Comissió d'Avaluació de la Universitat: 03/02/2017

DADES D'IDENTIFICACIÓ

Universitat:	Universitat de Lleida (UdL)
Nom del centre:	Facultat de Dret, Economia i Turisme
Dades de contacte:	C. de Jaume II, 73E-25001 Lleida - +34 973 70 32 00
Web dels graus:	http://www.udl.cat/estudis/estudis_centres.html
Web dels màsters:	http://www.udl.cat/estudis/poficials.html
Responsables de l'elaboració de l'informe:	M. José Puyalto Franco Degana de la Facultat de Dret, Economia i Turisme

Titulacions impartides al centre i incloses en aquest informe					
Denominació	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Any d'inici	Inter univ./Coord	Coordiador acadèmic
Doble Titulació: Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empreses		360	2013-14	N / S	Laura Salamero Teixidó
Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i		363	2013-14	N / S	Silvia Miguel Fernández
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	2500362	240	2009-10	N / S	Jaume Codina Mejón
Grau en Dret	2500363	240	2009-10	N / S	Neus Cortada Cortijo
Grau en Turisme	2501951	240	2010-11	N / S	Natalia Daries Ramon
Màster Universitari en Advocacia	4313245	90	2013-14	N / S	M.Mercedes Castillo Solsona
Màster Universitari en Ciències Jurídiques	4313242	60	2013-14	N / S	Paloma De Barron Arniches
Màster Universitari en Comptabilitat, Auditoria i Control de Gestió	4312386	60	2010-11	N / S	Francisco Javier Sabi Marcano

Màster Universitari en Estudis De Gènere i Gestió de Polítiques d'Igualtat	4315580	60	2015-16	N / S	Ana Romero Burillo
Màster Universitari en Gestió Administrativa	4315522	60	2015-16	N / S	Laura Salamero Teixidó
Màster Universitari en Sistema de Justícia Penal	4311669	60	2009-10	S / S	Carolina Villacampa Estiarte

Les dades en les que es basa l'anàlisi dels resultats de la titulació es poden consultar a la pàgina web de la titulació, en l'apartat 'Titulació en xifres'.

VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS D'ACREDITACIÓ	10
ESTÀNDARD 1. Qualitat del programa formatiu	10
1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requeriments de la disciplina i amb el corresponent nivell formatiu.	10
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	11
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.....	11
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.....	12
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	12
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.....	12
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu nombre és coherent amb e nombre de places ofertes.....	14
GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	14
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.	14
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	16
GRAU EN DRET	16
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències amb els objectius de la titulació.....	16
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.	18
GRAU EN TURISME	18
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	18
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	20
MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA	21
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	21
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	21
MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES	22

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	22
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	23
MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ.....	23
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	23
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	24
MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT	25
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	25
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	27
MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA.....	28
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	28
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	29
MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL	29
1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.....	29
1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.....	31
1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.....	32
ESTÀNDARD 2. Pertinència de la informació pública.....	34
2.1 La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.....	34
2.2 La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i la satisfacció.....	35
ESTÀNDARD 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació.....	35
3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.	35

3.2 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.	36
3.3 El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora continua.	37
ESTÀNDARD 4. Adequació del professorat al programa formatiu.....	38
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	38
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	38
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	39
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	39
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	39
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	40
GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES	40
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	40
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	42
GRAU EN DRET	43
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	43
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	44
GRAU EN TURISME	44
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	44
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	45
MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA	46
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	46

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	47
MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES	47
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	47
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	47
MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ	48
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	48
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	48
MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT	49
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	49
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	50
MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA	50
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	50
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	51
MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL	51
4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.	51
4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.	52
4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.....	53
ESTÀNDARD 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	54
5.1 Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.	54
5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.	57

ESTÀNDARD 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius	58
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESSES	58
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	58
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	59
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	59
DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESSES	60
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	60
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	61
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	62
GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESSES	62
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	62
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	63
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	64
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	66
GRAU EN DRET	67
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	67
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	68
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	69
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	71
GRAU EN TURISME	71
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	71

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	74
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	76
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	76
MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA.....	77
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	77
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats l'aprenentatge pretesos i és públic.	78
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	78
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	79
MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES	79
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	79
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	80
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació. .	80
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	80
MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ.....	81
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	81
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	82
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	83
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	83
MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT	83
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	83
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	85

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	85
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	85
MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA	86
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	86
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	87
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	88
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	88
MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL	88
6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.....	88
6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.....	89
6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.	90
6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.	91

VALORACIÓ DE L'ASSOLIMENT DELS ESTÀNDARDS D'ACREDITACIÓ

ESTÀNDARD 1. Qualitat del programa formatiu

1.1. El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requeriments de la disciplina i amb el corresponent nivell formatiu.

Les titulacions de la Facultat de Dret i Economia i Turisme incloses en aquest informe van ser verificades positivament per Resolució de la Secretaria General del Consejo de Coordinación Universitaria, en les següents dates:

- Grau en Administració i Direcció d'Empreses:	01/04/2009
- Grau en Dret:	01/04/2009
- Grau en Turisme:	30/06/2010
- Màster Universitari en Advocacia:	19/09/2012

- Màster Universitari en Ciències Jurídiques:	19/09/2012
- Màster Universitari en Comptabilitat, Auditoria i Control de Gestió:	30/06/2010
- Màster Universitari en Estudis De Gènere i Gestió de Polítiques d'Igualtat:	24/07/2015
- Màster Universitari en Gestió Administrativa:	08/07/2015
- Màster Universitari en Sistema de Justícia Penal:	29/07/2009

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.

El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació. Tanmateix, fruit de la reflexió endegada en el si d'aquesta doble titulació i de l'estreta relació que la coordinació del Grau manté amb l'estudiantat de la mateixa per procurar el correcte seguiment dels estudis, s'ha pres la decisió de, sense alterar el contingut del pla d'estudis ni l'estructura del currículum, reformular formalment el pla reduint la seva durada. Així, sense variar el contingut formatiu, s'han re-ubicat algunes assignatures re-equilibrant la càrrega creditícia dels cursos, per tal d'afavorir la consecució del Doble Grau en cinc anys front als sis que preveu el pla vigent el curs 2015-16. Aquesta reformulació s'ha basat en la reflexió de l'equip directiu en base a les impressions de l'estudiantat, prenent com a fonament la durada en la majoria d'Universitats properes que així l'oferten. Juntament a aquesta reformulació temporal, i fruit de la reubicació d'algunes assignatures d'ADE, la reforma ha estat més profunda. D'aquest procés de reflexió i construcció n'han tingut informació puntual i extensa els/les estudiants matriculats, participant en el disseny de les actuacions i mecanismes necessaris per tal d'adaptar-s'hi. En aquest sentit, s'han elaborat -ad hoc- uns horaris, calendaris avaluatius i metodologies docents per a aquells/es estudiants que, matriculats ja en la Doble titulació, volen adaptar-se al nou pla. Igualment, cal assenyalar el canvi significatiu que ha suposat l'encabiment de la titulació en franges uniformes de tarda. Això respon també a les peticions de l'estudiantat, i, si bé ha suposat un esforç de recerca d'espais, i de coordinació i adaptació de la docència de tarda del Grau en ADE, permet a l'estudiantat compaginar l'estudi amb activitats extra universitàries que constitueixen, entenem, un element important per a la formació personal dels nostres titulats - idiomes, esports, docència, voluntariat...-. D'altra banda, cal assenyalar que la implementació del curs 2017-18 del cinquè curs del Grau, on es situen la realització del Treball Final de Grau i les pràctiques curriculars externes com a assignatures obligatòries, demana l'elaboració d'un Reglament propi d'ambdues activitats atesa la doble titulació on s'incardinen. Així, durant el curs 2016-17 l'equip de Govern elaborarà aquests reglaments i els corresponents protocols d'aplicació - assignació, desenvolupament, avaluació, presentació de memòria, defensa TFG..... -. Durant el proper curs 2016-2017

encetarem, igualment, un debat sobre la modificació del pla d'estudis del Grau en Dret contemplant algunes possibilitats com ara l'homogeneïtat creditícia de les assignatures, modificar la situació d'algunes assignatures obligatòries, i analitzar noves propostes de Minors. Igualment, la reflexió sobre la modificació del pla d'estudis del Grau en Administració i Direcció d'Empreses pot afectar la Doble titulació. L'homogeneïtat creditícia i temporal de les assignatures de Dret - que es pretén establir en sis crèdits i suprimir les assignatures anuals - permetrà una millor coordinació sistemàtica amb les d'ADE que ja presenten aquesta estructura. Tanmateix, l'objectiu del proper curs és iniciar únicament una reflexió sobre aquesta possibilitat atesa la previsible dificultat per adoptar acords que suposin pèrdua de crèdits per a algunes assignatures.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

L'evolució de les dades de matrícula durant el període 2013-2014/2015-2016 evidencia que la taxa d'ocupació de la titulació és del 100%. Cal tenir en compte que en el curs 2014-2015 es va augmentar el nombre de places a 30 i el curs 2015-16 a 35, aconseguint aquesta taxa d'ocupació en ambdós casos. La demanda en 1° opció s'ha mantingut estable, superant, en tots els cursos el nombre de places ofertes. Les dades evidencien que la via d'accés més habitual per cursar els estudis del Doble Itinerari dels Graus en Dret i ADE és la Via Batxillerat/PAU situant-se per damunt del 90%. Per contra el nombre d'alumnes de nova matrícula que accedeixen per FP2/CFGS és molt reduït (2,5%). Les notes de tall PAU han experimentat un important descens lligat a l'increment de l'oferta de places, passant del 8,87 al curs 2013-2014 al 5 al curs 2015-2016. No obstant això, cal remarcar que hi ha un 56% de notes d'accés superiors al 9. Del que s'ha exposat es dedueix que el perfil d'accés al Grau en Dret s'adequa al previst en la memòria de verificació del títol. Tanmateix, potser caldria revisar a la baixa el nombre de places ofertes atesa la disminució de la nota d'accés. Des del punt de vista de l'aprenentatge, la Doble titulació requereix un esforç important i un grau d'implicació elevat amb els estudis i no resulta, a priori, massa apropiat, el seguiment d'un itinerari de doble Grau a partir d'un indicador determinant com una baixa qualificació.

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències.

El pla d'estudis es desenvolupa en cinc anys acadèmics. Les assignatures de les dues titulacions, Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses, es combinen i disposen distribuïdes en deu semestres. Quan certa assignatura té continguts i competències equivalents en els dues titulacions es cursa només un cop,

és a dir, es cursa l'assignatura d'una de les titulacions i es reconeix a l'altra.

La taula de competències (amb competències a les files i assignatures a les columnes), que està disponible a la web de la Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en ADE <http://www.doblegrauinformaticaiade.udl.cat/export/sites/InformaticaAde/.content/do> mostra de quina manera es van assolint les diferents competències de les dues titulacions a mesura que avança la doble titulació.

Clarament s'observa que totes les competències de les dues titulacions, Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses, es treballen en una o varies assignatures en el transcurs dels cinc cursos. Queda, així, garantida l'adquisició de les competències de les dues titulacions per part de l'estudiantat de la Doble titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses.

En efecte, en el disseny del pla d'estudis, s'ha produït el reconeixement de certes assignatures per evitar repeticions del treball de certs conceptes i competències. Tanmateix aquests reconeixements no ocasionen mancances en les competències assolides. Concretament, l'assignatura d'organització empresarial del Grau en Enginyeria Informàtica queda reconeguda per un parell d'assignatures del Grau en ADE atès que competències d'aquella assignatura (el coneixement adequat de l'empresa, l'organització i la gestió d'empreses (GII-FB6), i la capacitat per planificar, concebre, desplegar i dirigir projectes i fer el seu seguiment (GII-CRI2)) queden assolides en el treball previst a les assignatures del Grau en ADE en que es contemplen les competències de capacitat per crear i dirigir una empresa atenent i donant resposta als canvis de l'entorn en que s'opera, i de capacitat d'elaborar, interpretar i auditar la informació econòmica i financera d'entitats i particulars i prestar-hi assessorament (ADE1, ADE3). Quelcom similar succeeix amb les tres assignatures de la menció en sistemes d'informació que es reconeixen. En aquestes es repeteix la competència de capacitat d'integrar-se dins l'estructura de l'empresa (EPS10). Aquesta competència queda assolida amb escriure mitjançant assignatures que els estudiants cursen de la titulació d'ADE atès que justament allà van coneixent les diferents àrees funcionals de l'empresa obtenint un coneixement en profunditat de l'estructura d'una empresa. Pel que fa a la competència de coneixement de llengua estrangera (CT2), les mancances que pugui ocasionar deixar de fer tres assignatures en anglès es veuen completament superades amb l'assignatura del Grau en ADE d'English for Business II i pel Treball de Fi de Grau que cal escriure i defensar en llengua estrangera.

Finalment, les assignatures de matemàtiques i estadística bàsica del Grau en ADE que queden reconegudes per les assignatures d'àlgebra i d'estadística i optimització del Grau en enginyeria informàtica, tampoc provoquen cap mancança pel que fa a les competències assolides. Aquestes assignatures d'una i altra titulació comparteixen competències com la capacitat per a la resolució de problemes matemàtics que puguin plantejar-se en l'enginyeria, en l'empresa i en la presa de decisions (GII-FB1, ADE4, ADE5) o com la capacitat per a l'abstracció i el raonament crític, lògic i matemàtic, capacitat d'anàlisi i síntesi, de crítica i autocrítica (EPS5, FDE1 i FDE3).

Per altra banda, durant aquest curs 2015-16 s'ha detectat una possible millora en el pla d'estudis d'ADE i atès que la doble titulació recull els plans d'estudis de les dues titulacions, aquest fet possibilita millorar també l'itinerari de la doble titulació. Es tracta de l'assignatura

de Matemàtiques de les Operacions Financeres. Si aquesta es cursa abans que les assignatures Comptabilitat Financera i Fonaments de Finançament, es facilita l'aprenentatge en aquestes dues darreres assignatures.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

El nombre de places ofertes per a la doble titulació al curs 2015-16 és 10 i els estudiants de nou ingrés són 11. Així que el nombre d'estudiants és coherent amb el nombre de places ofertes.

D'altra banda, el 100% dels estudiants que accedeixen a la doble titulació el curs 2015-16, havien seleccionat aquesta doble titulació com a primera preferència. Pel que fa a la nota de tall del curs 2015-16, aquesta és 6,85. Ha augmentat respecte el curs anterior però es manté per sota de la nota de tall del curs 2013-14, any en que es va oferir la doble titulació per primer cop. Malgrat la nota de tall no és molt alta, més del 80% dels estudiants tenen una nota de batxillerat amb PAU superior a 8. Aquesta nota és adient atès que la capacitat de treball exigida en una doble titulació és superior a la d'una sola titulació.

El fet de tenir una nota d'accés elevada i d'haver ingressat en primera preferència ens permet afirmar que el perfil de l'estudiant que ingressa és adequat.

GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Durant el curs 2015-2016 s'han produït una sèrie de modificacions no substancials amb diferents finalitats.

La primera consisteix en què el Treball Final de Grau passa de ser una matèria del segon semestre a una matèria anual. La planificació del TFG s'inicia al setembre amb la selecció per part de l'estudiantat de l'àmbit temàtic sobre el qual vol realitzar el treball. Durant l'octubre l'alumne realitza un curs de formació sobre el TFG per tal que a partir del novembre amb la coordinació del professor tutor, l'alumne comenci a desenvolupar el treball. L'avaluació del TFG és continua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix. Amb aquesta modificació creiem que es poden avaluar millor les competències assolides per l'estudiantat.

La segona ha consistit en passar optatives de quart curs al segon semestre, concretament les assignatures: Valoració d'empreses i estratègia financera (101337) i Sistemes informatius comptables (101335). La finalitat d'aquesta modificació és que l'alumne tingui opció a matricular-se d'optatives tant al primer com al segon semestre ja que les pràctiques també es poden realitzar al primer i segon semestre. No obstant això,

l'assignatura "Sistemes Informatius comptables" va passar de nou al primer semestre, en una modificació posterior, atesa la disponibilitat horària laboral del professorat implicat en la docència.

La tercera modificació ha estat l'anul·lació dels prerequisits i els corequisits existents entre diferents assignatures del Grau en ADE per tal de millorar les taxes de graduació dels alumnes i per tal de facilitar les convalidacions en el cas de trasllat d'expedients, ja que cada any comporta problemes per als alumnes que provenen d'altres Universitats per la via de reconeixement de matèria i es veuen comprimits per aquest límit, que per altra banda, no ha estat una eina de molta utilitat per als nostres alumnes al llarg de la implantació del Pla d'Estudis d'ADE.

Durant el curs 2016-2017 esta previst valorar una modificació del Pla d'Estudis del Grau en ADE consistent en la supressió de les assignatures de idiomes, en concret, (101304) English for Business I i (101309) English for Business II la raó principal és que aquests idiomes es van incloure inicialment per permetre a l'alumne assolir el nivell B1, però atès que a partir del curs 2015-2016 és necessari acreditar un nivell B2 al finalitzar la titulació, hem considerat oportú substituir aquestes assignatures per altres pròpies de l'àmbit de coneixement sense renunciar a que es puguin impartir en un idioma estranger.

En definitiva, pretenem prioritzar els continguts en un idioma estranger que el propi idioma en si. A més, la UdL disposa d'un Institut de Llengües amb una oferta molt amplia que poden gaudir el nostre estudiantat garantint un aprenentatge d'un idioma de forma més adequada que mitjançant dues assignatures de 6 crèdits.

A banda d'aquestes propostes, el centre pretén impulsar una redefinició de l'optativitat del Grau en ADE a través dels Minors per tal d'afavorir d'una forma significativa l'especialització dels nostres estudiants facilitant, a més a més, la continuïtat dels seus estudis de màster. En aquest sentit, està previst que durant el curs 2016-2017 s'ofereixi el Minor en Emprenedoria, la gestió anirà a càrrec de la Facultat de Dret, Economia i Turisme amb la col·laboració de la Càtedra Santander d'Emprenedoria Universitària. La incorporació d'aquest Minor s'emmarca en l'estratègia docent i de formació de la Universitat de Lleida i en el Pla Estratègic de la UdL, segons els quals, la UdL ha d'esdevenir una universitat emprenedora i ha de fomentar la cultura de l'emprenedoria entre el seu estudiantat. A més, cal tenir en compte que entre les competències que tot titulat ha d'assolir en finalitzar els seus estudis, l'emprenedoria és una competència clau del marc europeu (Recomanació del Parlament Europeu i del Consell Europeu sobre les competències clau per l'aprenentatge permanent, 2006) i que, segons l'Estudi Prospectiu Anual sobre el Creixement (COM, 2012), és un instrument d'increment del nivell d'ocupabilitat de l'estudiantat. Per tant, l'educació ha d'estar lligada a la realitat mitjançant models pràctics d'aprenentatge basats en l'experiència i també en l'experiència dels emprenedors del món real, essent imprescindible introduir a les aules metodologies eficaces (Pla d'acció sobre l'emprenedoria 2020, Comissió Europea, 2013. Així mateix, es pretén que aquest Minor serveixi per impulsar l'accés al Master en Emprendimiento del Campus Iberus, una proposta impulsada entre les quatre universitats que formen part del Campus d'Excel·lència Internacional de la Vall de l'Ebre. Durant el curs 2016-2017 s'elaborarà una nova proposta anomenada Minor en Mercats financers

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

Les places ofertades del Grau en ADE s'han reduït en consonància a l'evolució de la demanda en primera opció (passant de 220 al curs 2012-13 a 185 al 2015-16). Per les raons, principalment, d'augment de les taxes universitàries i conseqüències socials derivades de la crisi econòmico-financera actual, per una banda. I, per una altra banda, pel fet que la Facultat de Dret, Economia i Turisme ofereix dos dobles graus (ADE amb Dret i ADE amb Enginyeria Informàtica).

La matrícula en primera preferència se situa per sota, propera a l'oferta, a partir del curs 2013-14 fins que al curs 2015-16 la supera lleugerament; passant del 90% el curs 2012-13 al 95% el 2015-16 i indicant una millor percepció del Grau en ADE com a opció futura de treball.

Pel que fa a les notes d'accés al Grau en ADE cal destacar que al curs 2015-16 un percentatge menor, concretament d'aproximadament el 30%, de la nova matrícula al Grau accedia amb una nota <6 i un percentatge del 18% de l'estudiant amb una nota >9. L'evolució d'aquestes xifres indica que al curs 2015-16 el percentatge de nova matrícula amb nota més baixa disminueix, encara que la nota de tall es manté estable en la nota de 5. Els percentatges en les notes d'accés al Grau entre 7 i 9 representen uns percentatges al voltant de solament el 17%.

El fet que un dels canvis més rellevants succeïts a la Facultat de Dret, Economia i Turisme sigui oferir dos dobles graus (ADE i Dret i ADE amb Enginyeria Informàtica) es considera com el detonant per millorar la nota d'accés a les titulacions i la matrícula en primera preferència. L'evolució de les dades de la via d'accés posa de manifest que les vies majoritàries mostren una certa normalització entre les PAU (que representa a l'entorn del 63,1% del nou accés) i els cicles formatius (a l'entorn del 23,2%); encara que amb una lleu disminució de la procedència de les primeres. Per gènere, el curs 2015-16, el nombre d'homes (entorn 40%) supera lleument el de dones (38%), en ambdues vies d'accés. La ràtio d'estudiants equivalents a temps complet per professorat a temps complet segueix una tendència estable al llarg del període 2012-16, al voltant de la xifra de 24. En general, doncs, podem afirmar que els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés recomanat per la titulació.

GRAU EN DRET

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències amb els objectius de la titulació.

Durant el curs 2015-2016 s'han introduït una sèrie de modificacions no substancials al Grau en Dret amb diversos objectius com ara: millorar les taxes de graduació i eficiència, millorar les taxes de rendiment i èxit, afavorir la mobilitat, permetre una certa

especialització del futur/a graduat/ada.

La primera modificació consisteix en el fet que el TFG passa de ser una matèria del segon semestre a una matèria anual. D'acord amb el cronograma publicat a la pàgina web de la titulació, la planificació del TFG s'inicia al setembre amb la selecció per part de l'estudiantat de l'àmbit temàtic sobre el qual vol realitzar el treball. Durant l'octubre l'alumne realitza un curs de formació sobre el TFG per tal que a partir del novembre amb la coordinació del professor tutor, l'alumne comenci a desenvolupar el treball. L'avaluació del TFG és continua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix. D'aquesta manera es poden avaluar millor les competències assolides per l'estudiantat.

En segon lloc, es van eliminar els requisits que limiten la matrícula de les assignatures obligatòries als alumnes que hagin superat 24 crèdits ECTS de matèries bàsiques de primer. El motiu es afavorir la millora de la taxa de graduació i facilitar les convalidacions en el cas de trasllat d'expedients, ja que cada any comporta molts problemes per als alumnes que provenen d'altres Universitats per la via del reconeixement de matèries, i es veuen comprimits per aquest límit, que per altra banda no ha estat una eina de molta utilitat per als nostres alumnes al llarg de la implantació del Pla d'estudi.

En tercer lloc, eliminar els requisits que limiten la matrícula de les assignatures optatives de la titulació de Dret als alumnes que hagin superat 120 crèdits ECTS, dels quals 48 crèdits ECTS corresponen a matèries bàsiques de primer, aquesta modificació també obeeix a la necessitat de millorar les taxes de graduació.

En quart lloc, s'han introduït una sèrie d'optatives de mobilitat. La justificació d'aquesta mesura es permetre una major flexibilitat a l'hora d'escollir les optatives a cursar en la Universitat de destinació.

La cinquena modificació, consisteix a dividir l'assignatura Introducció al Dret Civil. Dret de la Persona i Família (assignatura anual de 12 crèdits ECTS), en dos assignatures: Introducció al Dret Civil. Dret de la Persona (assignatura semestral de 6 crèdits ECTS), i Dret de Família (assignatura semestral de 6 crèdits ECTS), que s'impartiran al Primer i Segon Semestre, respectivament de primer curs. Aquesta modificació no tan sols obeeix a les recomanacions del Pla Director de la Docència de la UdL, sinó a la dificultat que comporta l'adaptació de les assignatures Dret Civil I (Introducció al Dret Civil. Persona) i Dret de Família que s'imparteixen a la major part de les Universitats, no tan sols catalanes, sinó espanyoles. Finalment, s'ha incorporat un MINOR en Gènere i Dret a l'oferta formativa de la titulació amb una càrrega de 30 crèdits optatius. Aquesta proposta s'emmarca dins del compromís assumit per la Universitat de Lleida envers la consecució de la igualtat efectiva entre homes i dones i, que es porta a terme per la FDET amb la col·laboració del Centre Dolors Piera d'Igualtat d'Oportunitats i Promoció de les Dones de la UdL. El MINOR va dirigit a l'estudiantat de Grau de la UdL que vulgui completar la seva formació bàsica amb un domini de les relacions transversals entre gènere i dret des d'una perspectiva interdisciplinària, analítica i crítica dels continguts dels seus estudis. L'èxit d'aquest Minor durant el curs 2015-2016 ens ha obligat a fer una mena de preinscripció per garantir que durant el proper curs 2016-2017, els alumnes amb millors expedients puguin cursar el Minor complet o completar-lo aquells que durant aquest curs no ho han pogut fer.

Durant el proper curs 2016-2017 encetarem un debat sobre la modificació del pla d'estudis del Grau en Dret contemplant algunes possibilitats com ara l'homogeneïtat creditícia de les assignatures, modificar la situació d'algunes assignatures obligatòries, i analitzar noves propostes de Minors.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

L'evolució de les dades de matrícula durant el període 2012-2013/2015-2016 evidencia que l'ocupació de places de la titulació és del 100%. Cal tenir en compte que en el curs 2014-2015 es va augmentar el nombre de places a 115 (15 més respecte als cursos anteriors) i un curs abans (2013-2014) es va implementar la doble titulació Grau en Dret i Grau en ADE, això implica que el nombre de alumnes que cursen el Grau en Dret sol o simultàniament amb ADE ha augmentat de forma significativa en relació al curs de implantació de la titulació (2009/2010). La demanda en 1º opció també ha anat augmentant any rere any passant de 124 (2012/2013) a 161 (2015-2016) tot i això, el percentatge d'accés en primera preferència es va mantenint entre el 82% i el 88%. Les dades evidencien que la via d'accés més habitual per cursar els estudis del Grau en Dret és la via Batxillerat/COU/PAU situant-se, entre el 80% i més del 90%. Per contra el nombre d'alumnes de nova matrícula que accedeixen per FP2/CFGS és molt reduït (8,7%). Les notes de tall PAU han experimentat un lleuger descens passant del 6,68 al curs 2012-2013 al 5,77 al curs 2015-2016. No obstant això, cal remarcar que hi ha un 51,2% de notes d'accés de la via Batxillerat/COU/PAU i un 40% de notes de accés de la via CFS superiors al 7/8. Del que s'ha exposat es dedueix que el perfil d'accés al Grau en Dret s'adequa al previst en la memòria de verificació del títol.

GRAU EN TURISME

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

En l'informe de verificació emès per l'ANECA amb data 26 de maig de 2010 ens formulaven una sèrie de recomanacions que hem seguit tenint en consideració al llarg del desenvolupament del pla d'estudis:

1- A mesura que s'han implantat les assignatures optatives s'han ampliat les competències estratègiques i les competències específiques relacionades amb el sector turístic. Les competències estratègiques referents a coneixement i domini de l'anglès com a llengua estrangera i domini de les TIC: S'han introduït al pla d'estudis assignatures optatives en anglès i implantat de manera transversal les noves tecnologies a la majoria de les assignatures. S'han augmentat les hores d'impartició del programa de Gestió d'Allotjament i Gestió de la Restauració. S'ha proposat per al proper curs introduir

l'assignatura optativa “Empreses de transports de viatger” que s'impartirà en anglès considerant que fins ara el pla d'estudis no hi havia cap assignatura d'aquest àmbit.

Aquesta acció s'ha realitzat amb tres objectius; per una banda introduir l'àmbit del transport, continuar assolint les competències del domini de la llengua, i afavorir la realització de convenis de mobilitat amb universitats estrangeres. Aquest continua sent un dels punts febles a l'hora de signar convenis de mobilitat amb altres universitats. Amb aquesta acció s'amplia l'oferta tant pels estudiants de la UdL com pels estudiants d'Eramus i de mobilitat, que els permet fer un semestre sencer d'assignatures en anglès, incentivant així la mobilitat, ja que considerem que en el Grau de Turisme és un element clau per assolir les competències genèriques, específiques i estratègiques.

2-Per altra banda s'ha ofert una beca a una estudiant per realitzar tasques de prospecció i pressa de contacte, per establir relacions, per incrementar el nombre de convenis de mobilitat i per realitzar pràctiques amb universitats de llengua anglesa.

3-Per a la gestió i coordinació de les pràctiques d'empresa s'ha ampliat el contracte a una professora associada que imparteix classe al Grau, doncs considerem important que la persona conegui als estudiants per adequar el seu perfil a les ofertes de pràctiques de les empreses. Les pràctiques s'han realitzat en empreses de diferent àmbits del sector: intermediació, allotjament, informació i esdeveniments, tant a Lleida com a la resta de Catalunya, Espanya i també a l'estranger, on s'intentat impulsar les pràctiques.

4-S'han incorporat a les taules de planificació docent les activitats formatives de cada assignatura amb la dedicació temporal i s'ha introduït l'avaluació alternativa amb una normativa d'aplicació de la FDET per aquells estudiants que treballen i que no vulguin realitzar l'avaluació continuada.

5- S'ha realitzat una modificació no substancial al pla d'estudis. El Treball Final de Grau passa de ser una matèria del segon semestre a una matèria anual. La planificació del TFG s'inicia al setembre amb la selecció per part de l'estudiantat de l'àmbit temàtic sobre el que vol realitzar el treball. Durant l'octubre l'alumne realitza un curs de formació sobre el TFG per tal que a partir del novembre, amb la coordinació del professor tutor, l'alumne comenci a desenvolupar el treball.

L'avaluació del TFG és continua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix. D'aquesta manera es poden avaluar millor les competències assolides per l'estudiantat.

6- S'ha considerat per al proper curs modificar l'horari d'impartició del Grau al matí, per disminuir l'absència dels estudiants i per augmentar la matricula. La coordinadora ha realitzat una enquesta als estudiants, per conèixer les seves preferències i els estudiants han valorat positivament la proposta però per implementar-la de forma gradual, ja que els estudiants que actualment cursen el grau ja s'han planificat amb aquest horari i

realitzen altres activitats.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

La Facultat de Dret, Economia i Turisme (FDET), en la que es desenvolupa el Grau de Turisme, té matriculats el 20% del total d'estudiants de la Universitat de Lleida i, per tant, té una gran importància per a la UdL. La Facultat va ofertar pel curs 2015/2016, 50 places en el Grau de Turisme en les que s'han matriculat 43 estudiants i un 79% d'aquests havien escollit com a primera opció el grau de Turisme. El percentatge d'estudiants que escolleixen aquest Grau com a primera opció sempre s'ha mantingut al voltant del 80%, excepte el curs 13-14 que va ser del 97%, tot i això s'ha de dir que aquest curs va baixar el nombre d'estudiants matriculats. Dels 43 estudiants matriculats, un 13% són homes i un 29% són dones.

Un 77% dels estudiants accedeixen mitjançant les PAAU, un 16% mitjançant cicles formatius i un 7% mitjançant altres accessos. La nota d'accés, any darrere any, continua sent més alta la dels estudiants de cicles que la dels estudiants de batxillerat.

Aquest curs la nota mitjana dels estudiants ha baixat si la comparem amb la del curs anterior (2014-2015). Els estudiants que accedeixen amb una nota entre (5-6) són el 45%, i el curs anterior el 38%, entre (6-7) un 24%, entre (7-8) un 18%, entre (8-9) un 6% i (més de 9) un 6%. Aquestes dades repercuteixen en la durada mitjana de finalització del grau, que ha augmentat en un curs i la taxa d'abandonament dels estudiants amb notes més baixes on hi ha més probabilitats que abandonin els estudis.

S'ha proposat per al proper curs disminuir el nombre de places ofertes per augmentar el nivell dels estudiants i implantar la doble titulació de Turisme i ADE, ja que tenim estudiants que estan realitzant els dos graus a l'hora, i estudiants que estan força interessats i així ho han fet constar a les enquestes que ha realitzat la coordinadora del Grau.

Per tal de donar a conèixer l'oferta del Grau de Turisme de la UdL s'han realitzat diferents estratègies: la coordinadora de la titulació va fer xerrades informatives a les jornades d'orientació universitària que es fan a diferents centres de secundària i a les jornades de portes obertes de la Universitat de Lleida.

També s'ha aprofitat per fer difusió del Grau a les IV Jornades de Turisme a la UdL, amb una valoració general de les jornades molt positiva tant pels comentaris dels assistents com per les notícies publicades als mitjans de comunicació i a les xarxes socials, aconseguint una gran repercussió social a nivell d'institucions, empreses i estudiants.

Per altra banda amb el nombre d'estudiants Erasmus i mobilitat, uns 6 aproximadament, així com un grup de 12 estudiants asiàtics que realitzen un diploma d'estudis hispànics i

s'han matriculat a diverses assignatures del Grau han completat la matrícula del curs. El Grau de Turisme son uns estudis que habitualment són atractius per a aquest tipus d'estudiants.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Durant el curs 2015-16 s'han introduït una sèrie de modificacions no substancials tant al pla d'estudis com al contingut de vàries de les matèries del màster amb l'objectiu d'adaptar la titulació als continguts del programa de la prova d'avaluació de l'aptitud professional per l'exercici de la professió d'advocat/ada. La primera modificació no substancial ha consistit en l'ampliació del contingut -descripció temàtica- de la matèria Deontologia professional (3 ECTS), incorporant el tractament de la protecció de dades en l'exercici professional i el blanqueig de capitals. En segon lloc, s'ha suprimit la matèria Sistemes alternatius de resolució de conflictes (3 ECTS), el contingut de la qual s'ha reubicat en la matèria Litigació civil i mercantil (15 ECTS). Aquesta segona modificació no substancial ha vingut donada per la conveniència d'atribuir 3 ECTS a la matèria Litigació constitucional i internacional, de nova creació atès el seu tractament diferenciat a l'esmentada prova d'avaluació de l'aptitud professional per l'exercici de la professió d'advocat/ada. Aquesta tercera modificació no substancial, consistent en la creació de la matèria Litigació constitucional i internacional, es vincula amb la quarta de les modificacions no substancials introduïdes consistent en la substitució de la matèria Litigació constitucional, internacional i contenciosa administrativa per una nova matèria denominada Litigació contenciosa administrativa. Aquesta substitució, alhora que ha possibilitat una millor adaptació del pla d'estudis del màster a l'estructura de la prova d'aptitud, ha permès, d'una banda, resoldre alguns dels problemes de coordinació que generava l'heterogeni contingut de la matèria Litigació constitucional, internacional i contenciosa administrativa i, d'altra, aprofundir en el tractament dels continguts de l'ordre jurisdiccional contenciós-administratiu. Finalment, les modificacions cinquena i sisena han consistit en una reordenació dels continguts de les matèries Litigació penal i Litigació social, respectivament, amb la finalitat, novament, d'adaptar-los al temari de la prova d'avaluació de l'aptitud professional.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

L'evolució de les dades de matrícula durant el període 2013/2014 - 2015/2016, cursos d'inici de les tres edicions del Màster en Advocacia de la UdL que s'han impartit fins ara, evidencia un progressiu ajustament entre les places ofertes i les places demandades. Així, el curs 2013-14, les places ofertes van ser 30 i els/les estudiants que es van matricular de nou ingrés de 1r curs -cal recordar que el Màster en

Advocacia és un màster de 90 ECTS que s'imparteix en tres semestres- van ser 16, de manera que la taxa d'ocupació de places va ser del 53,33%: el curs 2014-15, les places ofertes van ser 25 i els/les estudiants que es van matricular de nou ingrés de 1r curs van ser 30 mentre que el curs 2015-16, les places ofertes van ser 25 i els/les estudiants que es van matricular de nou ingrés de 1r curs van ser 21.

El perfil d'accés de tots els estudiants és el de llicenciat/ada o graduat/ada en Dret, perfil que considerem com a òptim per bé que el reial decret 775/2011, de 3 de juny, pel qual s'aprova el reglament de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels tribunals faculti també l'accés al màster dels graduats en un altre títol universitari diferent del Grau en Dret si acredita l'adquisició de les competències previstes a l'art. 3 de l'esmentat reglament, sense que es prevegin complements de formació. Durant el període 2013/2014 - 2015/2016, la gran majoria dels estudiants del màster han estat estudiants provinents de la UdL; tanmateix, en l'edició corresponent al curs acadèmic 2015-2016 es constata que també han estat alumnes del màster llicenciats i graduats d'altres universitats del Sistema Universitari Català així com d'altres universitats de l'Estat espanyol. En particular, pel que fa a aquests últims cal posar de manifest el fet de que la UdL és l'única universitat espanyola que oferta el Doble Màster en Advocacia i en Sistema de Justícia Penal.

Respecte als estudiants estrangers, la pròpia configuració del màster, que requereix tenir un sòlid coneixement previ de l'ordenament jurídic espanyol i català així com el fet de què per a poder prendre part a la prova d'avaluació de l'aptitud professional per l'exercici de la professió d'advocat/ada es requereixi l'homologació del títol de graduat en Dret fa que no hi hagin estudiants provinents d'universitats estrangeres.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Durant el curs 2014-2015 es va fer una modificació substancial del Màster en Ciències Jurídiques consistent en una reducció important del mòdul obligatori, que abastaria els aspectes més generals amb 24 ECTS i una ampliació de l'especialització amb dos blocs diferenciats de 18 ECTS cadascun, que l'alumne escollirà en funció del seu àmbit d'especialització, més la realització d'un TFM de 12 ECTS. Els àmbits d'especialització oferts van esser Dret de l'empresa, i Dret Internacional i de la Unió Europea. Aquesta modificació substancial va permetre, a més, plantejar una doble titulació amb el Màster en l'Advocacia, convalidant una part de les assignatures obligatòries i oferint als alumnes la possibilitat de obtenir una especialització.

L'acreditació del títol per l'AQU en 2015 va ser FAVORABLE. No obstant, tenint en compte les dades de matrícula de 2015-16:

-7 alumnes es van matricular al nou Pla d'estudis del MCJ, tots ells en l'especialitat de dret de l'empresa

-4 alumnes es van matricular a la Doble titulació de MCJ i MACAUD

el centre es planteja como a pla de millora per al 2017 la reverificació del títol que es centrarà fonamentalment en Dret de l'empresa.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

El perfil d'accés dels estudiants ha sigut variat, amb una clara majoria d'alumnes provinents d'estudis jurídics. Per aquells alumnes que provenen d'altres àmbits (3 alumnes provinents del Grau en Administració d'empreses) ha sigut necessari cursar complements de formació.

MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

Aquest màster està configurat com a títol universitari de caràcter oficial amb validesa a tot el territori nacional. Perquè tingui els efectes que preveu l'article 36.2 del reglament de desenvolupament del text refós de la llei d'auditoria de comptes, aprovat pel Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, a fi de mantenir la seva homologació com a programa d'ensenyament teòric per a l'accés al registre oficial d'auditors de Comptes, es van realitzar algunes modificacions de caràcter substancial que van ser avaluades favorablement per l'AQU el 30/07/2015. En cap moment es van modificar els objectius del títol ni les competències del mateix, sinó que es va fer més èmfasi en la part de l'Auditoria, per tal de complir la Resolució de l'ICAC a més d'introduir una nova especialitat en control de gestió.

El màster ofereix dues especialitats. L'especialitat en auditoria ofereix els coneixements necessaris per a aquells que vulguin exercir la professió d'auditor. Mitjançant el coneixement i ús de les normes comptables i financeres, l'aplicació de tècniques estadístiques i de mostreig, l'anàlisi del control intern i el estudi de les operacions que realitza una empresa, es pretén determinar si la informació econòmica-financera que subministra l'empresa reflecteix la imatge fidel de la mateixa. El màster està homologat per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC), de manera que la superació de l'especialitat dispensa de la realització de la prova de capacitació teòrica en el procés d'accés al Registre Oficial d'Auditors de Comptes (ROAC). Donat que amb l'adaptació del mòdul d'auditoria al reglament de desenvolupament del text refós de la llei d'auditoria de

comptes, a fi de mantenir la seva homologació com a programa de ensenyament teòric per a l'accés al registre oficial d'auditors de Comptes es va fer més incidència en el mòdul d'Auditoria, s'ha cregut necessari introduir una altra especialitat per aquells alumnes que no vulguin la formació d'auditors sinó la de gestors en control de gestió.

L'especialitat de gestió financera i control de gestió que prepara l'estudiant per a la inserció en el mercat empresarial i ocupar un càrrec de director financer o controller. La pràctica de controller és una especialització professional internacional reconeguda per organismes i institucions de gran nivell com el Chartered Institute of Management Accountants o el CMA-Certified Management Account, i és un perfil amb una gran demanda avui en dia per firmes d'empreses i consultores. La seva missió principal és assegurar el creixement intern de l'empresa i el control de la gestió de la mateixa, en un entorn on la innovació en la gestió i els canvis en les normes comptables no han fet més que augmentar la importància d'aquest tipus de figura. En aquest sentit volem destacar que els estudiants que facin aquesta especialitat a partir del curs 2016-17 podran obtenir la certificació Chartered Controller Analyst, CCA Certificate®. Aquesta certificació de qualitat, que expedeix el Global Chartered Controller Institute (GCCCI), estableix que s'han assolit un conjunt d'estàndards dins del control de gestió, tant d'anàlisi, gestió i planificació, com de tècniques i estratègies "que doten la figura del controller d'una major dimensió, homogeneïtat i transparència en el mercat laboral". La Universitat de Lleida és l'únic centre a Catalunya autoritzat per l'Associació espanyola de controllers per formar experts en control de gestió.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

Segons preveu la Memòria Verifica, el perfil general d'ingrés de l'estudiant es correspon al de llicenciats/des o graduats/des en ADE o Economia que vulguin especialitzar-se en l'àmbit de l'administració d'empreses, de la comptabilitat, de les finances i de l'auditoria de comptes. Les vies d'accés, consisteixen en una entrada directa per als llicenciats o graduats en economia i empresa i una prova de nivell per a altres titulats que vinguin d'enginyeries amb especialitat en empresa. Per als Diplomats en Ciències Empresarials, enginyeries i altres títols universitaris, es facilitarà la realització d'uns complements formatius mitjançant la realització de 60 crèdits propis de l'especialitat del Màster, la superació atorgarà l'accés directe. Aquesta informació està disponible a l'enllaç de la web de la titulació:

<http://www.masterauditoria.udl.cat/ca/futurs-estudiants/acces-admissio.html>

Les dades evidencien que, en línies generals, el perfil d'accés al MACAUD s'adequa al previst en la memòria de verificació del Grau.

Quan al nombre d'estudiants, la taxa d'ocupació de la titulació ha evolucionat durant els

últims anys, ha oscil·lat entre un 64% i un 100%. Una possible explicació d'aquestes dades pot trobar-se en el fet que atès el perfil tècnic del mateix només es pot nodrir d'estudiantat de determinades titulacions: Grau en ADE, Llicenciat en ADE o Llicenciat en Econòmiques. Per tal de millorar aquesta taxa d'ocupació de places durant el curs 2015-16 s'obrirà una especialització en control de gestió que prepari la sortida professional de Controller, que segons la Consultora Addeco Finance & Legal és el perfil més cotitzat en l'àmbit de Finances i Legal. Per això aquesta especialitat prepararà la certificació en Chartered Controller Analyst, CCA Certificate® que és la certificació més prestigiosa en control de gestió en l'àmbit estatal.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

El **Màster en Estudis de Gènere i Polítiques d'Igualtat** és un màster Interdisciplinari que s'ha posat en marxa per primera vegada al Curs 2015-2016. Aquest màster va dirigit a la formació d'experts i expertes en l'aplicació de la perspectiva de gènere a les tasques professionals, al tractament de la violència de gènere i a l'aplicació de la categoria "gènere" a la recerca en l'àmbit de les ciències jurídiques, humanes i socials.

L'objectiu general del màster és establir les bases teòriques i metodològiques per identificar les situacions de desigualtat per raó de sexe i els indicadors de violència de gènere, així com per intervenir obrint nous camins del coneixement a través de la recerca en les relacions de gènere i dissenyant, implementant i avaluant actuacions encaminades a la consecució de la igualtat d'oportunitats i de tracte entre homes i dones i al tractament i eradicació de la violència familiar, social i estructural contra les dones.

Consta de 60 crèdits distribuïts en un Mòdul Obligatori, un Mòdul d'Especialitat, un Mòdul Optatiu i el Treball Final de Màster (en endavant TFM). El règim d'estudis és a temps complet (60 crèdits) i a temps parcial (20 crèdits com a mínim el primer any).

El Màster ofereix tres itineraris d'especialització i se n'ha de triar un, que quedarà reflectida al títol expedit pel Ministeri. Els itineraris d'especialització són: **1) Ciències Jurídiques i Violència de gènere**-Dissenyat per formar persones expertes o professionals que han de treballar en la sensibilització i prevenció del a violència de gènere, així com en l'atenció de les seves víctimes; **2) Ciències Humanes i Socials** - Dissenyat per formar persones expertes en estudis de gènere en l'àmbit de les humanitats i de les ciències socials. Especialment pensada per promoure la recerca en gènere; **3) Agent d'Igualtat** - Dissenyat per formar persones expertes que s'ajustin al perfil d'agent d'igualtat que ha quedat definit a la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a l'igualtat efectiva entre homes i dones.

D'acord amb aquests diferents perfils, el pla d'estudis del màster dissenya una oferta formativa ajustada a la formació requerida per assolir les competències necessàries a cada itinerari curricular. La Memòria verificada no inclou objectius, sinó competències.

Les competències a assolir per l'estudiantat que es van establir es treballen a les diferents assignatures del màster incloent el TFM, que és on finalment es posen quasi totes de manifest en major o menor grau. A les guies docents de les assignatures que estan publicades a la web del màster :

(<http://www.masterestudiosypoliticadegenero.udl.cat/ca/pla-formatiu/pla-estudis-guies-docents.html>) es pot comprovar la distribució d'aquestes competències en tres apartats diferenciats, el primer, destinat a les competències bàsiques, el segon, destinat a les competències generals i, el tercer, a les competències específiques de cada matèria. Aquesta distribució va en consonància amb la descripció de la matèria que apareix a la Memòria Verificada i amb les activitats avaluable que s'han dissenyat en cada assignatura.

Tot i ser el primer any que s'imparteix aquest màster el seu desenvolupament ha pogut manifestar la necessitat de realitzar algunes **modificacions no substancials del Pla d'estudis** consistents en el canvi de denominació d'una assignatura i el canvi de semestre en la impartició de dues assignatures. Pel que fa al canvi de denominació d'una assignatura consisteix en la substitució del nom de "Urbanisme i Gènere" per "Ciutat i Gènere", el canvi es va realitzar a petició de la professora responsable i respon a la voluntat d'ajustar millor el títol de l'assignatura amb el seu contingut i no generar confusions respecte a la temàtica a treballar en la mateixa. Quant als canvis de semestre, un primer canvi consisteix en canviar del segon semestre al primer semestre l'assignatura de "Metodologia de la investigació i de la difusió científica", aquesta modificació es produeix una vegada impartida l'assignatura i comprovar la possibilitat d'un major aprofitament del contingut de la mateixa per part de l'alumnat si s'avança la seva impartició, ja que el contingut de l'assignatura permet preparar amb majors garanties i coneixements la proposta de TFM que s'ha de presentar a l'inici del segon semestre, tanmateix permet a l'alumnat comptar amb una major disponibilitat de temps per desenvolupar el TFM ja que la seva realització no coincideix parcialment amb el seguiment de l'assignatura de Metodologia. Pel que fa al segon canvi de semestre d'una assignatura del primer al segon semestre, concretament l'assignatura "Drets Humans i gènere", per tal de facilitar i donar major coherència formativa a l'itinerari de Ciències Jurídiques i Violència de Gènere. Aquests canvis es van elevar a la Comissió d'Estudis del Màster i van ser aprovats per unanimitat a la sessió del 9 de maig de 2016. Aquests acords es van elevar a les instàncies universitàries pertinents, essent aprovades definitivament per Acord Núm. 158/2016, de 29 de juny de 2016 (BOU Núm. 158-juny 2016). Les modificacions no substancials aprovades s'implementaran al Curs 2016-2017.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

El curs 2015-2016, ha estat el primer curs acadèmic on s'ha ofert el Màster en Estudis de Gènere i Gestió de Politiques d'Igualtat, per la qual cosa no es pot fer una valoració de l'evolució sobre l'accés a la titulació per part de l'alumnat del Màster. No obstant es poden fer altres valoracions al respecte.

En primer lloc cal posar de manifest que el nombre de matriculats en aquest primer any ha estat només de 8. Aquest baix nombre de matriculats es justifica en el retard amb el qual es va rebre la verificació del pla d'estudis del Màster ja que es va produir a finals del mes de juliol de 2015. Aquest retard ha estat un important "handicap" per tal de poder fer una bona difusió d'aquest Màster oficial.

En segon lloc cal indicar que l'alumnat matriculat majoritàriament ha estat a temps parcial, només 2 alumnes han cursat el Màster a temps complet, el motiu que pot justificar aquesta elecció quant al sistema d'estudi a temps parcial és que, excepte les dos alumnes que han cursat el màster a temps complert, la resta d'alumnat treballa, per la qual cosa la seva disponibilitat horària, tot i tractar-se d'un Màster on-line, es veu clarament reduïda.

En tercer lloc, pel que fa a la adequació del perfil acadèmic de l'alumnat al pla formatiu del Màster i la necessitat o no de fer complements formatius, el perfil acadèmic de l'alumnat tot i el seu nombre reduït ha sigut heterogeni, procedint tant de Dret, como de Humanitats i Educació. En tot cas, el seguiment per part de l'alumnat ha estat satisfactori i no es veu la necessitat d'establir complements formatius. Cal recordar que donat que el caràcter del Màster és interdisciplinari, no hi ha perfil definit d'ingrés. L'alumnat ha de procedir d'aquelles titulacions en les quals es puguin aplicar els continguts que ofereix aquest Màster. En aquest sentit el pla d'estudis i el disseny de les assignatures i els itineraris ja es va elaborar tenint en compte el perfil acadèmic divers que podia tenir el Màster.

Per altra banda es valora molt positivament la dispersió de la procedència de l'alumnat, facilitada per la naturalesa virtual del Màster. Aquesta dispersió es refereix tant al tipus de formació rebuda com a la Universitat en la qual s'han cursat els estudis de grau, diplomatura o llicenciatura. La diferent experiència, els diferents coneixements científics i hàbits acadèmics enriqueixen els debats i els xats i donen a les activitats avaluable i al TFM una varietat que motiva no tant sols al propi alumnat, sinó també al professorat del màster.

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

En termes generals el pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb les competències i objectius de la titulació. Cal posar de manifest que el Pla d'estudis del Màster es va elaborar conjuntament amb l'ISGAC (Institut Superior de Gestió Administrativa de Catalunya) i per configurar-lo van tenir-se en compte el patró establert pel document del Consejo General De Colegios De Gestores Administrativos De España, «Documentación para las Universidades: REQUERIMIENTOS PARA EL RECONOCIMIENTO DE LA EXENCIÓN DE PRUEBAS DE UN MÁSTER UNVERSITARIO EN GESTIÓN ADMINISTRATIVA», en el qual s'estableix l'estructura bàsica del pla d'estudis i els continguts de cada matèria, els quals, en virtut d'un acord entre l'esmentat Consell General i la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques, coincideixen expressament amb l'estructura dels continguts previstos en la resolució de la convocatòria de les proves per a l'obtenció del Títol Oficial de Gestor Administratiu. Igualment, també van servir com a referent els plans d'estudis aprovats per altres Universitats espanyoles i, sobretot, catalanes que ja impartien prèviament aquest màster.

Tanmateix, malgrat haver seguir les pautes assenyalades, després del primer curs acadèmic d'implantació del Màster s'han detectat algunes deficiències i desajustaments, que mereixen una reconsideració del pla d'estudis pausada i reflexiva.

D'una banda, s'ha detectat el desajustament dels **complements formatius** tal com es van dissenyar inicialment seguint les valoracions de l'informe inicial de verificació de l'AQU. Aquests complements formatius s'articulaven cursant determinades assignatures del Grau en Dret de la Facultat de Dret, Economia i Turisme de la UdL: Dret Constitucional I, Introducció al Dret Civil, i Dret del Treball i de la Seguretat Social. El primer curs només s'ha implementat el complement de l'assignatura de Dret Constitucional I.

L'experiència del primer any ha demostrat que l'aplicació dels complements genera dificultats i discordances, de la qual cosa és mostra, entre altres, que taxa de rendiment i la taxa d'èxit de l'assignatura de Dret Constitucional ha estat la més baixa de totes les assignatures del Màster (50,00% i 62,50%, respectivament). A banda, els continguts no eren adequats i tampoc la compatibilitat temporal i metodològica amb la resta d'assignatures del Màster. D'aquí que, com a acció de millora del curs vinent, s'hagi realitzat una modificació substancial del Pla d'Estudis per canviar l'estructura dels complements formatius. Així, els complements formatius s'articularan al voltant de dues assignatures creades ad hoc per al Màster "Fonaments de Dret Públic, de 6 ECTS i Fonaments del Dret Privat, de 6 ECTS", les quals s'impartiran en la mateixa franja horària que la resta d'assignatures de la titulació, i utilitzant la mateixa metodologia docent.

D'altra banda, es detecta que la **distribució de la càrrega creditícia** entre les diferents assignatures del Màster podria reequilibrar-se en atenció amb l'objectiu professionalitzador del Màster. Així, amb vista a futures millores del pla d'estudis, es planteja la possibilitat d'ampliar el número de crèdits impartits en les següents assignatures: Dret fiscal aplicat a la gestió administrativa, Comptabilitat per a gestors administratius i Pràctiques externes. Alhora es planteja la reducció de crèdits en altres assignatures com: Dret civil aplicat a la gestió administrativa o Sistema penal en el marc de la gestió administrativa. Aquestes propostes de canvi es basen en el fet que en l'exercici professional del gestor, la fiscalitat unida a la comptabilitat, tenen un pes molt important, mentre que altres disciplines com el Dret civil o el Dret penal tenen un paper residual.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

La diversitat de perfils dels estudiants admesos s'ajusta perfectament a la titulació, que es capaç d'acollir estudiants de diferents titulacions, generant dinàmiques altament gratificants per a alumnes i docents, que permeten la col·laboració i cooperació dels participants aportant cadascun a les sessions i activitats formatives segons la seva formació i experiència professional pròpia. A més, cal tenir en compte que, gràcies als complements formatius, la varietat en els perfils d'accés dels nostres estudiants, el nivell no ha d'ajustar-se.

Igualment, el número de places que s'ofereixen és correcte. Malgrat que les preinscripcions superin l'oferta de 20 places actualment, tancat el primer període de preinscripció tenim 19 alumnes admesos, no es considera adient ampliar el nombre d'estudiants ja que part de la qualitat en la docència del Màster es deu també al número reduït d'alumnes, el qual facilita el treball en grup i les dinàmiques de seminari en les sessions, entre altres.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i amb els objectius de la titulació.

La coherència del pla d'estudis amb el perfil de competències, l'assoliment de les quals es plantejava ja amb la implantació dels estudis, fou confirmada pel fet que no es van fer recomanacions en aquest sentit en l'informe de verificació de la titulació. Les modificacions introduïdes en la forma d'impartició del títol des de la seva verificació han estat motivades tant per la voluntat d'adequar el programa formatiu a les demandes dels estudiants que han conformat les cinc promocions ja existents del màster com per la finalitat de millorar el funcionament en gestió de la titulació i enfortir la seva internacionalització, excel·lència i

accessibilitat, tot i que en la seva major part no han vingut dirigides per l'emissió d'informes d'ANECA o AQU en aquest sentit i no han suposat canvis en la memòria ja verificada.

Les accions empreses en aquest sentit han tingut sempre el seu reflex en la proposició de la corresponent acció de millora en la respectiva memòria anual de la titulació. Si originàriament aquestes accions de millora estaven centrades en qüestions de tipus més administratiu, com ara afavorir l'accessibilitat de la informació sobre la titulació als estudiants millorant progressivament la informació al web i visibilitzant la condició de coordinador del màster de la UdL, així com clarificant els recursos online als quals poden accedir els estudiants (accions plantejades a la memòria curs 2009-2010), posteriorment han estat sobre tot centrades en la millora d'aspectes acadèmics. En aquesta darrera vessant, es va exposar el sistema de tutorització virtual del treball de recerca de màster, es van clarificar les condicions de permanència al títol i es va dissenyar una taula de convalidació per a llicenciats (en cap cas graduats) en Dret i Criminologia que accedissin al màster (accions expressades a la memòria 2011-12 i 2012-13). Continuant en l'àmbit acadèmic, es va afegir a l'oferta docent reglada l'oferta de docència específica voluntària des del curs 2012-13 i que el pròxim curs es continuarà realitzant; concretament un seminari internacional específic sobre un tema d'actualitat al sistema de justícia penal (per al curs 2015-16 el seminari versarà sobre les noves manifestacions de la violència de gènere) i una conferència d'expert impartida en anglès per curs acadèmic (març-abril 2017). Posteriorment, s'han emprès accions de millora de la tutorització a distància del treball de recerca de màster, determinant un sistema de qualificació ponderada del mateix entre tutor i tribunal i establint els criteris d'avaluació per fases, dissenyant a més una estratègia docent per la possible oferta virtual del mòdul optatiu (memòria curs 2013-14). Finalment, i amb la finalitat d'incrementar el possible nombre de matriculats amb residència fora del nostre país, es va plantejar la possibilitat de virtualitzar el mòdul optatiu del màster, per arribar a oferir-lo de manera enterament virtual simultanejant amb la versió semi virtual com fins ara per als estudiants que ho escullin. Com a primer pas per al compliment d'aquest objectiu, es va dissenyar una metodologia docent per a l'oferta virtual de la docència de l'optativitat, que va ser testada durant el curs 2015-16. Tot i que els alumnes en varen sortir contents. Com a propostes de millora per implementar el curs pròxim 2016-17 es preveu acabar d'implementar un procediment docent que permeti l'organització de la virtualització dels mòduls optatius.

Per altra banda, com a acció de millora a mig termini, es pretén plantejar l'expansió de l'actual doble titulació amb el Màster en l'Advocacia, oferint un complement per aquest amb la resta d'universitats participants. En aquest sentit, un primer pas serà la d'iniciar contactes amb la Universitat Rovira i Virgili per tal de signar un conveni específic de reconeixement de crèdits entre el màster de sistema de justícia penal i el màster en advocacia de la URV.

1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació i el seu número és coherent amb el nombre de places ofertes.

Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per la titulació. Segons la memòria de verificació del màster, aquests havien de ser preferentment llicenciats o graduats en dret o criminologia. També podia tractar-se segons aquest document de titulats o graduats en altres disciplines integrades en les ciències socials -com psicologia, sociologia o ciències polítiques- relacionades amb l'estudi del funcionament del sistema de justícia penal, a més de persones amb altres titulacions sempre que desenvolupessin una activitat professional relacionada amb el sistema de justícia penal. Per bé que eventualment en algun dels cursos acadèmics passats ha cursat el màster algun titulat en treball social o psicopedagogia, la pràctica totalitat d'estudiants del màster procedeixen del que es preveïen que havien de ser les vies d'accés naturals al mateix, és a dir, llicenciatures o graus en Dret i Criminologia. Concretament, el curs 2013-2014, en què es va matricular una persona graduada en treball social i un altra persona llicenciada en Criminologia, la resta de la nova matrícula estava composta per llicenciats i graduats en Dret.

Respecte de la procedència dels estudiants, el màster en sistema de justícia penal s'ha caracteritzat en totes les seves edicions per comptar amb estudiants matriculats de fora de l'estat espanyol i de fora de Catalunya, el que demostra la seva capacitat de captació d'estudiants aliens a l'àmbit geogràfic d'influència de les universitats que imparteixen el títol. De fet, durant els últims 4 anys la majoria d'alumnes provenen d'altres universitats fora del sistema universitari català. El curs 2015-2016, 6 dels estudiants de nova matrícula procedien de Catalunya, mentre que 2 dels mateixos procedien de la resta de l'estat espanyol i 8 de països d'Amèrica del Sud.

En relació a les dades sobre matrícula del màster, cal apreciar que es va observar una clara davallada de nova matrícula els cursos 2012-13 i 2013-14, en que va passar a ser de 23 i 18 estudiants respectivament (quan el curs 2010-11 el nombre de matriculats havia estat de 36 i el curs 2011-12 de 35), coincidint amb l'increment de taxes universitàries. En total, la matrícula del curs 2013-2014 va ser de 26 estudiants. Aquesta evolució descendent va dur a una reducció del nombre de noves places ofertes al màster, que el curs 14-15 va ser de 20. La reducció s'explica a més pel fet d'haver de competir amb els preus de màsters oferts per altres comunitats autònomes que són més baixos. De fet, aquesta tendència negativa s'ha procurat revertir a través de la implementació d'un doble màster en advocacia i sistema de justícia penal. El resultat va ser que el curs 2015-16 el nombre d'alumnes de 1a matrícula entre el màster en sistema de justícia penal i el doble màster esmentat va ser de 21 (16+5) alumnes. Aquesta tendència positiva sembla observar-se també en el curs pròxim, doncs i tot que encara manca un més per acabar el 2n període de preinscripció tenim ja 25 (19+6) alumnes matriculats entre els dos màsters.

1.4 La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

La FDET disposa d'una sèrie d'instàncies unipersonals i col·legiades que permeten una adequada coordinació docent. Pel que fa a les unipersonals, en un primer nivell destaca la figura del/de la **professor/a responsable de l'assignatura** del Grau o del Màster. Aquest/a professor/a vetlla per l'homogeneïtat de la guia docent de l'assignatura (objectius d'aprenentatge, contingut, activitats d'aprenentatge i metodologia d'avaluació) amb independència del nombre de professors/es que la imparteixen. En un segon nivell es troba la figura del/de la **coordinador/a de la titulació** que assumeix el seguiment de l'organització acadèmica de l'ensenyament en coordinació amb els/les caps d'estudis. Les funcions concretes estan recollides a la Normativa sobre la figura del Coordinador/a d'un programa formatiu de grau i de màster de la Universitat de Lleida (Acord núm. 74/2016 del Consell de Govern de 30 de març de 2016). El tercer nivell de coordinació l'assumeixen els/**les vicedeganes amb funció de caps d'estudi** que són les encarregades, entre d'altres funcions, de confeccionar l'horari lectiu i el calendari d'exàmens de les assignatures que integren els respectius plans d'estudis, i supervisar-ne el compliment, vetllar pel compliment de la normativa acadèmica referent a la impartició de la docència i l'avaluació de l'activitat docent i estudiar l'adopció de les mesures necessàries per millorar l'activitat docent. Les vicedeganes en funció de caps d'estudi presideixen la **Comissió d'Estudis de Grau** i la **Comissió Acadèmica d'Estudis de Màster**. Aquests dos òrgans representen el quart nivell de coordinació docent de caràcter col·legiat. Fins al curs 2015-2016, el Reglament de la FDET contemplava tres comissions d'estudis, una per cadascuna de les titulacions de Grau que ofería el nostre centre. L'experiència ens ha demostrat que mantenir tres comissions d'estudis no resulta eficient atès que no existeixen especificitats d'envergadura que justifiquin una gestió separada o diversa de les mateixes i, en canvi, facilita la coordinació de les dobles titulacions. Precisament la qüestió de la coordinació de les dobles titulacions va donar lloc a una proposta inclosa en el Pla de Millora (2016) consistent a "Crear una Comissió d'Ordenació i Coordinació del Doble Grau en Dret i ADE per valorar de forma específica les necessitats de la doble titulació". En lloc de crear una nova estructura de coordinació, l'equip va considerar oportú formular una modificació del Reglament de la FDET contemplant una única comissió d'estudis de Grau (articles 21 a 25 del Reglament de la FDET) que desenvolupi les seves funcions de manera conjunta per les tres titulacions de Grau i per les tres dobles titulacions de Grau que actualment gestiona el nostre centre.

Un altra novetat important és que l'actual Comissió d'Estudis de Grau està integrada, entre d'altres, per els/les caps de departament de la FDET i una representació dels departaments externs amb docència en les nostres titulacions. La raó és que hem pogut constatar que l'assistència del professorat a les Comissions d'Estudis no garanteix que la informació que es proporciona en el si de les esmentades comissions així com els debats sorgits, es traslladin als departaments corresponents perquè puguin ser degudament atesos pel conjunt del PDI implicat en la docència de les diverses titulacions. Integrant als caps dels departaments en la Comissió d'Estudis de Grau de la

FDET intentem afavorir que tant les funcions del deganat com les funcions dels departaments s'executin de forma coordinada. Pel que fa als Màsters, l'augment significatiu de l'oferta formativa en els darrers anys i la necessitat de coordinar adequadament la planificació d'aquestes titulacions, així com la realització d'altres accions (per exemple, la promoció) aconsella la creació d'una Comissió d'Estudis de Màster de la FDET (articles 26 a 30 del nou reglament de la FDET) que assumeixi les funcions que actualment realitza el POP. Les modificacions esmentades van ser aprovades mitjançant l'Acord número 124/2016 del Consell de Govern de 24 de maig de 2016 i van entrar en vigor després de la publicació de l'acord al BOU.

El cinquè nivell de coordinació correspon a **l'equip govern de la FDET**. El deganat convoca una reunió setmanal a la qual hi assisteixen els membres de l'equip deganal. L'acta que recull el desenvolupament i acords de les sessions de l'equip directiu està a disposició de tot l'equip docent de la FDET (equip, coordinadors, negociat acadèmic-docent i planificació docent) a través de la intranet. Mensualment, les vicedeganes amb funció de caps estudis convoquen un reunió amb la presència dels coordinadors de grau, la cap del negociat acadèmic-docent i la responsable de planificació docent del centre. Amb independència de les instàncies de coordinació descrites, cal destacar la celebració periòdica de les anomenades **reunions de coordinació de grau** que són convocades per les vicedeganes amb funció de caps d'estudi. Aquestes reunions apleguen a tot el professorat que imparteix docència en una determinada titulació per informar i debatre sobre diversos assumptes d'interès (planificació docent, horaris, tutories, etc.). Aquestes reunions de coordinació de grau han estat claus per explicar i articular el canvi de paradigma de planificació en el Grau en ADE que ha passat de tenir Grups Grans i Grups Mitjans a quatre Grups de dimensió mitjana (60/70) que combina dues hores de teoria i una hora i mitja de pràctiques. Això ha donat lloc a una profunda remodelació dels horaris del Grau en ADE pel curs 2016-2017 la funcionalitat dels quals serà revisada durant els propers mesos. En definitiva, creiem que el centre disposa de mecanismes suficients i adequats per garantir la coordinació docent.

1.5 L'aplicació de les diferents normatives es realitza de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultat de la titulació.

Sobre el nostre centre incideixen diverses normatives que s'han anat succeint al llarg del curs acadèmic 2015-2016. Aquestes normatives normalment tenen caràcter general per a totes les titulacions de la UdL i la seva aplicació resulta immediata pels diferents responsables encarregats de la seva execució. Un exemple d'aquest tipus de normativa són les normatives acadèmiques de Grau i Màster que s'implementen, en última instància, pels Negociats Academicodocents del centre.

En aquest darrer curs s'han introduït algunes modificacions rellevants en la Normativa de l'Avaluació i la Qualificació de la docència en els Graus i Màsters de la UdL i en la Normativa de reconeixement de la matèria transversal de representació i participació estudiantil. En el primer cas, s'han introduït canvis importants en l'avaluació per compensació en els Graus i això ha obligat a desenvolupar una normativa interna pròpia

de la FDET que es va aprovar per la Comissió estudis de Grau de 30 de maig de 2016 i fou ratificada per la Junta de Facultat en la seva sessió ordinària de 14 de juliol de 2016. Pel que fa a la normativa de reconeixement de la matèria transversal, es va limitar el nombre d'activitats de matèria transversal bàsica de que pot proposar cada centre. Aquesta limitació ha provocat alguns problemes atès que l'equip ha tingut que descartar algunes activitats que a priori eren molt interessants pel nostre estudiantat. Aquest fet ens obliga a plantejar una reflexió davant el vicerectorat competent per tal que amplii l'oferta de matèria transversal bàsica del centres. A banda d'aquestes normatives generals, la FDET ha aprovat, com ja s'ha dit, una profunda modificació del seu Reglament que ha introduït novetats en els òrgans col·legiats. A més de les que ja s'ha fet esment, també s'ha modificat el nombre de membres de la Junta de forma que el PDI amb vinculació permanent que està integrat en alguns dels departaments de la Facultat, pugui formar part de la Junta en qualsevol cas. En general, totes aquestes normatives tenen un impacte positiu en el sentit que contribueixen a resoldre alguns dels conflictes més habituals proporcionant la seguretat jurídica necessària als principals actors: PDI, PAS i estudiantat. Aquestes normatives es poden consulta en <http://www.udl.cat/perils/alumnes.html> i <http://www.fde.udl.cat/estudis>. Durant el proper curs 2016-2017, l'equip de govern treballarà en una normativa interna de desenvolupament del TFG per les dobles titulacions de Grau.

ESTÀNDARD 2. Pertinència de la informació pública

2.1 La institució publica informació veraç, completa, actualitzada i accessible sobre les característiques de la titulació i el seu desenvolupament operatiu.

El centre disposa de diferents eines de comunicació per tal de facilitar i garantir que la informació rellevant de Graus i Màsters arriba a tots els grups d'interès (alumnes, PDI, PAS i empreses i institucions públiques i privades). Entres aquestes destaquem els següents: espais de comunicació a través del campus virtual existent a la plataforma SAKAI, grups de correu, web de la FDET, i les webs de les diverses titulacions de Grau i Màster. En aquests webs hi ha informació completa i actualitzada sobre: accés als estudis, matrícula, pla d'estudis, planificació operativa del curs, professorat, pràctiques acadèmiques externes, programes de mobilitat, TFG/TFM. Aquesta informació s'actualitza abans de la matrícula de cada curs acadèmic seguint els processos establerts en el SGIQ. A través de tots aquests mitjans es garanteix una correcta comunicació entre el centre i els col·lectius interessats en disposar d'aquestes dades rellevants. De fet, els diversos informes d'Evaluación de la sollicitud de acreditación de Titulo Oficial emesos per l'AQU Catalunya al 2015 han valorat favorablement tots els aspectes assenyalats. Més en particular, el Grau en ADE ha obtingut en aquest estàndard la valoració "s'assoleix amb qualitat" (<http://estudis.aqu.cat/euc/estudi/701>).

2.2 La institució publica informació sobre els resultats acadèmics i la satisfacció.

L'enllaç a la web dels diferents graus i màsters (<http://www.fde.udl.cat/estudis/>) annexa el dossier d'indicadors de la titulació corresponent al darrer curs tancat a través de l'enllaç "La titulació en xifres". La principal font d'informació d'aquest dossier és el DATAWAREHOUSE (<http://dtwh.udl.cat/biudl/Login>) que publica informació veraç i actualitzada referent a les característiques dels ensenyaments, a la vegada que permet analitzar-ne el seu desenvolupament operatiu i avaluar els resultats assolits al llarg dels darrers cursos. Aquest dossier d'indicadors s'ha anat ampliant fins incorporar la pràctica totalitat dels indicadors que recull la Guia d'acreditació, tal i com recomanava l'informe d'AQU Catalunya. Pel que fa als informes de seguiment anual de les titulacions aquests estan disponibles per a tots els grups d'interès a: <http://www.udl.cat/serveis/oqua/qualitat/seguiment.html>.

ESTÀNDARD 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

3.1. El SGIQ implementat té processos que garanteixen el disseny, l'aprovació, el seguiment i l'acreditació de les titulacions.

La FDET admet com a procediment propi el procediment general PG02 Dissenyar programes formatius. L'objecte d'aquest procediment és establir les pautes que cal aplicar en el disseny dels nous títols de grau i postgrau adaptats a l'EEES i el seguiment i revisió posterior dels seus resultats per tal de garantir la qualitat dels programes formatius oficials.

En el context d'aquest procediment, durant el curs 2015-2016 s'han elaborat dues propostes formatives noves: la doble titulació Grau en ADE i Grau en Turisme (ADETUR) i el Màster en Màrqueting de los Social Media. Això ha implicat constituir dues comissions específiques amb la funció de recollir la informació de referents interns i externs, i fer l'anàlisi i disseny del perfil del graduat/màster. A partir del perfil del graduat/màster les comissions van dissenyar l'estructura del programa i del contingut de les matèries d'aquest programa i va elaborar la memòria per a la sol·licitud de títols oficials, que inclou el perfil d'ingrés. Finalment, cal assenyalar que la Junta de Facultat és l'òrgan encarregat d'aprovar les propostes dels programes formatius que s'han d'implementar al centre. Totes les actes de les comissions descrites són custodiades pel centre i estan disponibles al Portafoli de la titulació o del centre, segons correspongui el nivell de decisió de la comissió. En aquest sentit, cal valorar molt positivament tant el procediment que es segueix dins de la UdL per al disseny, modificació i aprovació de les titulacions com el fet que el SGIQ disposi d'un procés implementat que faciliti de forma òptima aquest disseny, modificació i aprovació de la titulació amb la implicació dels grups d'interès. Durant el curs 2016-2017 esta previst impulsar un nou projecte formatiu en relació al Màster en Gestió Administrativa.

Concretament es tracta de formular un itinerari de formació dual que permeti a un nombre reduït d'alumnes d'aquest màster l'aprenentatge en un entorn acadèmic i en un entorn professional.

Així mateix, la FDET admet com a procediment propi el procediment general PG 03 Revisar i millorar els programes formatius oficials l'objecte del qual és establir les pautes a aplicar en el seguiment dels resultats d'un programa, per tal d'identificar aspectes de millora i dur-los a la pràctica, amb la participació de tots els agents implicats.

Valorem molt positivament aquest procediment ja que ens permet: (i) Assegurar l'execució efectiva dels ensenyaments d'acord amb el contingut del pla d'estudis del títol verificat; (ii) Detectar possibles deficiències en la implantació del títol, proposant recomanacions i suggeriments de millora i, també, identificar bones pràctiques; (iv) Aportar informació rellevant per analitzar el grau d'adaptació dels títols a l'Espai Europeu d'Educació Superior; (v) Evidenciar els progressos del títol en el desenvolupament del Sistema Intern de Garantia de Qualitat tant pel que fa a la revisió de l'aplicació del pla d'estudis com a la proposta d'accions per millorar el seu disseny i implantació.

En el context d'aquest procediment, durant el curs 2015/2016 s'han introduït algunes modificacions no substancials en el Grau en ADE i en la doble Titulació del Grau en Dret i ADE. Durant el proper curs 2016/2017, procedirem a una revisió dels Graus en ADE i Turisme per tal d'analitzar la supressió dels idiomes (Anglès, Francès i Alemany) en els nostres plans d'estudis. Inicialment, aquests idiomes es van incloure per permetre a l'alumne assolir el nivell B1, però atès que a partir del curs 2015-2016 és necessari acreditar un nivell B2 al finalitzar la titulació, hem considerat oportú substituir aquestes assignatures per altres pròpies de l'àmbit de coneixement sense renunciar a que es puguin impartir en un idioma estranger.

A banda d'aquestes propostes, el centre pretén impulsar una redefinició de l'optativitat dels nostres graus actuals a través dels Minors per tal d'afavorir d'una forma significativa l'especialització dels nostres estudiants facilitant, a més a més, la continuïtat dels seus estudis de màster. En aquest sentit, a més del Minor en Gènere i Dret que es va implementar al curs 2015-2016 amb gran èxit, durant el curs 2016-2017 s'activarà el Minor en Emprenedoria i s'estudiarà un Minor en Mercats financers pel curs 2017-2018.

3.2 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès.

La UdL posa a disposició dels responsables acadèmics una sèrie d'eines que proporcionen les dades necessàries per a la reflexió i la consegüent presa de decisions.

A través de la plataforma Datawarehouse, la UdL facilita al coordinador/a del programa formatiu l'accés a les dades actualitzades de la seva titulació. El deganat del centre també disposa d'aquestes dades i, a més, les de la resta de centres amb la qual cosa pot fer anàlisis comparatives. En la plataforma DATA es troben dades relatives a: (i) Evolució de la matrícula nova i relació amb places ofertades; (ii) Evolució de la matrícula total; (iii) Taxes d'èxit per convocatòria i taxa de rendiment, per a cada

assignatura; (iv) Taxes d'èxit i rendiment del conjunt de l'ensenyament; (v) Evolució de les cohorts amb les taxes de graduació, abandonament a primer any i global i taxes d'endarreriment; (vi) Taxes d'eficiència. A més, el campus virtual de la UdL té un espai disponible per a cada titulació anomenat "Portafoli del Títol". En aquest espai s'ha creat un repositori documental on s'agrupa tota la informació que pot ser útil per al seguiment anual de la titulació. La informació proporcionada pel DATA així com la documentació inclosa en el "Portafoli del Títol" són suficients i, per descomptat, útils per fer una diagnosi acurada dels resultats de l'aprenentatge del nostre estudiantat i identificar possibles problemes o conflictes. A més, permeten establir la traçabilitat en el desplegament, avaluació i millora de cada titulació. Aquest element és essencial per garantir una certa línia de continuïtat entre els diversos equips que se succeeixen en la direcció del centre i, conseqüentment, en la coordinació de les diverses titulacions que són gestionades per aquest.

Pel que fa als instruments per la recollida de la satisfacció dels grups d'interès, en aquest moments són les següents: (i) Enquestes sobre assignatura/professorat (estudis oficials de Grau i Màster); (ii) Enquestes de final programa (estudis oficials de Grau i Màster); (iii) Enquestes sobre el pràcticum extern (estudis de grau i estudis de màster amb atribucions professionals) que es fan a l'estudiantat, al/la tutor/a de l'empresa o centre col·laborador, al/la tutor/a a la UdL i a l'estudiantat; (iv) Enquestes sobre la mobilitat (a l'estudiantat entrant i a l'estudiantat sortint) <http://www.udl.cat/serveis/oqua/publicacions/enquestes.html>. Normalment, aquestes enquestes es fan presencialment a través de becaris/es enquestadors/es, a través del professorat que realitza l'autogestió de les seves assignatures o a través de professorat coordinador que la distribueix a l'alumnat. Els resultats en les diferents enquestes d'opinió també es troben a la disposició del coordinador/a del programa formatiu i del deganat. Addicionalment, el deganat té accés a un document que recull una relació d'observacions que l'estudiantat ha pogut redactar sobre el professorat de l'assignatura o sobre la pròpia assignatura. Aquest document és especialment útil perquè et permet interpretar les qualificacions numèriques amb més precisió.

3.3 El SGIQ implementat es revisa periòdicament i genera un pla de millora que s'utilitza per a la seva millora continua.

Anualment la Comissió de Garantia de la Qualitat del centre fa el seguiment de la implantació del SGIQ i n'estudia i aprova les propostes de millora. Tot i que la responsabilitat del seguiment del centre recau en el degà/director del centre, el deganat convida a participar en el procés de revisió del SGIQ a tots aquells /es que participen en el seguiment i avaluació de la docència tal i com queda acreditat en els informes de seguiment i revisió del SGIQ.

El procediment per dur a terme el seguiment i revisió del SGIQ és el següent: des de l'Oficina de Qualitat es posa a disposició de les persones indicades pel deganat un document (una plantilla) que permet fer una revisió sistemàtica de tots els procediments

que hi ha establerts en un centre per a la gestió i millora de les titulacions. També inclou algunes qüestions rellevants que es plantegen en la Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster publicada per AQU Catalunya. En aquesta plantilla de seguiment només s'inclouen els indicadors que impliquen una reflexió sobre el nivell de responsabilitat del centre. Hi ha altres nivells de responsabilitat que es corresponen a les valoracions que ha d'efectuar la universitat. Aquest és el motiu pel qual no es planteja el mateix nombre de ítems per a cada procediment, ja que en alguns procediments les responsabilitats de la universitat són més amplies i s'analitzaran amb més profunditat per part de l'equip de govern de la universitat.

Un cop realitzat l'anàlisi individual dels indicadors. Els responsables del seguiment i avaluació de la docència del centre és reuneixen per discutir aquesta anàlisi. Com a resultat d'aquesta discussió s'identifiquen els punts febles i els punts forts i es formulen les propostes de millora. D'altra banda, com a conseqüència de la modificació del reglament de la FDET, que s'ha indica anteriorment, durant el curs 2016-2017 caldrà realitzar una adaptació del SGIQ a la nova normativa reglamentària del centre.

ESTÀNDARD 4. Adequació del professorat al programa formatiu

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat que imparteix el Grau en Dret i Grau en Administració i Direcció d'Empresa està integrat majoritàriament per un 58% per PDI doctor, en la majoria dels casos a temps complert, la qual cosa implica una plena dedicació a la docència i a la recerca, garantint la qualitat docent. El perfil del professorat del Grau és, doncs, l'idoni perquè l'estudiantat assoleixi un sòlid aprenentatge en les diferents matèries que s'imparteixen i, en conseqüència, els objectius de la Memòria verificada del Grau. El percentatge de docència impartida per professorat no doctor (36%) és una dada positiva. En primer lloc, perquè en contraposició al professorat doctor, representa un percentatge menor tot i que la tendència és que aquest percentatge augmenti. En segon lloc, perquè la docència que s'encarrega al professorat no doctor es realitza en la major part dels casos per professionals de prestigi de l'àmbit jurídic, com ara magistrats de l'AP de Lleida, advocats, fiscals, etc. i que per la seva professió aporten una perspectiva diferent i complementària a la del PDI doctor. Igual succeeix en el Grau en ADE. Per a les dades concretes del professorat ens remetem als informes individuals del Grau en Dret i Grau en ADE. Quan a les valoracions de l'estudiantat del Grau en Dret i Grau en ADE envers l'actuació docent, cal indicar que de les assignatures que han

estat objecte de valoració a través de les enquestes, més d'un 45% tenen una qualificació global superior a 4 sobre 5 i només una assignatura té una valoració inferior a 3. Aquestes dades denoten un alt nivell de satisfacció del nostre estudiantat. De fet, l'informe d'acreditació va considerar que l'estàndard "Adecuación del profesorado al programa formativo" s'assoleix amb qualitat. A més es van fer constar com a bones pràctiques: "La alta cualificación del profesorado, tanto permanente (Catedráticos de Universidad, Profesores Titulares, Contratados laborales), como asociado (todos ellos profesionales de reconocido prestigio en el ámbito jurídico)".

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tot i que l'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professorat són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre, constatem amb certa preocupació la jubilació del professorat més antic i la seva substitució per professorat associat. La situació d'aquestes àrees de coneixement i l'edat mitjana del professorat (50/60 anys) així com l'absència d'investigadors juniors compromet seriosament el relleu generacional.

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

La doble titulació es nodreix principalment de professorat dels dos departaments de l'Escola Politècnica Superior (EPS): Enginyeria informàtica i industrial i Matemàtica; i de dos departaments de la Facultat de Dret, Economia i Turisme (FDET): Administració d'empreses i Economia aplicada. La major part d'aquest professorat forma part dels centres de recerca INSPIRES (Institut Politècnic d'Innovació i Recerca en Sostenibilitat) i INDEST (Institut de Desenvolupament Social i Territorial).

A la doble titulació, el 72% de les hores s'imparteixen per professorat doctor. Percentatge lleugerament superior a la mitjana que es dona en els dos centres, a l'EPS aquest percentatge es situa en el 69% i a la FDET es situa en el 67%. Per tant, la doble titulació gaudeix de professorat amb elevada qualificació acadèmica.

Per altra banda, el 80% de les hores són impartides per professorat a temps complet. Un 58% de les hores s'imparteixen per catedràtics o titulars d'universitat i, si ens fixem en les assignatures de primer, aquest darrer percentatge millora passant a ser del 72%.

S'aprecia un bon nivell en l'activitat docent del professorat. Una mostra d'aquest nivell es troba en la satisfacció de l'estudiantat amb la competència docent del professorat. En les onze assignatures de primer curs, la valoració de la competència docent del professorat es troba per damunt dels 3 punts sobre 5 i en cinc de les assignatures es

situa per damunt dels 4 punts. Aquests valors són similars als corresponents al curs anterior tot i que s'aprecia un lleuger augment de la satisfacció en nou de les onze assignatures. En el global de la titulació, la satisfacció de l'estudiantat és de 3.58 punts sobre 5, valor que s'ha reduït respecte el curs anterior, que va ser de 3.67, però que es manté per sobre de la valoració corresponent al curs 2013-14, que va ser 3.46.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El nombre de professorat ha anat augmentant any rere any atès que encara s'està desplegant la doble titulació i cada any s'ofereix un curs acadèmic més. Així, el curs 2013-14, 27 professors o professores impartien docència a la doble titulació, el curs 2014-15 van ser 44 i aquest curs 2015-16 ja són 63 membres del personal docent i investigador els que estan involucrats en la doble titulació.

Els estudiants de la doble titulació disposen d'un membre del personal docent i investigador per atendre qualsevol qüestió acadèmica que pugui sorgir. Es tracta d'un tutor que s'assigna dins el Programa Néstor de tutories de la UdL.

Cal destacar l'especial dedicació del professorat als estudiants de primer curs de la doble titulació. De fet, el primer curs de la doble titulació es cuida de manera especial, es tracta d'afavorir i acompanyar el pas de secundària a universitat pels estudiants que accedeixen a la doble titulació. Aquesta requereix una dedicació superior atès que matriculen més crèdits que si cursessin una única titulació. Efectivament, els aproximadament deu estudiants que accedeixen al doble grau gaudeixen de classes amb un sol professor pel seu grup en la major part de les assignatures (en totes les de la branca tecnològica). De manera que en aquest primer curs se'n fa un seguiment molt acurat per a que puguin treure el màxim de profit del seu treball. Així, l'accés al professorat i la disponibilitat d'aquest és extremadament elevada.

Així mateix, es disposa de professorat per a oferir els cursos zero de Matemàtiques i de Física durant els mesos de juliol i setembre respectivament. Estan dirigits especialment als estudiants que accedeixen a la doble titulació des del batxillerat social o des de cicles formatius. D'aquesta manera, les mancances que puguin preveure els propis estudiants poden trobar remei abans d'iniciar el curs.

GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

Les dades del curs 2015-16 mostren que el 54% de la docència del Grau en ADE és impartida per professorat doctor i un 46% per professorat no doctor. Dins el professorat no doctor el gruix més important (78%) fa referència a professorat associat que disposa d'un perfil professional desitjat per impartir docència en les assignatures d'especialització i Màsters.

Per categoria professional, el 42% de la docència és impartida per professorat permanent 1: CC, CU, CEU, TU, Agregat i un 37% per professorat associat. El percentatge de professorat permanent 2: TEU, Col·laborador, representa un 15% i segueix una tendència baixista al llarg dels anys. Pel que fa a les hores impartides de docència per categoria del professorat destaca que el professorat doctor és qui assumeix la majoria (57%) de la docència en el Grau en ADE en comparació al professorat no doctor.

Quan als criteris d'assignació de professorat de primer curs, som conscients que el primer any universitari resulta un moment especial de transició i vulnerabilitat pel nostre estudiantat. La nostra missió és rebre, acompanyar i orientar adequadament als nostres nous alumnes perquè puguin convertir-se en aprenents autònoms. Hi ha molts estudis que assenyalen que certes característiques del professorat com "motivar l'alumnat", "tenir en compte les seves opinions sobre l'assignatura", i "dialogar amb ell sobre la marxa de les classes" contribueixen a que l'alumnat pugui superar amb èxit el primer curs universitari. Així mateix, els estudis coincideixen en afirmar que quan el professorat universitari implementa practiques d'ensenyament que promouen l'aprenentatge actiu, això exerceix efectes beneficiosos en la integració social, en el compromís institucional i en la persistència de l'alumnat.

En el cas del Grau en ADE, els criteris d'assignació de professorat al primer curs intenten reflectir aquest tarannà que s'indueix dels estudis esmentats i, per tant, s'opta preferentment per un/a professor/a a temps complet amb un sòlid i contrastat perfil docent que resulta de l'experiència i l'interès per la millora de la qualitat docent (participació en projectes innovació docent, cursos de formació, etc.). Així, el primer curs del Grau en ADE aglutina el 21% de les hores de classe impartides per el professorat permanent de la Facultat. Respecte al treball de fi de grau (TFG) el professorat assignat és tot el professorat del centre amb dedicació completa, equip que és portat pel Coordinador del Grau en ADE. Les assignacions de tutor de TFG es realitzen respectant els àmbits de preferència dels estudiants i oferint major nombre de tutors en les àrees de major demanda del Grau en ADE. A més a més, el professorat associat pot participar dins el programa si així ho ha demanat l'estudiantat. Les assignacions concretes a cada estudiant, tenen en compte la nota mitjana del seu expedient, a part dels àmbits de preferència com es comentava més amunt. En l'assignatura de les Pràctiques Acadèmiques Externes Curriculars (PAEC) el professorat assignat té dedicació permanent i compta amb una dilatada trajectòria en aquesta matèria en el centre, amb una experiència que es remunta als primers anys en què es va iniciar el programa de pràctiques a la Universitat, quan encara no constaven dins el pla docent del Grau en ADE. A més a més, el professorat assignat ha estat part activa en projectes de docència a nivell català així com, participat en congressos de docència anualment. Aquestes dades permeten corroborar la bona adequació del professorat que imparteix docència al Grau d'ADE, per una banda, amb un pes elevat de professorat doctor, la qual cosa garanteix el rigor acadèmic i, a la vegada, una certa presència de professionals a les aules com a eina que permet conèixer a l'estudiant les realitats empresarials, atès el caràcter professionalitzador del grau.

Per una altra banda, el professorat permanent és qui imparteix un volum més

important de docència en el primer i segon curs. Les valoracions sobre la qualitat del personal docent del Grau en ADE han de ser objecte de contrast amb les formulades pels principals destinataris de la formació, el nostre estudiantat. Sobre aquest punt en particular cal destacar que la participació de l'estudiantat del Grau en ADE en les enquestes d'opinió és baixa durant tota l'etapa de desplegament del grau analitzada, es tracta d'una taxa inferior a la mitjana de la UdL, però similar a la del centre. En aquest sentit, cal assenyalar que l'alumnat no s'implica a l'hora de contestar les enquestes de valoració perquè, en general, no les troba útils. És per això que des del curs 2013-14 s'ha demanat al professorat que busqui la implicació de l'estudiantat en la realització de les enquestes. De la mateixa manera, s'ha ofert major informació als enquestadors per tal que puguin indicar als estudiants sobre les implicacions que comporten els resultats d'aquestes valoracions. El seguiment dels resultats de les enquestes d'opinió del curs analitzat, 2015-16, pel que fa a les assignatures, permet afirmar que quasi totes les assignatures assoleixen una valoració global superior a 3 punts sobre 5, amb situacions puntuals en què les valoracions no baixen de 2,7 punts. S'observa que en general les assignatures optatives mostren unes valoracions superiors a les assignatures bàsiques i obligatòries. Segurament la possibilitat de matricular les matèries optatives per les quals l'estudiant té una major afinitat i preferència expliquen, en part, les seves majors puntuacions.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Cal posar de manifest que la capacitat lectiva del professorat PDI del Grau en ADE ha sofert una reducció des del curs 2011-2012. Aquest fet ha tingut com a conseqüència, que la càrrega lectiva del professorat del Grau sigui una de les més elevades de totes les titulacions de la UdL. Tanmateix, la valoració, per part de l'estudiantat de la tasca duta a terme pel professorat que imparteix docència en la titulació és molt satisfactòria, tal i com s'ha posat de manifest en el punt anterior. I concretament, en l'enquesta de satisfacció de l'estudiantat, en l'apartat que valora l'atenció tutorial s'aprecia una puntuació, de mitjana, a partir de 3,5, amb alguna excepció. Això evidencia, d'una banda, l'esforç que realitza el professorat en un context no exempt de problemes. D'altra banda, cal valorar quins efectes poden manifestar-se a mig termini. Entre aquests destaca el progressiu envelliment de la plantilla que fa que s'hagi de començar a planificar el relleu generacional, atès que en els darrers cursos no s'ha incorporat cap professor a temps complet.

GRAU EN DRET

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat que imparteix el Grau en Dret està integrat majoritàriament per un 64% per PDI doctor, en la majoria dels casos a temps complert, la qual cosa implica una plena dedicació a la docència i a la recerca, garantint la qualitat docent. El perfil del professorat del Grau és, doncs, l'idoni perquè l'estudiantat assoleixi un sòlid aprenentatge en les diferents matèries que s'imparteixen i, en conseqüència, els objectius de la Memòria verificada del Grau. El percentatge de docència impartida per professorat no doctor (36%) és una dada positiva. En primer lloc, perquè en contraposició al professorat doctor, representa un percentatge menor tot i que la tendència és que aquest percentatge augmenti. En segon lloc, perquè la docència que s'encarrega al professorat no doctor es realitza en la major part dels casos per professionals de prestigi de l'àmbit jurídic, com ara magistrats de l'AP de Lleida, advocats, fiscals, etc. i que per la seva professió aporten una perspectiva diferent i complementària a la del PDI doctor. Cal destacar, doncs, la importància en el Grau en Dret de mantenir aquest petit percentatge de perfil docent extern en tant que aporta un plus a la formació de l'estudiantat que serveix a la consecució dels objectius d'aprenentatge de la titulació. En aquest sentit s'ha de ressaltar la tasca que ha realitzat una fiscal de l'Audiència Provincial de Lleida en la de coordinació de les Pràctiques Externes a l'actuar d'enllaç de la Facultat amb tots els òrgans de Justícia que col·laboren en l'èxit de les practiques externes de la titulació. D'acord amb els indicadors facilitats, les hores lectives del PDI Doctor al Grau en Dret és de 4.047,3 i del PDI no Doctor de 749,3, és a dir que pràcticament les hores lectives dels doctors sextupliquen les hores dels no doctors.

Quan a l'assignació de professorat als TFG, la FDET va aprovar un protocol que està a disposició de l'estudiantat i professorat en la pàgina web de la titulació. Aquest procediment intenta respectar les preferències de l'alumne i alhora la disponibilitat del professorat en funció de la seva capacitat lectiva. Pel que fa a les pràctiques acadèmiques externes curriculars, són gestionades per una professora associada que té la condició de fiscal. Així mateix, cal assenyalar que en relació al Minor en Gènere i Dret que es va ofertar al curs 2015-2016, les noves assignatures optatives són impartides per professorat de la FDET que han introduït la perspectiva de gènere a la recerca i docència del dret o bé que han realitzat una part la seva recerca sobre aspectes o temes relacionats amb la dona. Per tant, es tracta de professorat altament especialitzat en la matèria. Quan a les valoracions de l'estudiantat del Grau en Dret envers l'actuació docent, cal indicar que de les 53 assignatures que han estat objecte de valoració a través de les enquestes, més d'un 45% tenen una qualificació global superior a 4 sobre 5 i només una assignatura té una valoració inferior a 3. Aquestes dades denoten un alt nivell de satisfacció del nostre estudiantat. De fet, l'informe d'acreditació va considerar que l'estàndard "Adecuación del profesorado al programa formativo" s'assoleix amb

qualitat. A més es van fer constar com a bones pràctiques: “La alta cualificación del profesorado, tanto permanente (Catedráticos de Universidad, Profesores Titulares, Contratados laborales), como asociado (todos ellos profesionales de reconocido prestigio en el ámbito jurídico)”

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tot i que l'estructura de la plantilla del professorat i el nombre de professorat són suficients per impartir la titulació i atendre els estudiants del centre, constatem amb certa preocupació la jubilació del professorat més antic i la seva substitució per professorat associat. Concretament, durant el període 2012-2013 a 2015-2016 s'ha jubilat un professors titular del Departaments de Dret Privat i d'un catedràtic del Departament de Dret Públic. Durant el proper curs 2016/2017 es jubilarà un altre professor titular del Departament de Dret Públic deixant l'àrea de coneixement de Dret Constitucional sense cap professor doctor permanent. Així mateix és necessari constatar l'existència d'àrees de coneixement unipersonal, és a dir, només amb un/a professor/a permanent. Aquest és el cas de les àrees de Dret Romà, Dret Processal, Dret Mercantil, Dret Internacional Privat, Història del Dret i Filosofia del Dret. La situació d'aquestes àrees de coneixement i l'edat mitjana del professorat (50/60 anys) així com l'absència d'investigadors juniors compromet seriosament el relleu generacional.

GRAU EN TURISME

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

Molts professors que imparteixen classes en el grau de turisme formen part del grup de recerca emergent de Turisme, Economia Social i del Coneixement (GRTEC) reconegut per la Direcció general de Recerca de la Generalitat de Catalunya en la convocatòria de 2014 (núm. formi expedient 2014- SGR-82, actualment vigent).

Al primer curs, el professors que realitzen docència son professors amb molta experiència docent, al primer semestre la coordinadora de la titulació realitza docència per assegurar l'èxit de la transició de la secundària a la universitat i per tenir una relació més propera amb l'estudiantat novell i ajudar-los de primera mà a solucionar els problemes que preocupen als estudiant i que es sentin recolzats, per altra banda es realitzen reunions de forma periòdica amb els delegats i subdelegat de cada curs per tractar temes referents a les classes, els nivell d'exigència dels professors i el nivell d'aprenentatge dels estudiants i comprovar que les metodologies utilitzades pels professors son adients.

El professors que s'han assignat pel treball final de grau son professors a temps complet del diferents departaments que es realitzen a la titulació i el treball s'ha realitzat durant tot el curs a diferència del curs passat que es realitzava el segon semestre, el primer mes es va realitzar un curs de formació del Treball Final de Grau on es van donar les principals indicacions i continguts per poder desenvolupar-lo.

La coordinadora de les pràctiques externes és professora del Grau i treballa a l'àrea de turisme de la diputació de Lleida per tant coneix les empreses turístiques i als professionals del sector a més a més al fer classe al Grau coneix als estudiants el que ajuda a adequar el seu perfil a les ofertes de pràctiques de les empreses.

La satisfacció del estudiantat amb la competència docent del professorat en relació a la tasca que porta a terme es força alta, el Grau de Turisme es una de les titulacions millor valorada per l'enquesta que realitza la UdL, i el professorat està valorat molt superior a la mitjà de la resta de titulacions de la UdL.

A l'informe favorable d'acreditació emes per l'AQU amb data 26 de juliol de 2015 afirma que el professorat disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també de l'experiència i la dedicació adequades per desenvolupar una formació de qualitat. Els estudiants estan satisfets amb la competència docent del professorat.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tota la docència i grups s'ha pogut desplegar fins al moment sense incidències a nivell de professorat. Un 51% del professorat es professorat doctor i un 49 % és professorat no doctor, del total dels professors un 36% es permanent i un 32% son associats. Referent a les hores d'impartició un 40% de les hores son impartides per professorat doctor. S'ha de tenir en compte que ha augmentat considerablement el nombre de doctors, comparativament amb els darrers cursos, ja que s'han incorporat dos professores visitants doctores que donen la majoria de la seva docència al Grau de Turisme. També s'ha de tenir en compte que hi ha molts professors associats amb molta experiència al sector que imparteixen assignatures de caràcter pràctic, més específiques i moltes optatives. En general podem concloure que es tracta de professorat preparat i amb força experiència docent.

Cada semestre, en els darrers dies de classe presencial, es passa una enquesta d'opinió sobre cada professor/a i assignatura als estudiants. Cadascun dels aspectes són avaluats per l'estudiant qui dona una puntuació que va de 1 (la pitjor) a 5 (la millor).

A continuació analitzem els resultats d'aquestes enquestes corresponents al curs 2015/16. La participació dels estudiants del grau en Turisme en les enquestes d'opinió

és de més del 50%, Cal valorar positivament aquest percentatge, que és molt superior respecte a la FDET (del 21%) i també superior respecte a la UdL (del 32%).

En termes generals, els valors assolits en la titulació superen lleugerament els assolits en el conjunt del Centre. Pel que fa a la valoració de professor/a i assignatures, les puntuacions obtingudes son molt satisfactòries, sent la mitjana de la majoria de les assignatures al voltant del 4, tant en les preguntes referents al professor com a l'assignatura, i no hi ha cap assignatura per sota del 3.

Les assignatures que presenten una valoració de professor i assignatura molt propera al 3 son l'assignatura de màrqueting estratègic i les assignatures d'idiomes. S'ha comentat aquest fet amb els estudiants i han comentat que als idiomes hi ha nivells molt diversos i que els hi demanen l'assistència obligatòria, per tant, per uns estudiants es difícil seguir la classe i altres s'avorreixen. Referent a l'assignatura de màrqueting els estudiants demanen que sigui més pràctica i més aplicada a Turisme. Aquests resultats s'han comentat amb els dos departaments implicat, amb l'objectiu de determinar les causes i aplicar mesures correctives.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

D'acord amb allò que disposen la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador dels tribunals i el reial decret 775/2011, pel qual s'aprova el reglament d'aquesta llei, el Màster en Advocacia de la UdL és un màster de 90 ECTS, estructurat de la següent manera: 54 ECTS de cursos formatius; 30 ECTS de pràctiques externes i TFM de 6 ECTS.

En relació al professorat que ha d'impartir docència al màster, l'art. 13 del reial decret 775/2011 estableix que el personal docent dels cursos formatius ha de tenir una composició equilibrada entre advocats i professorat universitari, de manera que, en conjunt, cadascun d'aquests col·lectius no superi el 60% ni sigui inferior al 40%. A més, els advocats que integrin el personal docent hauran d'haver estat col·legiats com a exercents al menys des de 3 anys abans de la seva incorporació al màster i el professorat universitari tenir una relació contractual estable amb la Universitat. La composició del professorat del Màster en Advocacia de la UdL compleix amb aquesta disposició normativa i a més incorpora al seu quadre de professorat a altres operadors jurídics: magistrats, fiscals, notaris, metges forenses, perits....Concretament, sobre un col·lectiu, durant les tres primeres edicions del màster, d'una seixantena de professors/res, la mitjana dels diferents col·lectius ha estat d'un 40% de professorat universitari, un 49% d'advocats/ades i un 11% d'altres operadors jurídics. Tot el professorat universitari del màster és doctor, titulació que també tenen dos dels

advocats que hi imparteixen docència

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El professorat del centre -que, com ja s'ha assenyalat, imparteix docència al màster juntament amb advocats/des exercents i altres operadors jurídics- és suficient per impartir la titulació i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre a l'estudiantat, atès que, en la seva pràctica totalitat, es tracta de professorat doctor a temps complet. Tanmateix, creiem oportú posar de manifest que si es generalitza la substitució per jubilació de professorat a temps complet per professorat associat a temps parcial, aquest fet pot resultar perjudicial per la participació del professorat universitari en la docència del màster, ja que no s'ha d'oblidar que, com ja s'ha reflectit a l'epígraf 4.1, l'art. 13 del reial decret 775/2011 disposa expressament que el personal docent dels cursos formatius del Màster en Advocacia ha de tenir una composició equilibrada, de manera que la participació de cadascun dels col·lectius - professorat universitari i advocats/ades- no pot superar el 60% ni ser inferior al 40% sent necessari que el professorat universitari tinguin una vinculació estable amb la Universitat.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El 100% del professorat que ha impartit docència al Màster en Ciències Jurídiques disposa de les qualificacions i els reconeixements externs establerts, com també l'experiència i la dedicació adequades per desenvolupar una formació de qualitat. Aquest any hem incrementat el nombre de professionals externs que han impartit algunes matèries: un advocat en exercici ha impartit l'assignatura de Justícia Penal i el titular del Jutjat de lo Mercantil de Lleida ha explicat el process concursal a l'assignatura de Dret, Empresa i Mercat. Amb això hem incrementat la vessant pràctica del Màster amb una molt bona acollida per part de l'alumnat.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Els resultats del Máster evidencien que el professorat del centre es suficient i disposa de la dedicació adequada. Ha de considerar-se la proporció de presencialitat que en l'actualitat té aquest Màster, un 30% de tota la docència, així com el elevat nombre d'hores que els alumnes han de dedicar al treball autònom i a la confecció del seu TFM. Per tot això, el valor afegit que aporta aquesta titulació és precisament la

dedicació individualitzada a l'alumne per part dels professors mitjançant les tutories i la direcció dels Treballs de Fi de Màster.

MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

Atès el perfil professionalitzador del màster en la branca de la comptabilitat, auditoria i finances i que és tracta d'una titulació acreditada per l'Institut de Comptabilitat, Auditoria de Comptes (ICAC) és necessari conjuminar el professorat extern amb un experiència professional acreditada i professorat intern amb un perfil estrictament acadèmic. En aquest sentit, el MACAUD ha comptat amb la col·laboració de professionals de institucions com ara Deloitte, GVC Gaesco i Cuatrecasas. Àdhuc hem tingut l'honor de comptar amb un professor que ha estat guardonat dos anys consecutius amb el diploma a la excel·lència acadèmica en l'Institut d'Empresa Business School. La presència d'aquest professorat ha permès situar a aquest Màster en el lloc número 46 pel que fa al rànquing de Business Studies Programmes elaborat per la Comissió Europea. Pel que fa al professorat intern, aquest presenta una experiència de recerca acreditada tal i com figura en l'apartat de la Memòria de Verificació del títol i en la web del Màster.

<http://www.masterauditoria.udl.cat/ca/pla-formatiu/professorat.html>

Quan a la valoració del professorat aquesta es situa en un 4,1 de mitjana (sobre 5) i respecte a les assignatures també en un 4,1 de mitjana (sobre 5) en el curs 2015-2016. La participació representa un 83%, superior a la resta de Màsters de l'FDE. Des de la coordinació del màster pensem que aquesta elevada puntuació és deguda a l'alta qualitat dels continguts del mateix, així com al claustre de professors que imparteixen docència. Així ho demostren les elevades valoracions de les assignatures en les que intervenen aquests professionals. (Normes internacionals d'auditoria, Revisió d'àrees i Emissió d'informes i Gestió de riscos i Control Intern).

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

El nombre de professors i la dedicació dels mateixos és suficient per desenvolupar les seves funcions i atendre l'estudiantat. Aquesta afirmació es reflexa en els bons resultats dels ítems del rànquing de Business Studies Programmes i en els resultats de l'enquesta d'opinió de l'estudiantat que hem comentat en l'anterior apartat. Això és degut a la implicació que hi ha tant dels professionals externs, com els professors interns de la UDL. Malgrat això, cal indicar l'elevada càrrega del professorat (intern) que també imparteix docència en el Grau d'ADE i en el Grau en Turisme i les restriccions

pressupostàries per contractar professorat extern que ens dificultat fins ara l'activació del mòdul optatiu en control de gestió.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

A la Memòria Verificada es preveia que el Màster comptaria amb 24 docents, 22 dels quals serien doctors/es. També es preveia la col·laboració de professorat d'altres universitats i de professionals de reconegut prestigi en l'àmbit dels estudis de gènere. Al Curs 2015-2016, el Màster ha comptat amb 17 professors i professores. Dels 17 professors/es 5 són externs/es i la resta pertanyen a la plantilla de PDI de la Universitat de Lleida. D'aquest equip docent, únicament 4 professors/es no són doctors/es. La reducció del nombre de docents que efectivament han participat en el Màster es degut al fet que algunes de les assignatures ofertades no han estat escollides per l'alumnat i, per tant, no han estat activades. No obstant la reducció del nombre inicial de professorat previst a la Memòria Verificada, es pot constatar que el percentatge de doctors/es es manté en termes molt semblants als que consten a la Memòria.

Quant a la dedicació docent en funció de les categories acadèmiques i perfils professionals del total de 75 crèdits, ofertats, més 9 de TFM, la docència impartida per professorat CU ha estat de 9 crèdits, el professorat TU ha impartit un total de 45 crèdits, essent la resta impartits per professionals externs especialistes en les matèries corresponents. Per tant, el professorat de la UdL ha assumit un total de 54 crèdits i el professorat extern un total de 21 crèdits. A aquests números cal afegir la tutorització de 3 TFM assignats al professorat CU, la qual cosa suposa 27 crèdits addicionals. La docència de la major part de les assignatures ofertades (15 assignatures) es realitza de forma individual per un docent (12 assignatures) i la resta es divideix entre dos docents.

En relació al perfil acadèmic del professorat i la seva adequació als continguts de les matèries que s'imparteixen al Màster, pel que fa al professorat extern, es tracta de professionals que compten amb coneixements específics i especialitzats en matèria de gènere i que tenen l'oportunitat de posar-los en pràctica en el seu treball habitual, de manera que si bé, amb l'excepció d'una professional que també desenvolupa tasques de recerca en matèria de gènere, la resta tot i no desenvolupar tasques investigadores, tenen un domini contrastat en la matèria. Quant al professorat universitari la totalitat del mateix té assignada docència en la matèria corresponent a la seva disciplina i són experts en la matèria general que conformen les assignatures, la majoria de l'equip docent com es pot comprovar a l'apartat de la web que incorpora el perfil acadèmic del professorat (<http://www.masterestudiosypoliticadegenero.udl.cat/ca/pla->

[formatiu/professorat.html](#)) compta com a línia de recerca el gènere, la qual es concreta tant en publicacions com treballs/projectes de recerca amb aquesta temàtica alguns casos el professorat no compta amb aquesta vessant investigadora específica en gènere, però cal indicar que es tracta de professorat que compta amb una àmplia experiència acadèmica docent en matèria de gènere al haver impartit en cursos anteriors assignatures semblants o iguals en altres Màsters ofertats per la propia UdL o altres Universitats.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Tenint en compte que el Màster porta un any de funcionament no s'ha detectat cap tipus de mancança envers a la dedicació per part del professorat per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants. Cal recordar que la modalitat on-line del Màster facilita al professorat l'atenció personalitzada de l'alumnat matriculat, tot i que per altra banda justament la manca de presencialitat exigeix una major atenció a l'alumnat i un contacte constant al llarg de tot el semestre en el que es desenvolupa l'assignatura (gravacions de vídeos i audios didàctics per part del professorat, elaboració de material didàctic, elaboració d'activitats avaluatives, tutories individual i col·lectives, comunicació de notes i explicació de cada activitat avaluada.). En aquest sentit es posa de manifest la necessitat de establir criteris de valoració de dedicació diferents en funció del tipus de docència que s'imparteix -presencial, semipresencial i virtual-, ja que en aquests moments els paràmetres de valoració i quantificació són homogenis.

Des de la coordinació del Màster no hem tingut l'oportunitat de consultar les enquestes d'opinió de l'alumnat (No s'ha trobat la documentació). No obstant, per part de l'alumnat no s'ha fet arribar a la coordinació del Màster cap tipus d'incidència negativa de cap de les assignatures activades i per part del professorat s'ha valorat de forma satisfactòria el desenvolupament de les assignatures impartides.

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

El professorat que imparteix la docència en el Màster, un total de 22 persones, es nodreix en la seva majoria del personal docent i investigador de la UdL, però també hi tenen un protagonisme destacat diferents professionals de l'àmbit de la gestió administrativa i de l'advocacia. Es combina així la docència de perfil acadèmic amb la docència de caràcter pràctic i professional, la qual cosa respon als objectius de la titulació com a màster professionalitzador. Pel que fa al professorat de perfil universitari, tots ells tenen el grau de doctor (11) i dilatada experiència en l'àmbit

docent. Així, del professorat doctor, 9 són professorat permanent (titular, catedràtic, agregat) i un és lector. Pel que fa als professionals externs a la universitat que s'han incorporat en la docència del Màster, cal destacar el seu perfil professional com a gestors administratius de la demarcació de Lleida, advocades en exercici del Col·legi de Lleida, un magistrat de l'Audiència Provincial de Lleida, i personal de diferents administracions públiques del territori (AGE, SS, etc.).

L'adequació del professorat es posa de manifest en les enquestes de satisfacció que es realitzen als estudiants, ja que en totes elles el professorat obté una puntuació superior a 4, en una escala de 4 a 5. Cal tenir en compte que en el moment en què es redacta aquest informe no es disposa de totes les dades, sinó només de les enquestes de les assignatures del primer semestre.

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

Es considera que el professorat és suficient i que, en atenció a l'alta satisfacció dels estudiants, la seva dedicació s'ajusta a les exigències del Màster. En especial, cal destacar la dedicació del professorat als alumnes del Màster i la seva disponibilitat per atendre presencialment i per correu electrònic les consultes, tutories, etc. dels estudiants.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

4.1 El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional.

En tractar-se d'un màster d'aprofundiment acadèmic el perfil buscat del professorat és més de carrera acadèmica consolidada i experiència en recerca que no pas d'exercici professional fora de la activitat acadèmica. El professorat que integra el claustre docent del màster respon a l'esmentat perfil. El grup de docents integrats en el professorat permanent del màster -en que no s'hi inclouen els especialistes que puntualment han impartit docència no reglada- son 19 acadèmics, tots ells doctors, la major part dels quals amb àmplia experiència docent i en recerca. De fet, la gran majoria d'ells són IP o formen part de projectes de recerca nacionals o internacionals relacionats amb qüestions específiques en l'àmbit del dret penal i/o la criminologia.

L'esmentada experiència té el seu reflex en el percentatge d'hores docents -722,2 h en total- impartides per doctors, que consta a les dades de la titulació que és del 100%, molt superior a la mitja del centre. A banda d'això la major part de les hores de docència (524 d'aquestes) són impartides per professorat a temps complet permanent. La restant és a càrrec de professorat lector (75) o d'altre professorat (123,2), que en el cas d'aquesta

titulació és altre professorat contractat a temps complet amb contracte equivalent al de lector de la comunitat autònoma valenciana així com un associat també doctor.

Pel que fa a professorat invitat que ha impartit docència no reglada al màster, en format ponència invitada, a més de comptar amb especialistes d'altres universitats de l'estat espanyol o juristes de reconegut prestigi a Espanya no universitaris, s'ha volgut procedir a una major internacionalització del màster, comptant-se amb els següents ponents:

Prof. Jan Van Dijk, Catedràtic de Victimologia, Universitat de Tilburg (Holanda). Profa. Nicola Padfield, Profa. Dret Penal Universitat de Cambridge (UK). Directora del Fitzwilliam College a la Universitat de Cambridge Profa. Rianne Letschert. Catedràtica de Victimologia. Sotsdirectora Intervict. Universitat de Tilburg.(Holanda). Profa. Suzanne Ost. Catedràtica Dret Penal. Universitat de Lancaster (UK). Prof. Luiggi Foffani. Catedràtic de Dret Penal. Degà de la Facultat de Dret. Università de gli Studi di Modena e Reggio Emilia (Itàlia) Dra. Marlene Matos*, professora de Psicologia de la Universidade do Minho (Portugal) Patricia Keohane, coordinadora clínica Towards Healing, Dublín (Irlanda).

En quant als criteris d'assignació del professorat, la raó principal, tant en relació a les assignatures obligatòries i optatives com en el treball de recerca, es deu primordialment en relació a qüestions d'especialització derivades dels àmbits en els quals els professors del màster duen a terme la seva recerca

4.2 El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

La càrrega docent del professorat regular al màster és la pròpia que s'exigeix per normativa estatal al professorat universitari funcionari, així com l'exigida en la normativa autonòmica corresponent al professorat contractat. Atès que la docència impartida en aquesta titulació està integrada en el programa docent de les diferents universitats que la imparteixen, el professorat del màster té aquesta docència integrada en la seva forquilla docent, comptant amb el temps adient per atendre l'estudiantat. No obstant, atès que el màster té un sistema de docència semipresencial en què la presencialitat està concentrada en dos períodes a l'inici de cadascun dels quadrimestres, el contacte entre professorat i alumnat es tant presencial com telemàtic. El contacte presencial es produeix en els períodes en què físicament coincideixen al campus universitari de la UJI tant professorat com alumnat per a la impartició de la part presencial de les corresponents assignatures. Fora dels períodes de docència presencial a l'inici de cadascun dels dos quadrimestres i amb ocasió de la defensa del treball de recerca del màster, la resta de contactes professorat/alumnat es fan telemàticament, mitjançant el correu electrònic professional i especialment a través del campus virtual sakai de la Universitat de Lleida, així com eventualment per mig de videoconferència en aquelles situacions que ho requereixen. La reducció en immediatesa i confidencialitat en la comunicació que de vegades pot provocar la comunicació per mitjans telemàtics no s'ha evidenciat com un

problema en aquesta titulació, atès que els interlocutors han tingut sempre ocasió de conèixer-se presencialment en la trobada de diversos dies que es realitza a Castelló.

Tant la capacitat com la disponibilitat del professorat que imparteix el màster es confirma amb els bons resultats de les enquestes de valoració del mateix, que en la major part de supòsits han tingut valoracions superiors a 4 punts, per damunt de la mitjana del centre.

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent i investigadora del professorat.

Actualment, la formació del professorat universitària depèn del vicerectorat de personal acadèmic. A banda, de les activitats de formació incloses en el Pla integral de formació del professorat universitari disponible a l'enllaç: <http://www.formacioprofessorat.udl.cat/upu/contingut.php?subseccio=pla>, l'equip de govern de la FDET ha fet una reflexió en el sentit d'identificar quines són les necessitats específiques de formació del professorat del centre.

En aquest sentit, s'ha valorat que cal incidir en desenvolupar determinades estratègies que ens permetin en primer lloc, dirigir TFG i TFM de les dobles titulacions de l'àmbit jurídic i econòmic de forma complementària i transversal; en segon lloc, dirigir TFG i TFM que permetin la sensibilització, formació i promoció de la recerca al voltant de les causes de les desigualtats existents d'acord amb el compromís assumit per la UdL en els seus estatuts, amb els pobles i els col·lectius més desfavorits, amb la finalitat de reduir la diferència entre els pobles i potenciar l'educació allà on més la necessiten, tot fomentant valors de solidaritat basats en l'enriquiment mutu (art. 6.3).

Finalment, també pretenen facilitar la recerca integrada i transversal del professorat dels àmbits econòmics i jurídics que conviuen en el nostre centre. D'acord amb aquestes reflexions, la FDET ha formulat una sèrie d'activitats de formació específiques pel professorat del nostre centre pel curs 2016-2017.

Aquestes activitats són les següents: (1) Seminari sobre l'anàlisi econòmica del dret (AED). Aquesta metodologia consisteix a estudiar -bé amb una finalitat pràctica, bé amb una finalitat purament cognoscitiva- les normes jurídiques aplicant els coneixements i mètodes proporcionats per la ciència econòmica. Com ja s'ha dit, l'objectiu general és introduir al professorat de la Facultat de Dret, Economia i Turisme en l'anàlisi econòmica del dret per tal de facilitar la direcció conjunta de TFG, particularment TFG de la Doble Titulació en Dret i ADE; (2) Seminari sobre l'aprenentatge servei (APS). L'objectiu d'aquest curs és presentar al professorat de la FDET una proposta educativa que integra el servei a la comunitat amb el procés d'aprenentatge de continguts, competències i valors, a fi de poder posar-la en pràctica el curs 2016-17 en el marc de l'assignatura Treball final de Grau; (3) Seminari de Teoria de Jocs. Amb aquest curs, es pretén introduir al nostre professorat en una disciplina d'àmbit de la matemàtica amb aplicacions a l'economia, biologia, sociologia, psicologia, dret i informàtica. Estudia

el comportament estratègic dels individus (anomenats jugadors) que interactuen i prenen decisions en una situació de conflicte amb incentius formalitzats. Cada jugador maximitza la seva utilitat final sabent que aquesta depèn de les accions escollides pels altres jugadors. Juntament amb aquestes activitats, hem recollit també les propostes dels departaments. Creiem que aquestes activitats específiques ens permetran avançar no només en una millora de la nostra docència sinó també en una col·laboració més intensa en l'àmbit de la recerca

ESTÀNDARD 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1 Els serveis d'orientació acadèmica suporten adequadament el procés d'aprenentatge i els d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral.

La FDET disposa d'un procediment específic PC03 per acollir i orientar l'estudiantat, l'objecte del qual es establir les pautes d'actuació de la FDET en les accions relatives a l'acollida i l'orientació de l'estudiantat així com actuacions de tutoria, de suport a la formació i d'orientació laboral i professional. En el context d'aquest procediment, l'equip de deganat de la FDET, la coordinadora del Programa NÈSTOR d'Orientació Universitària del nostre centre i els coordinadores/es dels Graus planifiquen les accions d'acollida i orientació que es duran a terme durant el curs acadèmic.

En relació als mecanismes adequats i accessibles d'informació prèvia a la matriculació per a estudiants de nou ingrés, s'ha de tenir en compte que les accions que realitza la Universitat de Lleida estan estretament relacionades amb els seus diferents centres. En aquest sentit, la FDET envia un representant per a la difusió dels ensenyaments de Grau a tots centres de Secundària, públics i privats que ho sol·liciten. A més es duen a terme Jornades de portes obertes per a estudiants i pares. Així mateix, el Centre disposa d'una pàgina web on s'informa dels diferents plans d'estudi i de les dates de matrícula, en particular: <http://www.fde.udl.cat/estudis/graus.html> i <http://www.fde.udl.cat/secretaria/matricula.html>. En

En el moment de la matrícula l'estudiant de nou ingrés compta amb el suport d'estudiants de la titulació, becats, perquè els prestin suport a fi d'omplir la documentació corresponent. Durant la matrícula que s'ha dut a terme en el mes de juliol de 2016 s'ha implementat el sistema d'automatrícula per alumnes de nou ingrés. Aquest sistema ha estat valorat molt positivament ja que ha permès agilitzar de forma considerable aquest tràmit.

El primer dia d'inici del curs, la FDET realitza una sessió de benvinguda, presidida pel degà/degana, un representant del consell de l'estudiantat i la coordinadora del Programa NÈSTOR d'Orientació Universitària del nostre centre. La idea és donar difusió de les principals idees sobre què és la Universitat, els estudis i els diferents serveis, com ara el servei de biblioteca i el servei d'informàtica que realitzen sessions formatives perquè l'estudiant conegui la potencialitat d'aquests serveis. Per exemple, com treballar amb la plataforma SAKAI del campus virtual, que és l'eina utilitzada en les

diferents assignatures o com consultar el catàleg per xarxa de la Biblioteca.

Es pot consultar aquesta informació als següents enllaços:
<http://www.fde.udl.cat/fde/patfde.html>   <http://www.graudret.udl.cat/ca/futursestudiants/pla-accio-tutorial.html>.

Després de la sessió de benvinguda, el professorat tutor té la primera presa de contacte amb els estudiants. Aquests tutors/es donaran suport a l'estudiantat en el seu procés de formació integral durant els anys d'estada a la FDET a través de facilitar-li orientació personal, acadèmica i professional, per a què pugui prendre decisions ben fonamentades al llarg de la seva carrera universitària i com a futur professional. Tot el professorat de la FDET, excepte els membres de l'equip deganal i els coordinadors/es de titulació són obligatòriament tutores i tutors del Programa Nèstor. Per tal d'avaluar aquestes tutories s'ha elaborat un qüestionari informàtic a partir de les aportacions dels coordinadors del Programa Nèstor.

També cal assenyalar que durant el mes d'octubre, coincidint normalment amb l'inici de curs dels màsters de la FDET, el deganat organitza una lliçó inaugural de curs a càrrec d'un professional de reconegut prestigi de l'àmbit de l'economia o del dret. Durant el decurs d'aquesta activitat, la degana dóna la benvinguda a tot l'estudiantat de la FDET, informa sobre les dades de matrícula i explica els projectes que es duran a terme durant el curs acadèmic corresponent. Així mateix resulta especialment rellevant, l'acte de lliurament d'orles de les nostres promocions que any rere any celebrem amb un padrí/na que representa un model de professional compromès amb la seva professió o activitat i amb la societat.

En el context del TFG la FDET ofereix a l'estudiantat matriculat en aquesta assignatura un curs de formació gratuït i obligatori que té com a objectiu donar algunes orientacions metodològiques que els permeti escometre el procés d'elaboració del TFG amb garanties. Aquest curs està impartit pels coordinadors de titulació o bé, en alguns casos, per professorat del Grau.

Finalment, l'equip de govern de la de la FDET dóna molta importància als programes de mobilitat com a eina de suport al procés d'aprenentatge de l'estudiantat de les tres titulacions de grau ofertes per la nostra Facultat. Durant el curs 2015/16 les dades d'alumnes incoming són les següents: en el Grau en ADE hi ha hagut un total de 12 estudiants del programa de mobilitat Erasmus i 20 estudiants entrants en el programa de mobilitat propi de la UdL (PMP), on destaquen els estudiants procedents de països iberoamericans. Pel que fa al Grau en Dret hi ha hagut 9 estudiants entrants Erasmus i 8 estudiants PMP. Quan al Grau en Turisme, hi ha 2 estudiants entrants Erasmus i 3 estudiants PMP. Per tant, la FDET ha rebut un total de 54 estudiants de mobilitat (incoming). Pel que fa als alumnes de la FDET outcoming: hi ha hagut 20 estudiants del Grau en ADE que ha marxat amb el programa Erasmus amb destinacions com: Finlàndia, França, Dinamarca, Eslovènia, República Txeca i Itàlia. Mentre hi ha 7 estudiants sortints en programa de mobilitat UdL amb destinacions com Mèxic, Xile, Brasil i EEUU, fruit dels convenis que té signats la Universitat de Lleida. Un estudiant SICUE ha anat a cursar ADE a la Universitat de Barcelona. En relació als estudiants de Dret, hi ha 16 estudiants sortints Erasmus i 5 estudiants SICUE. Per últim, dels

estudiants de Turisme, 6 han optat a una plaça de mobilitat Erasmus i un estudiant PMP. Per tant, hi ha hagut 56 estudiants del Centre que han realitzat una estada de mobilitat. En les estades de mobilitat hi ha 4 estudiants de Dret i 2 d'ADE que han realitzat les practiques acadèmiques curriculars. També vam tenir en aquest curs, un estudiant d'ADE que van realitzar les pràctiques acadèmiques a l'estranger, en concret a l'empresa STUDIO-SOLUTION en la localitat de New Romney, Anglaterra. A més, s'han signat convenis amb dues empreses a Andorra i una empresa de Turisme a Cartagena d'Índies (Colòmbia). També cal tenir en compte que en el curs 2015-16 hi ha 2 professors que han realitzat estades de mobilitat a l'estranger (Portugal i Finlàndia). A més hem rebut professorat de la Universidad de Maribor (Slovenia) i Portugal. Amb els ajuts de La Caixa, hem acollit professorat visitant estranger de Xile. En aquest darrer curs s'està portant a terme, amb el Vicerectorat de Relacions Internacionals el Programa Operatiu d'Internacionalització (POI) 2012-16 per Centres.

Amb la nova planificació docent, hem augmentat l'oferta de crèdits impartit en anglès per ADE i Turisme i la possibilitat de realitzar el treball de fi de grau també en anglès en el Grau en ADE. Finalment, durant el curs 2015-2016 s'han signat convenis amb la Ikonomicheski Universitet - Varna (Bulgaria), Hochschule Esslingen (Alemanya), Escola Superior de Hotelaria e Turismo do Estoril (Portugal), PUC Goiás (Brasil), Universidade Estadual do Maranhão UEMA, (Brasil) i amb la Universidad de San Jorge (Espanya). També s'ha ampliat el conveni amb places pels estudis de Turisme amb la Universidad de las Palmas de Gran Canaria. Quan al Pla d'actuació institucional per facilitar la inserció laboral, entenem que en un context socioeconòmic i laboral com l'actual, on la taxa d'atur dels joves és de les més elevades, la universitat, com a institució pública, ha de comprometre's a preparar/formar als estudiants per a què tinguin més garanties d'inserció laboral d'èxit. D'aquí la necessitat de buscar eines per facilitar aquesta incorporació a un món laboral cada cop més competitiu i complex.

En aquest sentit, la FDET disposa de diferents eines institucionals que pretenen facilitar i millorar la inserció laboral del seu estudiantat. Entre aquestes destaquem el Programa de pràctiques externes curriculars (obligatòries) de les quals en el curs acadèmic 2015-2016 se n'han realitzat 189, el Programa de pràctiques externes no curriculars i la Jornada de Sortides professionals. Al respecte, durant el curs 2014-2015 es va crear la figura del "professor/a encarregat de la tutoria acadèmica de les pràctiques acadèmiques externes extra curriculars del centre" amb la finalitat de potenciar la captació de noves empreses i institucions per acollir al nostre estudiantat en pràctiques extra curriculars i a la vegada promocionar la difusió d'aquesta modalitat de pràctiques entre el nostre estudiantat, atès que es tracta d'una eina que en molts casos facilita la posterior inserció de l'estudiant a l'empresa un cop finalitzat el període de pràctiques.

En aquest sentit destaquem que la política de pràctiques externes extra curriculars de la FDET ha estat la d'establir l'obligatorietat per part de l'empresa de remunerar les hores de pràctiques que l'estudiant realitza a l'empresa o institució, amb la voluntat d'evitar situacions d'explotació laboral. La idoneïtat d'aquesta nova figura de responsable de les pràctiques externes extra curriculars ve avalada pel fet que durant el curs acadèmic 2015-2016 s'han generat 57 projectes formatius per a la realització de pràctiques

externes extra curriculars En el curs 2015/2016 s'han conclòs 15 nous convenis amb empreses per a la realització de pràctiques externes la qual cosa ha suposat, al mateix temps, un enfortiment del vincles amb diferents sectors productius de les nostres contrades. Així mateix, també s'han conclòs dos nous convenis de cooperació educativa entre la Universitat de Lleida i dues institucions amb la finalitat de facilitar la realització de les pràctiques externes ja siguin curriculars o extra curriculars. Es tracta del Conveni de cooperació educativa entre la Universitat de Lleida i l'administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el departament d'afers exteriors, relacions institucionals i transparència, per a la realització de pràctiques acadèmiques externes (març 2016) i del Conveni entre la Universitat de Lleida i l'Alt Comissionat de Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) per a la realització de pràctiques acadèmiques externes (maig 2016), ambdós convenis permetran donar una vessant internacional a les pràctiques externes oferint una oportunitat per aquelles/elles estudiants que tinguin la intenció de formar-se i especialitzar-se en el dret de la Unió Europea o en dret internacional públic.

Deixant de banda l'àmbit d'universitat, i centrant l'atenció en els instruments de potenciació de la inserció laboral propis de la FDET, cal destacar també que la nostra Facultat organitza cada curs acadèmic unes sessions que s'anomenen de "sortides professionals" i "d'oferta de Màsters". Aquesta activitat va destinada especialment als alumnes de 4t curs de les titulacions de la Facultat per tal que puguin conèixer les diferents alternatives professionals i acadèmiques un cop finalitzin els seus estudis de grau. La Jornada s'estructura en dues parts. En la primera part es presenten als alumnes assistents els Màsters que la Facultat imparteix i que té previst impartir el següent curs acadèmic. La segona part de la Jornada consisteix en dos taules rodones on ex alumnes de la Facultat, provinents de diferents camps de l'Empresa i el Dret, compateixen les seves experiències en l'àmbit laboral amb l'estudiantat. Finalment, ens hem plantejat oferir una sèrie d'activitats gratuïtes de formació per l'estudiantat de la FDET que contribueixen a millorar les competències genèriques recollides en les memòries dels títols.

En particular, pel curs 2016-2017 es programaran les següents: Introducció als fonaments argumentatius del pensament crític, Comunicació, Excel i Llenguatge jurídic. Així mateix, es programarà un cicle de cinefòrum al voltant de temes jurídics, econòmics i turístics. Amb aquesta activitat, no només es pretén motivar a l'estudiantat sinó també obrir el nostre centre a la ciutadania de la ciutat.

5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació.

Els recursos materials disponibles són els descrits en les Memòries Verifica i són adequats atenent al nombre d'estudiants i característiques de les titulacions de Grau i Màster que gestiona la FDET. No obstant això, durant el curs 2015-2016 s'han fet gestions davant el vicerectorat de Campus per tal d'ampliar la capacitat de l'aula Aranzadi i de l'aula d'informàtica (ambdues ubicades al nostre centre).

ESTÀNDARD 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN DRET I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESSES

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació es contenen a la guia docent de cada assignatura. Normalment aquestes activitats tendeixen a mantenir-se sense variació d'un curs acadèmic a un altre en la mesura que no es modifiqui l'estructura de la titulació ni la contribució de l'assignatura en el desenvolupament de les competències relacionades. Aquestes activitats es classifiquen en tres grans blocs que queden definits pel grau d'autonomia exigida a l'alumnat i pel sentit i objectiu de l'aprenentatge ja sigui presencial o autònom. Les activitats de formació presencials són les que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements i que per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuais i conceptuals siguin necessari desenvolupar presencialment. Per tant, aquest tipus d'activitats impliquen la presència de l'estudiant a l'aula i, de vegades, quan es concreta en una sessió expositiva, representa treballar conjuntament amb diferents grups alhora.

Les activitats de formació més habituals de la titulació són: la conferència d'experts, la classe o sessió magistral pel docent, la visita o sortida obligada del grup, la posada en comú del treball realitzat per l'alumne (casos, lectures, tallers, problemes, etc.) entre d'altres. Com ja s'ha dit en un altre apartat, durant el curs 2016-2017 s'han programat una sèrie d'activitats formatives gratuïtes pel nostre estudiantat dels Graus amb les que pretenem recolzar l'adquisició de determinades competències. Quan a les activitats de formació autònomes l'alumne/a treballa de manera autònoma sobre aspectes que ja domina ja que té la informació, coneixements i estratègies suficients. Entre les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom més comuns cal esmentar: l'estudi personal, que bàsicament consisteix en l'estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques. L'alumne exigeix: aclarir i completar apunts, organitzar i integrar els seus coneixements, preparar els exàmens, etc.; la recerca d'informació en la qual l'alumne localitza informació de tipus bibliogràfic, en les web recomanades, en premsa, etc.; i les tutories lliures. En general, entenem que les activitats de formació són adequades i pertinents perquè l'estudiantat assolixi els resultats d'aprenentatge definits en la Guia Docent. Aquestes conclusions han estat avalades per l'informe d'acreditació. La valoració de l'estudiantat sobre els mètodes docents emprats en la titulació és molt positiva atès que de les assignatures analitzades quasi un 90% presenten una valoració superior a 3,5/5. En aquest sentit, i per tal de respondre a les inquietuds de l'estudiantat, entre les accions de millora previstes es troba l'impuls de les figures de delegats/des per tal d'iniciar reunions

periòdiques que afavoreixin el feedback amb la direcció i coordinació de la titulació del Centre, constituint-se com a interlocutores/es vàlids/es que transmetin les impressions de la classe i aportin, si és el cas, idees d'actualització i millora de la titulació.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

Entenem que l'avaluació de l'aprenentatge d'una assignatura és un procés sistemàtic de recollida, anàlisi i interpretació d'informació que inclou un conjunt d'activitats organitzades que s'utilitzen per valorar el procés formatiu i els seus resultats d'acord amb uns criteris de referència prèviament establerts, especialment els criteris expressats en els objectius proposats, per tal de prendre les decisions que siguin necessàries per a la millora de l'aprenentatge.

El sistema d'avaluació utilitzat en les diferents assignatures de la titulació respon a les exigències derivades de la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (Aprovada en Consell de Govern 26 de febrer de 2014 i modificada pel C. de Govern de 30-6-2015). En aquest sentit, totes les guies docents preveuen com a regla general, l'avaluació continuada (conjunt d'activitats de caràcter avaluable (evidències) indicades en la guia docent que es desenvolupen de manera progressiva i integrada durant el curs acadèmic i que han de ser rellevants i significatives per valorar i quantificar el progrés de l'estudiant en l'assoliment dels coneixements, capacitats i habilitats que configuren les competències pròpies i definitòries de l'assignatura o matèria (art. 1.4.2 de la Normativa esmentada)) a més, seguint el que disposa l'article 1.4.6. cap activitat pot suposar més del 50% de la nota final, i cap pot ser menys del 10%, sent tres el mínim d'activitats avaluatives. Les guies també recullen la possibilitat de realitzar una avaluació alternativa en els quals un examen o un treball de curs, segons els casos, pugui arribar a representar fins al 85% de la nota final. En aquest supòsit, l'alumne haurà de reunir els requisits que demana la normativa i sol·licitar expressament acollir-se a aquest modalitat. En general, entenem que el sistema d'avaluació és coherent amb els objectius d'aprenentatge i les competències i amb l'enfocament metodològic podent donar-se criteris d'avaluació diferenciats segons la tipologia de les activitats de formació esmentades anteriorment.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

La taxa de rendiment global de la doble titulació del curs 2015-2016 és del 87,1%, per sobre de les dades individuals de les titulacions de Dret i ADE. No hi ha dades de la resta de taxes. Tanmateix, si ens fixem en les dades referents als estudiants matriculats al primer curs, veiem que les taxes dels cursos anteriors experimenten una davallada, fruit, probablement, de la davallada de la nota d'accès. Així, la taxa de rendiment es fixa en un 73,2%, per sota de la mitjana de la titulació, i la d'èxit baixa a un 82,4% quan el curs 2014-15 es situava en un 93,2%.

DOBLE TITULACIÓ: GRAU EN ENGINYERIA INFORMÀTICA I GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESSES

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

La Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses es desenvolupa en cinc anys acadèmics, en els que es cursen les diferents assignatures. Cada assignatura divideix les hores de docència presencial en Grups Grans (GG) i Grups Mitjans (GM) en funció del seu grau d'experimentalitat (com més experimental, més temps de GM i menys de GG). En general, a les classes de GG es presenten els conceptes teòrics que s'il·lustren mitjançant exemples. Les classes de GM es destinen a la realització d'activitats formatives que impliquen la participació de l'estudiantat. Es tracta d'activitats més pràctiques com són l'estudi de casos, projectes, la resolució de col·leccions de problemes endreçats per nivell, debats, pràctiques dirigides, la presentació de treballs, activitats d'autoavaluació, etc. Les classes de GM són les més adients per observar com l'estudiant va assolint les competències i els resultats d'aprenentatge. S'observa una possible millora en l'aprenentatge reduint el volum d'estudiants a les classes de GG de les assignatures de la branca de les ciències socials, les quals poden arribar a tenir al voltant de cent estudiants. D'aquesta manera certes activitats que actualment s'han de realitzar en classes de GM, perquè requereixen la participació activa dels estudiants, també es podrien realitzar en classes de GG.

Finalment, l'estudiant també realitza activitats no presencials que van des de l'estudi fins a les lectures recomanades passant per la resolució de pràctiques i treballs que posteriorment hauran de defensar a l'aula.

Els estudiants tenen coneixement dels resultats d'aprenentatge que han d'aconseguir i de les activitats que han de realitzar en cada assignatura des del moment en que es matriculen atès que aquestes s'enumeren a la guia docent de l'assignatura corresponent, la qual està disponible.

Dins de cada una de les titulacions, la d'Enginyeria Informàtica i la d'Administració i Direcció d'Empreses, es plantegen les assignatures instrumentals en els primers cursos. De forma que, els conceptes i competències adquirits es posen en pràctica en assignatures dels cursos següents. A la Doble Titulació, a més a més, es realitza el disseny d'activitats que integren competències i coneixements corresponents a assignatures de diferents branques, la de ciències socials i la d'enginyeria. Concretament, es segueixen considerant les assignatures Programació II i Planificació Comptable, els professors de les quals fan un treball conjunt per proposar una activitat que serveixi per assolir competències en l'àmbit de la programació i, alhora, permeti consolidar competències de l'àmbit de la comptabilitat. Concretament, una de les pràctiques de Programació II ha consistit a programar la generació de balanços i ratis a partir de les dades de les empreses. Aquesta interrelació es considera positiva per part dels estudiants que valoren els mètodes docents de l'assignatura Programació II amb 4 punts sobre 5, així com la seva satisfacció global, que fins i tot és lleugerament superior. Es creu convenient seguir i aprofundir en aquesta línia atès que potencia, entre altres, la capacitat de treball multidisciplinari i la capacitat d'integració de l'enginyer dins

l'estructura de l'empresa.

La satisfacció global de l'estudiantat està per sobre del 3.5 punts sobre 5 en el 67% de les assignatures. En totes, excepte en una, aquesta satisfacció està per sobre dels 3 punts. Els estudiants estan especialment satisfets amb l'atenció tutorial rebuda (un 71% de les assignatures amb més de 3.5 punts sobre 5).

L'any acadèmic 2015-16 s'ha desplegat el tercer curs de la titulació. Encara no hi ha estudiants que cursin les assignatures de Treball de fi de grau, i de Pràctiques en entitats públiques i privades, que corresponen al cinquè curs.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

El sistema d'avaluació es basa en l'avaluació continuada. Aquesta es concreta de diferents maneres en les diferents assignatures. El sistema d'avaluació continuada es caracteritza perquè l'estudiant realitza diferents activitats a mesura que avança el curs i aquestes són avaluades i representen cert pes dins el càlcul de la qualificació final de l'assignatura. Les activitats a realitzar, terminis i el pes que representen en el càlcul de la nota final són públics i estan disponibles a la guia docent de cada assignatura des del moment en que l'estudiant s'hi matricula.

Les activitats susceptibles de ser avaluades són molt diverses. Pot tractar-se d'estudi de casos, proves escrites, presentació de treballs, resolució de problemes, redacció d'informes, lectura de llibres o articles, participació en conferències, etc. Si més no, en totes les assignatures les proves escrites reben un pes important de la qualificació final i, sovint, són susceptibles de poder-se recuperar en finalitzar l'assignatura, quan ja es té més maduresa en els conceptes i competències tractades. En les assignatures de la branca tecnològica sempre hi ha la possibilitat de realitzar una prova de recuperació a final de curs. Aquestes proves escrites solen avaluar, per una banda, aspectes teòrics que permeten certificar que s'ha aprofundit en els conceptes, que s'ha realitzat certa tasca d'anàlisi i de síntesi i que es té capacitat per justificar i defensar arguments dins l'àmbit corresponent. Per altra banda, les proves escrites tenen espai per aspectes més pràctics i que poden incloure el resultat d'activitats d'ús de les TIC, lectures proposades, pràctiques lliurades, problemes resolts, debats realitzats a l'aula, etc.

Els criteris d'avaluació són diferents segons sigui l'evidència d'avaluació i l'assignatura. Així, algunes proves o activitats es poden considerar de gran importància per a poder certificar que s'han assolit certes competències o coneixements i, per aquestes activitats s'exigeix obtenir cinc punts sobre deu. En canvi, altres activitats es poden considerar complementàries o activitats en les que l'estudiant s'inicia en certa competència i no és necessària una exigència de qualificació mínima perquè la mancança es pot compensar si es realitza millor una altra activitat.

Els estudiants valoren el sistema d'avaluació amb més de 3.5 punts sobre 5 en el 57% de les assignatures i en totes les assignatures s'obtenen almenys 3 punts sobre 5.

Atès que actualment no s'ha desplegat el cinquè curs de la doble titulació, encara no hi ha estudiants fent el treball de fi de grau ni les pràctiques tutelades en empresa.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Actualment, finalitzant l'any acadèmic 2015-16, només s'han desplegat els tres primers cursos de la Doble Titulació: Grau en Enginyeria Informàtica i Grau en Administració i Direcció d'Empreses. Per aquest motiu, no es tenen dades sobre les taxes de graduació, abandonament ni eficiència. Així, doncs, ens centrarem en valorar la taxa de rendiment (aprovat sobre matriculats) i la d'èxit (aprovat sobre presentats).

La taxa de rendiment de la doble titulació l'any 2015-16 és del 88%, mentre que la d'èxit és del 93%. Es tracta de taxes que estan molt per sobre de les corresponents a les titulacions Grau en Enginyeria Informàtica (74% de rendiment i 82% d'èxit) i Grau en ADE (74% de rendiment i 83% d'èxit).

Si ens fixem en el primer curs, tant la taxa de rendiment com la d'èxit han anat baixant cada curs acadèmic respecte l'anterior. Malgrat la disminució de les taxes del curs 2013-14 al 2014-15 s'explica per la disminució en la nota de tall d'un any a l'altre, la disminució del curs 2014 -15 al 2015-16 no troba la mateixa justificació atès que la nota de tall ha augmentat. De tota manera les notes d'accés han estat similars en aquests dos darrers cursos acadèmics i per altra banda, en ser pocs estudiants, les taxes són molt sensibles a l'acció d'un o dos estudiants.

Els bons resultats (taxes superiors a la doble titulació que a GEI i a ADE respectivament) són coherents amb la tipologia d'estudiants que accedeixen a una titulació doble, i a l'atenció docent de la que gaudeixen, amb grups força reduïts i seguiment del seu treball força personalitzat.

Per tal de vetllar pel bon funcionament de la titulació, aquest curs s'ha creat una comissió de seguiment de la doble titulació amb tres reunions previstes. Es valora molt positivament la participació de professorat, estudiantat i caps d'estudis a la comissió. Es valora com important que segueixi l'activitat d'aquesta comissió tot i que cal revisar el nombre de reunions anual per ajustar-ho a les necessitats

GRAU EN ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació es contenen a la guia docent de cada assignatura. Normalment aquestes activitats tendeixen a mantenir-se sense variació d'un curs acadèmic a un altre en la mesura que no es modifiqui l'estructura de la titulació ni la contribució de l'assignatura en el desenvolupament de les competències relacionades. Aquestes activitats es classifiquen en tres grans blocs que queden definits pel grau d'autonomia exigida a l'alumnat i pel sentit i objectiu de l'aprenentatge ja sigui presencial o autònom.

Les activitats de formació presencials són les que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants

perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements i que per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuais i conceptuals siguin necessari desenvolupar presencialment. Per tant, aquest tipus d'activitats impliquen la presència de l'estudiant a l'aula i, de vegades, quan es concreta en una sessió expositiva, representa treballar conjuntament amb diferents grups alhora.

Les activitats de formació més habituals de la titulació són: la conferència d'experts, la classe o sessió magistral pel docent, la visita o sortida obligada del grup, la posada en comú del treball realitzat per l'alumne (casos, problemes, etc.) entre d'altres. Com ja s'ha dit en un altre apartat, durant el curs 2016-2017 s'han programat una sèrie d'activitats formatives gratuïtes pel nostre estudiantat del Grau amb les que pretenem recolzar l'adquisició de determinades competències. Quan a les activitats de formació autònomes l'alumne/a treballa de manera autònoma sobre aspectes que ja domina ja que té la informació, coneixements i estratègies suficients. Entre les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom més comuns cal esmentar: L'estudi personal, que bàsicament consisteix en l'estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques. L'alumne exigeix: aclarir i completar apunts, organitzar i integrar els seus coneixements, preparar els exàmens, etc.; la recerca d'informació en la qual l'alumne localitza informació de tipus bibliogràfic, en les web recomanades, en premsa, etc.; i les tutories lliures. En general, entenem que les activitats de formació són adequades i pertinents perquè l'estudiantat assoleixi els resultats d'aprenentatge definits en la Guia Docent. Aquestes conclusions han estat avalades per l'informe d'acreditació. La valoració de l'estudiantat sobre els mètodes docents emprats en la titulació és molt positiva atès que de les 83 assignatures analitzades quasi un 70% presenten una valoració superior a 3/5.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

Entenem que l'avaluació de l'aprenentatge d'una assignatura és un procés sistemàtic de recollida, anàlisi i interpretació d'informació que inclou un conjunt d'activitats organitzades que s'utilitzen per valorar el procés formatiu i els seus resultats d'acord amb uns criteris de referència prèviament establerts, especialment els criteris expressats en els objectius proposats, per tal de prendre les decisions que siguin necessàries per a la millora de l'aprenentatge.

El sistema d'avaluació utilitzat en les diferents assignatures de la titulació respon a les exigències derivades de la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (Aprovada en Consell de Govern 26 de febrer de 2014 i modificada pel C. de Govern de 30-6-2015).

En aquest sentit, totes les guies docents preveuen com a regla general, l'avaluació continuada (conjunt d'activitats de caràcter avaluable (evidències) indicades en la guia docent que es desenvolupen de manera progressiva i integrada durant el curs acadèmic i que han de ser rellevants i significatives per valorar i quantificar el progrés de l'estudiant

en l'assoliment dels coneixements, capacitats i habilitats que configuren les competències pròpies i definitòries de l'assignatura o matèria (art. 1.4.2 de la Normativa esmentada)) a més, seguint el que disposa l'article 1.4.6. cap activitat pot suposar més del 50% de la nota final, i cap pot ser menys del 10%, sent tres el mínim d'activitats avaluatives. Les guies també recullen la possibilitat de realitzar una avaluació alternativa en els quals un examen o un treball de curs, segons els casos, pugui arribar a representar fins al 85% de la nota final. En aquest supòsit, l'alumne haurà de reunir els requisits que demana la normativa i sol·licitar expressament acollir-se a aquest modalitat. En general, entenem que el sistema d'avaluació és coherent amb els objectius d'aprenentatge i les competències i amb l'enfocament metodològic podent donar-se criteris d'avaluació diferenciats segons la tipologia de les activitats de formació esmentades anteriorment. De fet, de les 83 assignatures del Grau, la valoració del sistema d'avaluació supera el 3/5 en un 96,3% de les esmentades assignatures. Pel que fa al TFG i a les pràctiques acadèmiques externes curriculars es comprova que hi ha criteris d'avaluació clars, explicitats, coneguts i publicats i, per tant, permeten una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

La taxa d'abandonament que tenen els alumnes de la titulació es manté al voltant del que preveu la memòria verificada (cohort 2012-16), situant-se en un 27% molt propera a la taxa d'abandonament del 25% prevista per cohort a la memòria de verificació.

La taxa d'eficiència de la cohort 2012-16 es situa en el 89-80%, superior en els dos casos a la taxa prevista a la memòria de verificació que és del 70%. Aquestes taxes d'eficiència que prenen una evolució decreixent, sens dubte s'han vist afectades per l'augment de les taxes universitàries i la crisi econòmic-financera actual. Pel que fa a la durada dels estudis és de 5,1 per les dos cohorts indicades. Indicador que es troba correlacionat amb la taxa d'eficiència i, en la mateixa línia, ha anat augmentant, per les mateixes raons esmentades a dalt.

Les taxes de rendiment del primer curs però, es mantenen en un nivell molt similar any rere any, situant-se en un rang amb un mínim del 59,4% i un màxim del 71,2%. Les taxes de rendiment de la cohort 2012-2016 mostren unes xifres a l'entorn del 60% al 75%. Per altra banda, les taxes d'èxit de la mateixa cohort es situen al voltant del 70% al 84%. S'aprecia una millora en dites taxes en els dos darrers cursos de la titulació. Sent per a l'any 2015-2016 de 74,22% i 82,78%, respectivament.

Passem a continuació a l'anàlisi de l'evolució de les dades del rendiment de la titulació d'ADE, les quals posen de manifest una tendència d'estabilització al passar d'un rendiment del 73,30% el curs 2012-2013, al 72,90% el curs 2013-14, percentatge que és del 75,94% el curs següent i del 74,22% el curs 2015-16. Així doncs, el percentatge de crèdits

superats respecte els matriculats s'ha mantingut durant el període observat. Pel que fa a la taxa d'eficiència, és quina ha experimentat un major moviment, en aquest cas decreixent, passant del 95,4% el curs 2012-2013 al 79,70% el curs 2015-2016. Sent indicativa aquesta informació d'una possible gestió més eficient del volum de crèdits matriculats per part dels estudiants. Cal tenir en compte que la valoració dels resultats acadèmics de la titulació del Grau en ADE ha de fer-se de forma condicionada a la nota d'accés de l'estudiantat que accedeix al grau. La informació pel curs 2015-16 assenyala que la taxa de rendiment dels estudiants que tenen una nota d'accés < 6 no supera el 60%, en el cas d'accés amb una puntuació entre 8-10 la taxa de rendiment és quasi del 90% i en el 100% si l'accés és amb una puntuació >10.

La visió conjunta del període 2012-2016 mostra que les assignatures de primer curs amb unes taxes d'èxit i rendiment inferiors a la mitjana corresponen a les matèries: Fonaments de comptabilitat (1r semestre); Matemàtiques empresarials (1r semestre), English for Business I (1r semestre), English for Business II (2r semestre), Estadística Bàsica (2n semestre), Economia I (1r semestre) i Planificació comptable (2n semestre). Sens dubte, el fet que més del 70% dels estudiants accedeix al grau havent cursat batxillerat i, per tant, amb coneixements nuls en la matèria de comptabilitat i el fet que més del 25% dels estudiants prové dels cicles formatius sense haver cursat la matèria de matemàtiques i estadística aplicades a les ciències socials expliquen en gran mesura aquesta situació.

Per millorar aquests resultats, s'han establert un seguit de mesures destinades a tal fi. En el cas de les assignatures Fonaments de comptabilitat i Planificació comptable, en els darrers anys han incorporat la realització d'una prova de recuperació en aquelles activitats de l'avaluació continuada que tenen un pes superior al 30% de la nota final, amb l'objectiu de millorar els resultats acadèmics. D'altra banda, en les assignatures Matemàtiques empresarials i English for business I des del curs 2014-15 es duu a terme docència repetida, amb certs condicionants, que ha suposat una millora substancial dels resultats.

Pel que fa al seguiment dels resultats acadèmics de les assignatures de segon curs del Grau en ADE, durant el període 2015-2016, s'observa que les taxes de rendiment menors a la mitjana es produeixen en menor nombre d'assignatures i són: Matemàtiques de les operacions financeres (1r semestre), Economia II (1r semestre), Fonaments de Finançament Empresarial (1r semestre), Comptabilitat de costos (2n semestre) i Política Econòmica (2n semestre).

En els dos primers casos, cal destacar que un nombre important d'estudiants que es matriculen en aquestes assignatures tenen encara pendent de superar les matèries Matemàtiques empresarials i la Planificació comptable de primer curs. Així doncs, la manca del fonament matemàtic o comptable provoca que el nombre d'estudiants que no es presenten a la convocatòria d'avaluació de les assignatures Comptabilitat de costos i Matemàtiques de les operacions financeres sigui elevat, la qual cosa provoca una taxa de rendiment baixa. Malgrat això, la taxa d'èxit d'ambdues assignatures és elevada. Per tant, els estudiants que han assolit la base a les matèries de primer curs, no tenen dificultat per superar aquestes matèries de segon curs.

En relació amb l'assignatura de Política econòmica, cal indicar igualment que aquesta necessita de la base de l'assignatura Economia I (1r curs) i Economia II (2n curs), de manera que si l'estudiant no ha assolit els coneixements bàsics de l'economia amb l'assignatura Economia I pot tenir certa dificultat. Respecte a l'assignatura de Fonaments de Finançament Empresarial (2n curs) des del curs 2015-2016 s'ha introduït una prova de recuperació que té un pes superior al 30% de la nota final i amb l'objectiu de millorar els resultats acadèmics. Igualment, de cara al curs vinent, 2016-2017 s'ha modificat el semestre d'impartició fent que sigui a posteriori de Matemàtica de les Operacions Financeres, amb la finalitat que dita assignatura ajudi a una millor comprensió dels continguts de Fonaments de Finançament Empresarial. Finalment, Direcció financera (3r curs), de similar manera com passava amb Política Econòmica, necessita de la base de l'assignatura Fonaments de finançament empresarial (2n curs), per tal de poder superar-la amb certa solvència.

Donat el major nombre d'assignatures de primer curs amb taxes de rendiment i d'èxit menors a la mitjana de la titulació, s'introdueixen millores importants globals en el sentit de ser quines s'organitzen amb major nombre de grups de pràctica (grups mitjans), per tal d'assegurar una millor atenció i suport en l'aprenentatge de l'estudiantat. D'altra banda, en aquest curs es continua en la millora de l'organització i de l'ampliació de les assignatures optatives de quart curs, per tal de tenir una càrrega lectiva més equitativa i una major oferta global i en idioma anglès.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Els principals indicadors d'inserció laboral d'aquest informe es basen en la darrera enquesta d'Inserció Laboral realitzada a l'any 2014, del Sistema Universitari Públic a Catalunya, i fent referència als estudiants universitaris que han cursat ADE o Economia respecte als de les ciències socials en global. Cal destacar una situació general de privilegi dels titulats de la Universitat de Lleida enfront els mateixos titulats a Catalunya i els de ciències socials, en global, encara més.

Els titulats en ADE i Economia han tingut una bona ocupabilitat, amb una bona adequació laboral i un temps reduït per trobar feina. L'enquesta destaca que un 91,9% dels titulats, a nivell català; i un, de superior, del 95%, en el cas de la Universitat de Lleida estan ocupats i només un 5% estan a l'atur, en aquest darrer cas. Aquesta taxa d'inserció és superior a la taxa mitjana de les titulacions similars en l'àmbit de les ciències socials (85,2%). Així mateix, majoritàriament el temps per trobar la primera feina, per part dels titulats d'ADE i Economia, sol estar situat en solament tres mesos; temps que ocupa al 83,8% dels titulats pel sistema universitari català i al 85% en el cas dels de la Universitat de Lleida. La qualitat de la feina trobada és adequada per diversos factors.

En primer lloc, pel fet que els càrrecs ocupats principalment fan referència a funcions de direcció (32%), seguides de tècnic de suport (28%) i a altres funcions qualificades (20%), en la línia de l'esperable. En segon lloc, pels guanys anuals bruts obtinguts, que se situen en la banda dos mileurista (52,63%), seguida per la mileurista (26,32%). I,

finalment, a l'estabilitat en el treball, amb un 80% amb contracte fix front a un 20% amb contracte temporal. Respecte a aquests factors, la Universitat de Lleida es situa en un nivell mig bastant superior al nivell català i global de les ciències socials. Per últim, els enquestats també manifestaven la seva satisfacció respecte a la qualitat de la inserció. Al respecte, un 32% es dediquen a funcions de direcció i gestió, un 28% a funcions tècniques.

L'estudi també confirma que es mantenen les principals vies d'inserció professional per als titulats d'Economia i ADE de la Universitat de Lleida. La primera és a través de contactes personals, que van facilitar la incorporació al mercat laboral a un 40 % dels titulats. Segueixen altres vies com ara el Servei d'Ocupació Català o INEM (10%), les pràctiques realitzades durant els estudis universitaris (10%) i també altres com les empreses de treball temporal o internet (10% cadascun). El dèficit de formació competencial pels graduats que realitzen funcions de nivell universitari en el seu lloc de treball de la Universitat de Lleida es situa en un nivell mig de 0,65 bastant inferior al nivell català (0,79) i global de les ciències socials (1,06). Entre les competències amb millor nivell d'adequació es troba la formació teòrica, la formació pràctica, el treball en equip, la comunicació escrita, el pensament crític i les TICs; mentre que amb major dèficit es troben la comunicació oral, la presa de decisions i la solució de problemes.

GRAU EN DRET

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació es contenen a la guia docent de cada assignatura. Normalment aquestes activitats tendeixen a mantenir-se sense variació d'un curs acadèmic a un altre en la mesura que no es modifiqui l'estructura de la titulació ni la contribució de l'assignatura en el desenvolupament de les competències relacionades. Aquestes activitats es classifiquen en tres grans blocs que queden definits pel grau d'autonomia exigida a l'alumnat i pel sentit i objectiu de l'aprenentatge ja sigui presencial o autònom.

Les activitats de formació presencials són les que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements i que per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuais i conceptuals siguin necessari desenvolupar presencialment. Per tant, aquest tipus d'activitats impliquen la presència de l'estudiant a l'aula i, de vegades, quan es concreta en una sessió expositiva, representa treballar conjuntament amb diferents grups alhora. Les activitats de formació més habituals de la titulació són: la conferència d'experts, la classe o sessió magistral pel docent, la visita o sortida obligada del grup, la posada en comú del treball realitzat per l'alumne (casos, lectures, tallers, problemes, etc.) entre d'altres. Com ja s'ha dit en un altre apartat, durant el curs 2016-2017 s'han programat una sèrie d'activitats formatives gratuïtes pel nostre estudiantat del Grau amb les que pretenem recolzar l'adquisició de determinades competències.

Quan a les activitats de formació autònomes l'alumne/a treballa de manera autònoma sobre aspectes que ja domina ja que té la informació, coneixements i estratègies suficients. Entre les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom més comuns cal esmentar: L'estudi personal, que bàsicament consisteix en l'estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques. L'alumne exigeix: aclarir i completar apunts, organitzar i integrar els seus coneixements, preparar els exàmens, etc.; la recerca d'informació en la qual l'alumne localitza informació de tipus bibliogràfic, en les web recomanades, en premsa, etc.; i les tutories lliures.

En general, entenem que les activitats de formació són adequades i pertinents perquè l'estudiantat assoleixi els resultats d'aprenentatge definits en la Guia Docent. Aquestes conclusions han estat avalades per l'informe d'acreditació. La valoració de l'estudiantat sobre els mètodes docents emprats en la titulació és molt positiva atès que de les 56 assignatures analitzades quasi un 86% presenten una valoració superior a 3/5.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

Entenem que l'avaluació de l'aprenentatge d'una assignatura és un procés sistemàtic de recollida, anàlisi i interpretació d'informació que inclou un conjunt d'activitats organitzades que s'utilitzen per valorar el procés formatiu i els seus resultats d'acord amb uns criteris de referència prèviament establerts, especialment els criteris expressats en els objectius proposats, per tal de prendre les decisions que siguin necessàries per a la millora de l'aprenentatge.

El sistema d'avaluació utilitzat en les diferents assignatures de la titulació respon a les exigències derivades de la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (Aprovada en Consell de Govern 26 de febrer de 2014 i modificada pel C. de Govern de 30-6-2015).

En aquest sentit, totes les guies docents preveuen com a regla general, l'avaluació continuada (conjunt d'activitats de caràcter avaluable (evidències) indicades en la guia docent que es desenvolupen de manera progressiva i integrada durant el curs acadèmic i que han de ser rellevants i significatives per valorar i quantificar el progrés de l'estudiant en l'assoliment dels coneixements, capacitats i habilitats que configuren les competències pròpies i definitòries de l'assignatura o matèria (art. 1.4.2 de la Normativa esmentada)) a més, seguint el que disposa l'article 1.4.6. cap activitat pot suposar més del 50% de la nota final, i cap pot ser menys del 10%, sent tres el mínim d'activitats avaluatives. Les guies també recullen la possibilitat de realitzar una avaluació alternativa en els quals un examen o un treball de curs, segons els casos, pugui arribar a representar fins al 85% de la nota final. En aquest supòsit, l'alumne haurà de reunir els requisits que demana la normativa i sol·licitar expressament acollir-se a aquest modalitat.

En general, entenem que el sistema d'avaluació és coherent amb els objectius d'aprenentatge i les competències i amb l'enfocament metodològic podent donar-se

critèris d'avaluació diferenciats segons la tipologia de les activitats de formació esmentades anteriorment. De fet, de les 56 assignatures del Grau, la valoració del sistema d'avaluació supera el 3/5 en un 87,5% de les esmentades assignatures. En relació als TFG, l'informe de la CAE recomanava millorar el sistema de supervisió i avaluació per certificar els resultats d'aprenentatge atès que la seva defensa no sempre es produïa davant d'un tribunal. Sobre aquest particular, hem d'assenyalar que la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL preveu que:

Cada centre ha d'establir el seu procediment d'avaluació dels TFG a través de l'establiment d'una normativa pròpia, que tingui en compte, si es creu adequat, les especificitats formatives dels graus que s'imparteixen en el centre. En funció dels recursos disponibles i del nombre d'estudiants implicats, aquesta normativa de centre pot regular la constitució de tribunals avaluadors, la fórmula de defensa del treball i qualsevol altre aspecte relacionat amb el desenvolupament i avaluació d'aquests treballs. D'acord amb aquesta previsió la FDET va desenvolupar un reglament propi de TFG (Aprovat per Acord de la Junta de Facultat de Dret i Economia de 5 de juliol de 2011 i per Acord núm. 198/2011 del Consell de Govern de 26 d'octubre de 2011 i modificat per Acord de la Junta de Facultat de Dret i Economia de 14 de juliol de 2014 i per Acord núm. 239/2014 del Consell de Govern de 29 d'octubre de 2014). L'article 6 d'aquest reglament preveu que:

L'avaluació del TFG és contínua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix. Així, l'acta de qualificació del TFG recull les següents ponderacions: (1) Inici 10%, (2) Desenvolupament 20%; Memòria 40%; Defensa 30% . Per tant, la defensa oral que en tot cas és pública, només un pondera un 30% de la nota final. En la majoria dels casos la defensa es fa davant d'un mínim de dos professors (incloent el tutor) i en d'altres davant de tres. Alguns professors del Grau han manifestat l'interès perquè es convidi a participar a professorat extern per valorar les defenses orals dels TFG però aquesta és una qüestió que caldrà analitzar detingudament atès el volum d'alumnes que cursen aquesta assignatura i el cost econòmic d'aquesta acció. En tot cas, entenem que l'avaluació continuada garanteix abastament el rigor en la qualificació del TFG.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Les taxes de rendiment en el període analitzat se situen al voltant del 70%.

En particular la taxa de rendiment del curs 2015-2016 és del 71,25%. Aquesta taxa està en línia amb la general pels estudis de Dret (69,2%) al curs 20012-2013 segons Informe del Ministeri (<http://www.mecd.gob.es/dms/mecd/educacion-mecd/areas-educacion/universidades>) De fet, és una de les més baixes de tots els àmbits de coneixement considerats. Cal destacar que aquesta taxa és molt més elevada a les assignatures optatives (94,86%) que a la resta d'assignatures obligatòries (69,24%); entenem que hi ha diverses raons que expliquen aquesta situació: la primera és,

sens dubte, que l'alumne tria les assignatures optatives que vol cursar i, per tant, està més motivat per superar-les amb èxit; la segona raó es que el professorat tendeix a plantejar proves d'avaluació diferents a les tradicionals (exàmens teòrics tipus test o d'assaig, per exemple) com ara treballs, lectures guiades, etc. en les que l'alumne es troba més còmode. De fet, no és estrany trobar assignatures optatives amb una taxa de rendiment del 100%. En el curs 2015-2016 hi ha assignatures obligatòries amb taxes inferiors al 50%: 101809 (Dret Penal. Part General i Delictes contra les persones) i 101802 (Dret Constitucional I) i 101805 (Comparative Introduction to Legal Systems). Aquestes assignatures van ser identificades a l'informe d'acreditació, precisament per les seves taxes de rendiment inferior a la mitjana del curs, i es van explicar les mesures adoptades per l'equip de govern per intentar millorar-les amb un èxit moderat. Respecte a la primera (Dret Penal) la taxa de rendiment ha experimentat la següent evolució: 45,39% (2012-2013), 54,97%(2013/2014), 55,88%(2014-2015); 41,91% (2015/2016).

Entenem que una de les circumstàncies que poden incidir en aquestes taxes, a banda dels criteris d'avaluació, és que es tracta d'una assignatura complexa situada en el 2º curs del Grau per tant, l'alumnat necessita més temps per poder assolir un nivell d'aprenentatge adequat. Quan a Dret Constitucional, les taxes han estat les següents: 53,45% (2012/2013); 44,44% (2013/2014); 48,15% (2014/2015); 33,33% (2015-2016) 48,15%. Dret Constitucional és un àrea, com ja s'ha dit, que ha patit la jubilació d'un professor catedràtic i, en breu, la d'un professor titular; seguirem atentament l'evolució futura d'aquestes taxes de rendiment amb el professorat nou que s'incorpori. Finalment quan a l'assignatura Comparative: 70,11% (2012/2013), 73,81% (2013/2014) 73,81% (2014/2015) 46,76% (2015/2016). Aquesta assignatura és una de les que va experimentar una millora substancial de les taxes de rendiment durant el període inicial d'implantació degut a una sèrie d'ajustos en el professorat i en la metodologia, per tant, la davallada de la taxa durant el darrer curs no és a priori preocupant a l'espera de constatar l'evolució futura de la mateixa.

Pel que fa a la taxa d'èxit del 1º curs 2015-2016 és similar a la del curs 2012-2013, al voltant del 74%. En aquest sentit, cal valorar que cap assignatura presenta valors inferiors al 50%. També és necessari valorar positivament que la taxa de presentats del 1º curs hagi augmentat considerablement del 87,7% als curs 2012-2013 fins al 95,8% al curs 2015-2016.

Quan a la taxa d'eficiència, aquesta estava fixada en la Memòria de verificació del Grau en un 70%. Durant els darrers quatre cursos acadèmics ha anat disminuint del 94,4% als curs 2012/2013 al 75,1% (2015/2016). Tot i que encara es manté dins del marge previst, es preocupant la davallada, especialment si tenim en compte que el temps mitjà de graduació també augmenta de 4 a 4,9 al curs 2014/2015, és a dir, quasi un punt més. En tot cas, és de valorar que segons dades publicades per l'AQU (<http://estudis.aqu.cat/euc/estudi/700>) el percentatge d'alumnes graduats que tornarien a fer la mateixa carrera a augmentat del 63,49% a l'any 2005 fins al 81,82% al 2014. Pensem que alguna de les modificacions no substancials introduïdes durant el curs 2015-2016 contribuiran a millorar la taxa de graduació de la nostra titulació.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

A nivell nacional, Dret és la segona titulació que presenta un major percentatge d'alumnes amb contracte indefinit quatre anys després de finalitzar els seus estudis (70%) després d'Informàtica (72%) segons les dades del Informe del Ministerio (any 2014) referides a la cohort del 2009/2010. Dret, per tant, està quasi 20 punts per sobre de la mitjana nacional. En un 87,1% es tracta d'un treball a temps complet (ocupant la quarta posició respecte a altres àmbits d'estudi) i que és d'acord al seu nivell formatiu (57,5%).

Aquestes dades també són positives respecte al nombre de professionals autònoms (15%) quan la mitjana nacional es poc més del 10%. Segons indica les dades d'AQU Catalunya (<http://estudis.aqu.cat/euc/estudi/700>) la taxa d'ocupació dels graduats ha experimentat una davallada passant del 88,89% a l'any 2005 fins al 63,64% a l'any 2014. A banda de la situació de crisi econòmica, creiem que la raó d'aquesta taxa d'ocupació rau en que el nostre alumnat tendeix a continuar estudiant després de la seva graduació (estudis de màster o nous estudis de grau) o bé opta per preparar oposicions. Aquestes opcions endarrereixen el seu accés al mercat de treball. Per contra, el percentatge de graduats que troben feina en menys de tres mesos ha augmentat del 55% al 2005 fins al 73,68% al 2014. El 43,47% d'alumnes que troben feina declaren que realitzen funcions específiques de la titulació i un 15,78% desenvolupen funcions universitàries. Aquests valors són similars a les de l'any 2005 encara que inferiors a les del 2008 i 2011. Respecte a les dades de l'enquesta d'inserció laboral elaborada per AQU Catalunya no seran objecte d'anàlisi atès que fan referència a la promoció del 2010 i, per tant, es tracta d'alumnes que no ha cursat el Grau en Dret sinó la Llicenciatura en Dret.

GRAU EN TURISME

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

S'ha analitzat les activitats de formació que s'organitzen en les diferents assignatures de la titulació per veure si són les adequades per aconseguir l'assoliment de les competències que es van definir en la Memòria de verificació inicial.

Capacitat de crear i dirigir una empresa de serveis turístics atenent i donant resposta als canvis de l'entorn en què s'opera.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Fonaments de gestió, Organització i Gestió d'Empreses d'Intermediació, Organització i Gestió d'Allotjaments i Restauració, Confecció i comercialització de Producte Turístic ,

Direcció de la Restauració i en Noves Tecnologies i Turisme.

- Capacitat de desenvolupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa turística i institucions.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Fonaments de Gestió, Gestió de la Intermediació, Organització i Gestió d'allotjament i Restauració, Confecció i Comercialització de Producte Turístic, Direcció de la Restauració, i en Noves Tecnologies i Turisme.

- Capacitat d'aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Estadística, Matemàtiques, Direcció i Gestió de Persones, Direcció de Màrqueting Turístic, Economia, Psicosociologia del Turisme i del Lleure, Noves Tecnologies i Turisme

- Capacitat d'identificar, gestionar i dissenyar estratègies i plans d'ordenació per a territoris i destinacions turístiques d'acord amb els principis de la sostenibilitat.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Geografia, Recursos Territorials, Direcció de Màrqueting Turístic, Recursos Patrimonials, Confecció i Comercialització del Producte Turístic, Noves Tecnologies i Turisme

-Comprensió dels principis del turisme, la seua dimensió espacial, social, cultural, jurídica, política, laboral i econòmica.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Estructura del mercat turístic, Economia, Dret Mercantil, Recursos Patrimonials.

- Capacitat de dissenyar productes turístics i definir objectius, estratègies i polítiques comercials.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Recursos Patrimonials, Direcció de Màrqueting Turístic, Màrqueting Estratègic Turístic, Confecció i Comercialització del Producte Turístic, Gestió d'Esdeveniments, Protocol i Comunicació, Noves Tecnologies i Turisme Organització i Gestió d'Empreses d'Intermediació.

-Capacitat d'identificar els recursos turístics i avaluar el seu potencial.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Recursos Patrimonials, Geografia Turística del Món, Recursos Territorials Turístics, Gestió de Turisme Rural i de Muntanya.

- Coneixement i domini de llengües estrangeres.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Angles, Francès i Alemany.

- Capacitat de prendre decisions de finançament i d'inversió en empreses de serveis turístics.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Comptabilitat Financera, Comptabilitat de Costos, Finançament d'Empreses Turístiques, Direcció Financera de l'Empresa Turística, Economia, Fonaments de Gestió d'Empresa Turística.

-Capacitat de relacionar els objectius de la gestió i la gestió turística amb el fi d'aconseguir una experiència satisfactòria turísticament i legítima

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Gestió de la Qualitat Turística, Història de l'Art, Recursos Patrimonials, Geografia Turística del Món, Recursos Territorials Turístics, Gestió de Turisme Rural i de Muntanya.

-Comprensió del marc legal que regula les activitats turístiques.

Assignatures on es realitzen activitats per assolir aquesta competència: Dret Mercantil, Dret Administratiu Turístic, Gestió Fiscal i Laboral de l'Empresa Turística, Gestió de la Qualitat Turística

Les activitats de formació engloben l'acció didàctica a l'aula i al conjunt de criteris i decisions que s'organitzen. De forma generalitzada segons les taules de planificació docent de les assignatures del Grau en Turisme, les principals activitats d'aprenentatges utilitzades per aconseguir l'assoliment de les competències son: Les classes teòriques o classes magistrals, les classes pràctiques, les tutories, l'estudi de casos, els debats, els seminaris i tallers de treball (workshops), el treball en equip i les exposicions a més a més de les activitats dintre de l'aula també es varen realitzar conferències, les IV jornades de Turisme i Noves Tecnologies, sortides de camp i sortides tècniques a establiments turístics.

El TFG és un treball autònom i individual que l'estudiantat ha de realitzar sota l'orientació d'un tutor. Aquest treball permet a l'estudiantat mostrar de forma integrada els continguts formatius rebuts i les competències adquirides associades al títol de Grau. L'avaluació del TFG és contínua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix.

La majoria de treballs presentats han estat treballs acadèmics, d'investigació i de simulació de creació d'empreses del sector i molts dels temes tractats han estat relacionats amb les noves tecnologies i el turisme l'àmbit d'estudi del grup de recerca que formen la majoria dels professors que imparteixen classes al Grau.

Les pràctiques en empreses s'han realitzat amb empreses de l'àmbit de l'allotjament,

la intermediació, esdeveniments, informació i guiatge, i les noves tecnologies tant a Catalunya: Lleida i província, com a Espanya; Canàries, Mallorca, Fraga i a l'estranger a Indonèsia, Colòmbia i Itàlia, al llarg de la realització de les pràctiques s'ha realitzat el seguiment per part del tutor de l'empresa i de la universitat, en general la valoració ha estat força positiva excepte algun cas en concret que s'ha tractat el tema i s'ha intentat parlar amb l'empresa i l'estudiant per arribar a un acord i cercar una solució.

En termes generals, la satisfacció de l'estudiantat amb l'experiència educativa global i amb l'actuació docent són molt satisfactòries junt amb infermeria és la titulació millor valorada de la UdL, tant pel professorat com per l'experiència de docència global.

A l'informe favorable d'acreditació emes per l'AQU amb data 26 de juliol de 2015 asseverava ; La metodologia docent està dissenyada amb l'objectiu d'oferir oportunitats a els estudiants per integrar els resultats d'aprenentatge.. Les evidències documentades de les consecucions dels estudiants posen de manifest un adequat nivell de formació dels estudiants i satisfan suficientment els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació.

Les evidències documentades de les consecucions dels estudiants posen de manifest que els TFG responen al nivell del MECES requerit per la titulació. Les evidències documentades de les consecucions dels estudiants posen de manifest que les pràctiques externes responen al nivell del MECES requerit per la titulació

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

L'ensenyament basat en competències requereix noves tècniques i plantejaments d'avaluació. Ja que els components de les competències a avaluar són de diferent índole (coneixements, habilitats i destreses, actituds i valors), l'alineament de l'avaluació amb les competències obliga a l'ús combinat i integrat de diferents estratègies i procediments.

Al diferència dels cursos anteriors el curs 2015- 2016 ha estat més fàcil, ja estava implantat tot el pla d'assignatures del Grau en Turisme: 11 assignatures de formació bàsica de primer, incloent un idioma a escollir de dos oferts, 11 assignatures obligatòries de segon amb un idioma a escollir de dos oferts, 10 assignatures obligatòries de tercer, 7 optatives de 4º, el TFG i les practiques en empresa es a dir un total de 40 assignatures.

Cal destacar que únicament hi ha 10 assignatures amb segona convocatòria atès que l'avaluació és continuada i totes les proves realitzades tenen un pes inferior al 30% en el còmput de la nota final (per normativa de la UdL, només es pot exigir una segona convocatòria si alguna de les proves supera aquest pes del 30%).

Per tant, podem deduir que la resta d'assignatures realitzen avaluació continuada amb proves de menys d'un 30% i com a mínim cada estudiant realitza 4 evidències, el que ens permet realitzar un seguiment més personalitzat per part del professor i l'estudiant es conscient dels resultats que va obtenint al llarg del semestre i el nivell d'assoliment de les assignatures.

Per altra banda, a les taules de planificació docent de cada assignatura hi surten els criteris i la metodologia d'avaluació amb les diferents evidències que es realitzaran al llarg del semestre i el tant % de pes de cada una d'elles. Aquesta informació no es pot modificar al llarg del semestre i és pública, es a dir el professor no pot modificar els criteris d'avaluació, el pes de cada prova o el número de proves.

En principi sols hi ha hagut un problema a l'assignatura d'Història de l'Art de primer on el treball final de l'assignatura compta un 40% i els estudiants s'han queixat ja que al ser de caràcter pràctic els professor no realitza recuperació. Aquest tema s'ha tractat amb els professors de l'assignatura i es modificarà per al curs proper amb el lliurament de dos treballs o lliurament de pràctiques relacionades amb el treball, per a que els estudiants sàpiguen amb antelació els criteris de correcció i valoració dels professors i no jugar-s'ho tot amb un sols treball.

Pel TFG la FDET disposa d'una normativa tant pel correcte seguiment com pel procés d'avaluació. L'avaluació del TFG és contínua i inclou la valoració de la planificació i el desenvolupament del treball així com la defensa pública del mateix. Aquest curs s'ha pogut observar que hi ha augmentat considerablement el nombre d'estudiants que no han finalitzat el TFG, aproximadament un 35%, per tant, s'ha de revisar quins han estat els motius i prendre mesures correctores.

Referent a les pràctiques també hi ha una normativa específica i el procés d'avaluació el duu a terme el propi estudiant mitjançant un informe d'autoavaluació, el tutor designat per l'empresa i el tutor de la universitat. A l'exposició final pràcticament tots el estudiants han valorat molt positivament la realització de les pràctiques i demanen la possibilitat de fer-ne més al llarg del Grau.

La taxa de rendiment de totes les assignatures del Grau està per damunt del 75% excepte Alemanya I, que es situa al voltant del 62% i Finançament d'empreses turístiques 69%, en el dos casos s'ha comentat amb les professores i ho justifiquen en el primer cas per la dificultat i la diferència de nivell del estudiantat i en el cas de Finançament per la dificultat de l'assignatura, tanmateix, en aquest cas concret la valoració de la professora i de l'assignatura es d'un 4,7, la professora millor valorada del grau, i els estudiants reconeixen la dificultat de l'assignatura i la falta de dedicació per la seva part.

A l'informe favorable d'acreditació emès per l'AQU amb data 26 de juliol de 2015 corrobora; Els criteris d'avaluació de les execucions són adequats a la seva naturalesa, i permeten una certa discriminació de la qualitat dels aprenentatges. Hi ha evidència documental que posa de manifest l'accés a informació suficient sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i també sobre els seus criteris de valoració.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

La cohort analitzada per a la graduació i abandonament, és 2012-2013 donat que són els alumnes que s'haurien d'haver graduat aquest curs. La tercera promoció graduada a la universitat de Lleida. La taxa d'abandonament prevista per cohort a la memòria de verificació és del 10%, xifra molt propera a la real que és del 15% i molt inferior a la cohort anterior que va ser d'un 24% . El nombre d'estudiants que va començar el curs va ser de 47 estudiants el més nombrós amb diferència de tots els cursos realitzats fins ara. La taxa de graduació d'aquesta cohort es del 34%, encara queden un 51% d'estudiants amb crèdits matriculats al Grau.

La taxa d'eficiència global del curs 2015-2016 és del 95%, 4 punts per damunt de la taxa d'eficiència de la UdL, de mitja superior a la taxa prevista a la memòria de verificació que és del 87%. El que ens indica que els estudiants es matriculen de molts crèdits i porten molta carrega docent. Referent a la taxa de rendiment, que ens indica els crèdits a provats, es situa al voltant del 88%, dada molt similars als cursos anteriors. Pel que fa a la durada dels estudis es superior a 5 cursos d'acord amb les dades de la cohort indicada.

En l'informe favorable d'acreditació emes per l'AQU amb data 26 de juliol de 2015 constata: L'evidència documental posa de manifest que la sèrie temporal dels indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

En l'informe favorable d'acreditació emes per l'AQU Catalunya de data 26 de juliol de 2015 constata: La taxa d'ocupació és propera a la de la població activa per al mateix període de referència i tram d'edat.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ADVOCACIA

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació que s'organitzen en les diferents assignatures del màster i la metodologia docent, es contenen a la guia docent de cadascuna de les assignatures. Aquelles activitats venen determinades pel que creiem que ha de ser el doble objectiu del Màster en Advocacia: (i) l'adquisició de les competències i habilitats necessàries per l'exercici professional de l'advocacia (ii) l'assoliment de la preparació teòrico-pràctica necessària per a superar la prova d'aptitud per l'exercici de la professió d'advocat/ada. El Màster en Advocacia de la UdL es configura com un màster amb una important presencialitat, sent les seves activitats presencials més habituals (i) la classe o sessió magistral per part dels docents i (II) la posada en comú del treball realitzat per l'estudiantat en forma de resolució de cassos pràctics i de realització de simulacions de judicis, tant a l'aula com en institucions com l'Escola Judicial. Per la seva part, i entre les activitats d'ensenyament-aprenentatge autònom, trobem l'estudi personal dels continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques, la finalitat del qual no és només la superació de les proves d'avaluació teòrico-pràctica previstes en cadascuna de les assignatures, sinó també la superació de la prova d'aptitud per l'exercici de la professió d'advocat/ada.

En general, considerem que les activitats de formació previstes són adequades per tal de que l'estudiantat pugui assolir els resultats d'aprenentatge definits a la Guia docent i les competències pròpies de la titulació.

Entenem també que els TFM responen tant al perfil formatiu com al nivell de la titulació i, en aquest sentit, volem destacar que, ja en relació a la 2ª edició, la comissió d'estudis del màster va acordar que el TFM consistís, en tots els cassos, no en un treball de recerca sinó en un dictamen jurídic sobre un supòsit de fet que versés sobre una o més matèries que fossin objecte del màster. En el procés d'assignació dels TFM es preveu que cada estudiant proposi tres matèries per ordre de preferència amb la finalitat de que, una vegada acabat el procés d'assignació, l'estudiant pugui redactar el dictamen sobre una matèria en relació a la qual hagi manifestat un especial interès -fins ara, s'han pogut satisfer les peticions de l'estudiantat en primera o segona preferència- i sota la tutorització -o co-tutorització-d'un professor o professors especialista/es en la dita matèria.

Respecte a les pràctiques, considerem que també responen al perfil formatiu i al nivell de la titulació, atès que es desenvolupen bé en jutjats -cas de l'assignatura Pràctiques Externes I, de 6 ECTS- bé en despatxos professionals, tractant-se de l'assignatura Pràctiques Externes II, de 24 ECTS. Són tutors de les pràctiques en jutjats, fiscals i magistrats/des de diversos jutjats de la demarcació de Lleida que tenen al seu càrrec grups reduïts d'alumnes (un màxim de 8), la qual cosa permet a l'estudiantat conèixer amb deteniment tant l'activitat diària dels òrgans judicials que participen a les pràctiques (jutjats d'instrucció, jutjat de guàrdia, fiscalia, jutjat de violència domèstica....) com els cassos més

habituals i/o més rellevants. Altrament, i pel que fa als tutors/res de les pràctiques en despatxos professionals, creiem convenient destacar que cadascun/a d'ells/elles són advocats/des que (i) pertanyen a despatxos professionals amb característiques diverses (ii) cada tutor només tutoritza 1 alumne i (iii) tots/totes tenen una experiència professional com a exercents més notablement i més dilatada que el mínim que fixa la Llei 34/2006, d'accés a la professió d'advocat, i el seu reglament de desenvolupament -3 anys-, sent així que tots/totes els/les advocats/ades-tutors/es del Màster en Advocacia de la UdL compten amb més de 10 anys d'exercici professional.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats l'aprenentatge pretesos i és públic.

El sistema d'avaluació que utilitzen les diferents assignatures de la titulació respon a les exigències derivades de la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters a la UdL (aprovada en Consell de Govern de 26 de febrer de 2014 i modificada pel Consell de Govern de 30 de juny de 2015). Considerem oportú posar de manifest que les activitats d'avaluació previstes són diferents segons que l'assignatura s'inclouï en el bloc dels cursos formatius (54 ECTS); sigui una assignatura de pràctiques (30 ECTS) o bé es tracti del TFM (6 ECTS).

Pel que fa a les assignatures que constitueixen els cursos formatius a que fa referència la Llei 34/2006, d'accés a la professió d'advocat/ada, les activitats d'avaluació emprades són, previ control d'assistència a, al menys, el 80% de les classes presencials (i) la resolució de cassos pràctics i (ii) la realització de proves teòrico-pràctiques de respostes múltiples, atès que aquest últim és el sistema d'avaluació emprat per la prova d'aptitud per l'exercici de la professió d'advocat/ada.

En canvi, tractant-se de les pràctiques externes, s'opta per l'avaluació contínua de l'activitat desenvolupada per l'estudiant. Així, en el cas de l'assignatura Pràctiques Externes I, la qualificació final és el resultat de la ponderació de les qualificacions obtingudes en l'avaluació contínua de l'activitat de l'estudiant a les pràctiques en òrgans judicials i les simulacions de judicis, tant de les realitzades a l'aula com a l'Escola Judicial. Per la seva part, les activitats d'avaluació de l'assignatura Pràctiques Externes II consisteixen en la ponderació de les qualificacions resultants (i) dels informes quinzenals redactats pels advocats/des-tutors/es en relació a l'activitat desenvolupada i l'actitud de l'estudiant tutoritzat i (ii) la redacció d'una memòria de pràctiques per part de l'estudiant. L'avaluació del TFM també és contínua i és el resultat de la ponderació de les valoracions relatives al seguiment de la realització del treball (20%), memòria final (50%) i exposició oral (30%).

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Respecte als resultats globals de la titulació, cal posar de manifest que (i) la taxa de rendiment va ser del 100% al curs 2013-14, del 99,3% al curs 2014-15 i del 100% al

curs 2015-16; (ii) la taxa d'eficiència va del 100% al curs 2014-15 i del 99,4% al curs 2015-16 i (iii) el temps mitjà de graduació va ser 2,0, tenint en compte que el Màster en Advocacia és un màster de 90 ECTS i que, per tant, s'imparteix en dos cursos acadèmics.

Pel que fa als resultats globals del primer curs, es constata que (i) la taxa d'abandonament va ser 0; (ii) la taxa de presentats va ser del 100% al curs 2013-14, del 99,2% al curs 2014-15 i del 100% al curs 2015-16; (iii) la taxa d'èxit del curs 2013-14 va ser del 100% i també van ser del 100% les taxes d'èxit dels cursos 2014-15 i de 2015-16 i (iv) la taxa de rendiment va ser del 100% al curs 2013-14, del 99,2% al curs 2014-15 i del 100% al curs 2015-16.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

L'indicador de la inserció laboral és un estudi que es realitza mitjançant AQU Catalunya i en el darrer informe no hi ha dades per aquest màster.

MÀSTER UNIVERSITARI EN CIÈNCIES JURÍDIQUES

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació i la metodologia docent són les mateixes per a totes les assignatures del Màster: Clase teórica, Clase práctica, Estudio y Trabajo individual

Durant el curs 2015-16 s'ha comprovat l'eficiència de les activitats de formació emprats per aconseguir les competències proposades. Les classes magistrals dels professorat de les diverses assignatures es van complementar amb tres conferències a càrrec d'experts:

D. Pedro del Olmo, professor titular de la Universidad Carlos III de Madrid

D. Luis Antonio Sanz Valentin, doctor en Derecho y abogado de la firma Marimon Abogados.

D. Josep Lluís Aznar Campins, Consultor de comercio internacional.

Pel que fa a les classes pràctiques, ha sigut molt eficaç el mètode del cas, proposat a la Memòria verificada del Màster com a principal eina de formació de l'alumnat. S'han realitzat dues activitats al voltant, en primer lloc la resolució de un cas pràctic elaborat pels professors de les assignatures, un cas complex i transversal en el que és necessari emprar totes les tècniques de investigació jurídica, (interpretació i argumentació de les fonts del Dret, i al mateix temps reflexió crítica y doctrinal sobre l'adequació i vigència de les normes jurídiques. En segon lloc, els propis estudiants han tingut que redactar un cas pràctic, per a ésser resolt per les altres companys del màster.

Per últim, al campus virtual de l'assignatura els estudiants disposen de materials docents suficients per al seu estudi personal i per aprofundir en els temes de les

exposicions teòriques.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesosi és públic.

Al respecte, cal dir que s'han emprat tres evidències avaluatives en relació als mètodes proposats a la Memòria verificada de la titulació, és a dir, un exercici pràctic de resolució d'un cas pràctic, un exercici de redacció i creació de un cas pràctic que després va esser resolt per els companys de l'assignatura, i la participació al debat virtual desenvolupat mitjançant la plataforma del campus virtual sobre un tema d'actualitat relacionat amb la matèria impartida. No es va considerar oportú ni necessari la realització de proves teòriques, tenint en compte que la principal evidència en aquest postgrau és el propi TFM redactat per cada alumne i defensat davant d'un Tribunal. Així doncs, respecte al TFM cal dir que durant el curs 2015-16 del 7 alumnes matriculats al TFM de la titulació se defensaran al setembre 3 o 4 treballs, el 90% dels corresponents a alumnes a temps complert matriculats, restant altres 3 treballs per al curs acadèmic 2016-17 corresponents als alumnes matriculats a temps parcial i a un alumne que no podrà defensar el seu treball aquest curs acadèmic.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Els valors dels indicadors acadèmics ofereixen un resultat altament satisfactori en el cas del Màster en el curs 2015-16. La taxa de graduació ha estat d'un 94%, superior a la prevista en la memòria Verifica (76%). Aquesta dada és clarament indicativa d'un professorat i d'un estudiantat molt preparat i, al mateix temps, molt motivat en el desenvolupament d'aquets estudis.

Tampoc s'ha produït cap abandonament (un 6% quan a la Memòria de verificació la previsió d'aquest resultat era de 15%.) llevat d'un cas aïllat que es justifica per motius de salut. Les taxes d'eficiència i de rendiment són del 100% tal i com s'ha de procurar en els estudis de postgrau i de formació de professionals.

Quan a les valoracions fetes pel estudiantat, totes es situen per damunt del 4, essent en concret els professors de la UdL valorats en una mitja del 4,25

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Tot i que no hi ha cap estudi, ni dades, que permetin valorar aquest aspecte, cal assenyalar que el 80% de l'estudiantat matriculat al Màster durant el curs 2015-16 ja

treballava abans de cursar-lo.

MÀSTER UNIVERSITARI EN COMPTABILITAT, AUDITORIA I CONTROL DE GESTIÓ

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

En general, les activitats de formació del Màster estan dirigides al desenvolupament de l'autoaprenentatge de l'alumne i a l'adquisició de destreses en la formulació i resolució de problemes i investigacions. És per això que entenem que tant les assignatures, en el TFM i en les pràctiques externes s'assoleixen les competències previstes en la Memòria Verifica. En aquest sentit, l'FDE es proposa consolidar la plantilla de professorat extern que col·labora en la especialitat d'auditoria i compelementar-la amb professionals de l'àmbit de control de gestió en el curs 2016-17 on s'obrirà l'especialitat de control de gestió. Es preperarà als estudiants d'aquesta especialitat a partir del curs 2015-16 per tal de que assoleixin la certificació en Chartered Controller Analyst, CCA Certificate®. Per tant, cal mantenir la col·laboració dels professionals externs actuals i incrementar el nombre de professionals que vulguin participar en la docència del MACAUD.

Les activitats de formació es contenen a la guia docent de cada assignatura.

Normalment aquestes activitats tendeixen a mantenir-se sense variació d'un curs acadèmic a un altre en la mesura que no es modifiqui l'estructura de la titulació ni la contribució de l'assignatura en el desenvolupament de les competències relacionades.

Aquestes activitats es classifiquen en dos grans blocs:

Les activitats de formació presencials són les que proporcionen informació nova o ajuden a l'estudiant en el desenvolupament de certes estratègies que es consideren rellevants perquè l'alumne pugui iniciar o avançar en el seu procés personal de construcció de coneixements, i per la seva complexitat o exigència tècnica, elements factuais i conceptuals siguin necessaris desenvolupar-los presencialment. Per tant, aquest tipus d'activitats impliquen la presència de l'estudiant a l'aula i, de vegades, quan es concreta en una sessió expositiva, representa treballar conjuntament amb diferents grups a l'hora.

Les activitats de formació més habituals de la titulació són: la conferència d'experts, la classe o sessió magistral pel docent dels aspectes teòrics de l'assignatura o de la presentació o introducció de casos o problemes. Les activitats de formació dirigida són aquelles que es caracteritzen per tenir una certa durada i una progressiva complicació i que, per tant, necessiten una supervisió en el temps per part del professorat en les seves diferents etapes. Impliquen la configuració de petits grups d'aprenentatge que es troben periòdicament amb el professor per treballar diferents aspectes vinculats al procés

d'aprenentatge que desenvolupin. Aquest tipus d'organització obliga a disposar espais petits amb diferents recursos tecnològics i mobiliari no rígid per facilitar la participació i intervenció de l'alumnat. Entre les activitats volem destacar el mètode del cas: El professor Miguel (2005) destaca que el Mètode del cas enllaça dialècticament la teoria i la pràctica en un procés reflexiu que es converteix, al seu torn, en aprenentatge significatiu, en haver de mostrar i analitzar com els experts han resolt o poden resoldre els seus problemes, les decisions que han pres o podrien prendre i els valors, tècniques i recursos implicats en cadascuna de les possibles alternatives. Les característiques assenyalades així com la particularitat del professorat del MACAUD, professionals externs amb una contrastada experiència professional, fa que el mètode del cas sigui una eina especialment adequada per millorar la qualitat del Màster.

Prenent aquesta justificació com a referència, les principals característiques d'aquesta estratègia didàctica són:

1) Afavoreix que els alumnes, d'una banda, treballen individualment i que posteriorment contrastin les seves reflexions amb els seus companys, desenvolupant un compromís i un aprenentatge significatiu.

2) Es basa en fets reals, en casos que els estudiants es podran trobar fàcilment en la seva pràctica professional i que altres professionals han tingut, el que augmenta la motivació cap al tema d'estudi, millorant també la seva autoestima i la seguretat en un mateix.

3) Es centra en el raonament dels estudiants i en la seva capacitat d'estructurar el problema i el treball per aconseguir una solució. No hi ha una única resposta correcta.

4) Utilitzar aquesta tècnica requereix una major inversió d'esforç i de dedicació, per part del docent i de l'alumnat, que altres mètodes d'ensenyament i aprenentatge més tradicionals. No obstant això, els resultats d'aprenentatge són més significatius ja que permeten que l'estudiant sigui el veritable protagonista del seu aprenentatge.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

El sistema d'avaluació es descriu a la Memòria Verifica i a les guies docents de les assignatures. En les assignatures, en el TFM i en les pràctiques externes hi ha criteris d'avaluació clars, explicitats, coneguts i publicats que permeten una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge prèviament identificats. Es poden consultar les evidències en el portafoli de la titulació

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

La taxa de rendiment de la cohort 2015-2016 (78%) és inferior a las dels dos anteriors cohorts. En la del 2014-15 va ser del 84% i la del 2013-13 del 88%. Mentre que la taxa d'eficiència (95,7%) es manté respecte a la cohort del 2014-15 (97,7%) i la de 2013-14 (97,3%) la qual cosa suposa que l'estudiantat que conclou els seus estudis està compromès amb el seu aprenentatge.

La taxa d'èxit (92,3%) també es manté respecte als dos cohorts anteriors 95,1% en la cohort de 2014-15 i 96,5% en la cohort 2013-14. La taxa d'abandonament de la cohort 2013-14 (6,7%) ha baixat respecte a la de la cohort 2012-13 (17,6%). La explicació de les variacions en aquests indicadors corresponen al perfil del estudiant d'aquest màster: estudiants que compaginen els estudis amb el treball i alumnes estrangers que no disposen dels coneixements previs suficients i adequats per poder cursar la titulació malgrat que teòricament accedeixen amb les titulacions previstes en la Memòria. Per millorar aquestes taxes es podria fer entrevistes prèvies als estudiants que compaginin el màster amb la seva feina i també valorar l'expedient i coneixements tècnics dels estudiants estrangers.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

El indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació. Cal tenir en compte, però, que aquesta titulació, pel seu elevat grau d'especialització, l'han matriculat preferentment persones ja actives en l'exercici d'alguna professió relacionada amb el màster. És per això que resulta complex esbrinar si l'elevada inserció laboral de l'estudiantat és deguda al seguiment de la titulació o a la mateixa trajectòria de vida professional preexistent de l'estudiantat matriculat. Cas que aquesta elevada taxa d'inserció sigui conseqüència de l'ocupació professional prèvia dels estudiants, no es compta amb dades que permetin saber si la realització de la titulació ha estat instrumental per a la promoció professional.

MÀSTER UNIVERSITARI EN ESTUDIS DE GÈNERE I GESTIÓ DE POLÍTIQUES D'IGUALTAT

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

La docència virtual exigeix comptar amb unes eines metodològiques adients per a la consecució dels objectius d'aprenentatge pretesos. La Universitat de Lleida posa a disposició del Màster en Estudis de Gènere i Gestió de Polítiques d'Igualtat els recursos material

adients per al compliment del objectiu formatiu del Màster, mitjançant principalment de la Plataforma Virtual SAKAI. El campus virtual SAKAI ofereix a cada assignatura un conjunt de possibilitats pre-seleccionades que considerem suficients i en consonància a les demandes de la virtualitat. L'espai de comunicació de tot el màster s'ha demostrat molt útil, especialment per a l'alumnat a temps parcial i, mes concretament, el que no s'ha matriculat del TFM però vol mantenir accés a tota la informació.

El sistema de formació escollit al Màster ha estat l'avaluació continuada, la qual es desplega en cada assignatura, d'acord amb la fitxa que consta al Pla d'Estudis del Màster, de forma coincident per part de tot el professorat -sessions de seguiment (audios i videos didàctics del professorat), lectura de temes, lectura de bibliografia, resolució de casos, resolució de treballs, simulacions i debats), variant només, excepte les sessions de seguiment, la proporció de l'ús dels diferents recursos. Tanmateix i seguint també les previsions del Pla d'Estudis el sistemes d'avaluació són també coincidents, amb alguna petita excepció, variant només la proporció de la seva utilització i la ponderació que té cada sistema en la nota final.

Tal i com s'ha indicat en un altre apartat d'aquest Informe, en aquest primer any del Màster, la majoria d'alumnat ha optat per el seguiment a temps parcial de la titulació, això comporta que les dades referents al desenvolupament del TFM, siguin escasses i no definitives, ja que la presentació i defensa del TFM està prevista al calendari acadèmic durant el mes d'octubre. Cal recordar que l'estudiantat només pot inscriure el TFM quan ha superat la totalitat dels crèdits del Màster excepte els corresponents al TFM, per aquesta raó només 3 alumnes van matricular durant aquest curs acadèmic el TFM, 2 estudiants a temps complert i 1 estudiant que procedent d'un altre Màster només tenia que cursar algunes assignatures i elaborar i defensar el TFM. De les 3 alumnes està previst que 2 defensin el seu TFM durant aquest curs acadèmic.

L'assignació de tutor/a del TFM es realitza a partir de la proposta presentada per l'alumnat i atenent a criteris de especialitat, de manera que segons la temàtica s'assigna el professor/a expert en la matèria d'acord amb les línies de recerca que desenvolupa el professorat.

Quant a les practiques externes, només una alumna ha cursat aquesta assignatura. Cal indicar que al pla d'estudis s'oferta com una assignatura optativa. El desenvolupament de les practiques externes ha sigut plenament satisfactori. Tot i ser un Màster virtual, tant el TFM, com les pràctiques externes requereixen de presencialitat, en el cas del TFM amb la defensa pública presencial i en el cas de les practiques amb el desenvolupament del programa formatiu en l'entitat o institució amb la qual es signa el conveni de col·laboració. Les practiques exigeixen comptar amb una entitat que s'ajusti als requeriments i objectius formatius del Màster, per tant, cal que per mitjà de les practiques l'alumnat pugui assolir una formació i competències recollides al Pla d'Estudis del Màster i, per tant qüestions lligades al gènere, la qual cosa queda reflectit en el

projecte formatiu que cal elaborar per part de l'entitat col·laboradora, comptant amb el vist-i-plau del tutor/a acadèmic/a del Màster.

Tal i com s'ha indicat en un altre apartat de l'Informe, la coordinació del Màster no ha pogut accedir a les dades corresponents a les enquestes d'opinió de l'alumnat. No obstant, no consten incidències negatives en el desenvolupament del curs i la valoració general del professorat de l'alumnat ha estat satisfactòria.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

L'avaluació continuada es manifesta com el millor sistema possible d'avaluació del grau d'assoliment dels continguts del Màster. Els sistemes d'avaluació que es proposen al Pla d'Estudis són seguits per tot el professorat, variant el pes específic que cada sistema d'avaluació (debats, casos pràctics, recensions) té a la nota final.

Pel que fa al sistema d'avaluació del TFM, el Màster segueix el sistema d'avaluació establert per la normativa avaluadora de la UdL. Els resultats encara no es poden valorar ja que al ser el primer any de posada en funcionament l'alumnat no ha presentat el treball i per tant està pendent d'avaluació.

En relació a les practiques en empreses. El sistema seguit és el pautat per la Universitat de Lleida i ha permès realitzar un correcte seguiment i avaluació de l'activitat pràctica desenvolupada per l'alumna que ha cursat aquesta assignatura. Entenem que el pes fonamental de l'avaluació es troba en el seguiment fet pel tutor/a d'empresa, per tant, l'èxit d'aquesta assignatura depèn, al nostre parer d'una correcta elecció de l'empresa/organisme/institució on l'alumne desenvolupi les practiques, aspecte pel qual ha de vetllar la coordinació de la titulació, en aquest cas del Màster.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

L'alumnat a temps parcial ha superat totes les assignatures que ha cursat i en el cas de l'alumnat a temps complet -2 alumnes- 1 ha aprovat totes les assignatures, quedant pendent la defensa del TFM, l'altre alumne no presenta el TFM i per tant, no finalitzarà els estudis durant aquest curs acadèmic.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Al ser el primer any de posada en marxa del Màster no es compten amb dades sobre aquest apartat.

MÀSTER UNIVERSITARI EN GESTIÓ ADMINISTRATIVA

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

La modalitat semipresencial del Màster condiona en gran mesura la metodologia docent emprada en la docència, així com les activitats de formació en el sentit que s'exposa tot seguit. El Màster en Gestió Administrativa té un rati de presencialitat del 33%, de manera que la docència s'ha impartit concentrada en una tarda a la setmana, en una sessió de cinc hores. Aquesta estructura i modalitat de docència fa que s'hagi de conjugar perfectament l'activitat docent i de formació presencial, amb l'activitat docent i formativa fora de l'aula.

Per aconseguir aquesta finalitat, les activitats de formació combinen activitats no presencials i presencials de forma coherent i enllaçada. Així, en termes generals en la majoria de les assignatures s'ha presentat als alumnes de forma anticipada a la iniciació de les sessions presencials els continguts a treballar, amb la indicació de lectures prèvies recomanades per preparar les classes. D'aquesta manera els alumnes assisteixen a l'aula amb els materials teòrics treballats, les hores presencials poden aprofitar-se amb més intensitat i es poden treballar els continguts amb el nivell de profunditat i rigor que exigeix una titulació de Màster.

Juntament amb l'assignació de lectures, una gran part del treball autònom i no presencial dels alumnes ha consistit en la realització de casos pràctics. El cas pràctic és un instrument docent emprat profusament en l'àmbit jurídic, a través del qual l'alumne aplica els coneixements teòrics en supòsits concrets. En altres paraules, es tracta de subsumir la realitat que reflecteix un cas o supòsit pràctic en la normativa o marc teòric d'aplicació. Aquest tipus d'activitat formativa és la que apropa de forma més directa l'estudiant a les competències i resultats d'aprenentatge pretesos, sempre orientats a la vessant pràctica en aquesta Màster professionalitzador.

Quant a la docència presencial, en les sessions de cinc hores es combinen els elements estrictament teòrics amb la realització de casos pràctics que es resolen de forma individual o en grup, fomentant així també el treball en equip. Atesa la gran diversitat en els perfils dels nostres estudiants, el treball en grup permet una perfecta posada en pràctica de l'aprenentatge col·laboratiu i cooperatiu, ja que cadascú aporta a la construcció de cas els coneixements propis provinents de la formació prèvia o de l'experiència professional.

Pel que fa a les pràctiques externes, malgrat que encara no es disposa dels resultats de les enquestes, val a dir que és una de les assignatures més ben valorades per l'estudiantat. En l'assignació dels despatxos professionals cal destacar la col·laboració del Col·legi de Gestors Administratius de Lleida, que ha participat de forma

activa en la tria dels despatxos, la comunicació entre la Universitat i el món professional i la formació prèvia dels tutors i tutores assignats.

La positiva valoració de les pràctiques externes s'explica en el compliment de expectatives de l'estudiantat. Els estudiants del Màster en Gestió Administrativa tenen una visió clara de futur i d'incorporació en el concret àmbit laboral de la gestió administrativa. Així, la possibilitat de realitzar pràctiques en gestories els apropa de forma immediata a la pràctica diària de la professió i els permet aplicar els coneixements adquirits, millorar-los i completar-los. En aquest enteniment positiu de les pràctiques, els alumnes han manifestat el desig de poder realitzar més hores de pràctiques la qual cosa apunta a la necessitat de plantejar, com a possible proposta de millora per a cursos següents, l'augment d'hores de pràctiques, la qual cosa podria assolir-se incrementant la presencialitat de l'assignatura de pràctiques externes.

Pel que fa als Treballs de Final de Màster cal que la reflexió sigui tinguda en compte de forma relativa ja que cap dels nostres estudiants ha defensat encara el TFM. Hi ha una període per fer la defensa al setembre i tots han optat per aquesta opció. El TFM pretén ser la culminació de la titulació, un projecte a través del qual els alumnes poden conjugar tots els coneixements adquirits durant el curs. Atès el caràcter professionalitzador del Màster els TFM han de ser també de marcada tendència pràctica, adreçats a resoldre qüestions de caràcter pràctic i tocants a l'exercici i necessitats del gestor administratiu.

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

El sistema d'avaluació que s'empra en la majoria de les assignatures que conformen el pla d'estudis s'articula al voltant de tres evidències: una prova de caràcter teòric, que normalment és un examen tipus test amb preguntes amb respostes múltiples; una prova de caràcter pràctic, en què els alumnes han de resoldre un supòsit pràctic; i la valoració d'activitats realitzades de forma continuada durant el curs com ara lectures, recensions, casos pràctics, etc.

La combinació d'aquests diferents elements d'avaluació permet d'una banda, que els alumnes treballin i assoleixin els coneixements teòrics exigits, però alhora facilita l'adquisició de competències de caràcter pràctic en tant que una part molt important de l'avaluació recau en activitats pràctiques. Aquest sistema d'avaluació permet així certificar adequadament que els resultats d'aprenentatge han estat assolits.

Les proves es valoren de forma objectiva, en atenció a criteris clars preestablerts prèviament en les guies docents de cadascuna de les assignatures. La guia docent és l'instrument clau a través del qual es desenvolupa l'assignatura, és l'eina principal de comunicació i enteniment entre els professors i els estudiants, i es troba a la seva

disposició des de l'inici del curs mitjançant la plataforma electrònica utilitzada: el campus virtual.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que es tracta del primer any d'implantació del Màster i la titulació es tanca el mes de setembre amb la defensa dels TFM, no es disposen de dades al respecte.

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que es tracta del primer any d'implantació del Màster i la titulació es tanca el mes de setembre amb la defensa dels TFM, no es disposen de dades al respecte.

MÀSTER UNIVERSITARI EN SISTEMA DE JUSTÍCIA PENAL

6.1 Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

La modalitat semipresencial del Màster condiona en gran mesura la metodologia docent emprada en la docència. S'han seleccionat dues assignatures del mòdul troncal del màster per tal de comprovar la coherència entre les activitats formatives i els resultats d'aprenentatge pretesos. Aquestes són l'assignatura de victimologia (6 ECTS) i l'assignatura de processos judicials penals (9 ECTS). Han estat aquestes les escollides perquè són representatives, d'una banda, de la vessant jurídica del màster i d'altra de les disciplines que tenen un contingut més relacionat amb l'estudi empíric de la criminalitat i la victimització.

En la memòria de verificació inicial, a banda de les competències generals del màster que es treballen transversalment en totes les assignatures, les competències específiques de la titulació que es pretenen assolir en cadascuna de les dues assignatures esmentades, a banda del coneixement de les característiques, esquemes conceptuals i procediments del sistema de justícia penal, comú a les dues matèries, són:

Victimologia:

2 Conocimiento de las diferentes perspectivas de abordaje del comportamiento antisocial

8 Diferenciación entre la resolución pacífica y adversarial de conflictos

- 10 Conocimiento de mecanismos tendentes a la desvictimación
- 11 Comprensión de factores incidentes en el proceso de victimación

Processos judicials penals

- 8 Diferenciación entre la resolución pacífica y adversarial de conflictos
- 9 Comprensión de la estructura del proceso penal
- 15 Adquisición de conciencia crítica en el análisis del sistema penal
- 16 Capacidad para asesorar sobre las posibles respuestas a un problema jurídico-penal

Tant el contingut de la docència presencial (activitat formativa: sessions presencials i conferències experts) com les activitats online (activitats formatives: estudi materials, lectures dirigides i resolució casos, 3 en el cas de victimologia i 4 en el de processos judicials penals) que han de realitzar els estudiants de les assignatures que integren les dues assignatures esmentades estan dissenyades per a l'assoliment de les competències específiques relacionades. L'escometiment de la realització del treball final de màster està orientat especialment a l'assoliment de competències com el coneixement de l'essència del sistema de justícia penal, i particularment a l'adquisició de competència en l'ús de mètodes de recerca jurídics i criminològic-empírics, segons quin sigui l'objecte de treball, així com a l'adquisició de consciència crítica en l'anàlisi del sistema de justícia penal.

La coherència entre les activitats formatives i les competències que es pretenen assolir es veu confirmada amb els resultats de les enquestes de valoració referides a les diverses assignatures que integren la titulació. Aquestes són en tot cas valors altament positius (victimologia: 3,5; processos judicials penals 4,1). Amb general, la satisfacció de l'estudiantat és molt satisfactòria fins al punt que la majoria de les assignatures es situen per damunt del 3,5 i algunes d'elles arriben a nivells pròxims a la puntuació màxima (així és el cas de totes les assignatures optatives amb valoracions de 4,5, 4,7 i 4,9).

6.2 El sistema d'avaluació permet una certificació adequada dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic.

El sistema d'avaluació del màster està integrat per proves i activitats formatives dissenyades per tal d'avaluar l'assoliment dels resultats d'aprenentatge esmentats. Tal com es feu constar a la memòria de verificació del títol, està integrat, pel que fa a les

assignatures incloses al mòdul troncal, al qual pertanyen les dues assignatures seleccionades, per una prova escrita al final de la docència presencial que avaluï l'assistència amb aprofitament a la formació presencial i que es correspon amb el 15% de qualificació que es preveu a la memòria de verificació com a prova escrita tipus test, activitat que es qualifica amb apte o no apte. La resta d'activitats d'avaluació es realitzen a través d'activitats online que l'alumne ha de realitzar setmanalment l'estudiant al llarg del quadrimestre, i que són 3 o 4 activitats per assignatura depenent de la càrrega docent en ECTS de la mateixa. En el cas de victimologia el nombre d'aquestes activitats és 3 i en el cas de processos judicials penals és 4. Aquestes activitats s'han de lliurar a través del campus virtual en el termini establert i és sobre la base de la correcció de les mateixes que es determina la major part de la qualificació de la respectiva assignatura, atès que a través d'aquestes activitats s'articulen les activitats avaluatives de prova escrita tipus assaig (35% qualificació), estudi de casos (30% qualificació) i treball basat en lectures dirigides (20% qualificació) que es va determinar en la memòria de verificació.

Totes aquestes activitats online sobre la base de les quals s'obté preferentment l'avaluació es troben publicades a l'espai corresponent a cadascuna de les assignatures al campus virtual a principi de curs. A l'inici de curs s'indica també en un quadre resum el pla de presentació d'activitats de tots dos semestres. Aquestes activitats estan formulades en una fitxa model que conté en tots els casos expressats els criteris d'avaluació de les activitats. A més, les guies docents de les assignatures, accessibles tant a la pàgina web del màster com mitjançant l'espai corresponent a cada assignatura al campus virtual, detallen el sistema d'avaluació. La qualificació de cadascuna d'aquestes proves es fa accessible a l'alumne immediatament després de la seva correcció mitjançant el campus virtual.

Pel que fa al treball de recerca del màster, s'ha establert un sistema de qualificació ponderada tutor-tribunal, que s'exposa a l'espai corresponent a sakai d'aquesta assignatura. Cadascuna de les activitats avaluable (4 en total relacionades amb la documentació inicial, la fase d'elaboració del treball, la redacció final i la defensa) corresponents al treball es llisten en aquest espai, on a més s'indica a l'alumne el calendari en què s'han de realitzar ja des de principi de curs i els criteris que es tindran en compte per a valorar cadascuna de les activitats.

El sistema d'avaluació de la titulació, a banda de publicitar-se al web del màster i al campus virtual de la UdL, s'exposa pormenoritzadament als estudiants a la sessió de presentació del màster.

6.3 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Pel que fa a la valoració que mereixen els diferents indicadors acadèmics, pot

avançar-se que en general és positiva tot i que, evidentment, l'objectiu des de la coordinació del màster així com del professorat és millorar-los.

Començant pel temps de promig de graduació, el curs 2012-13 i 2013-14 ha estat de 1,3 anys. En l'últim any del que disposem dades, el curs 2014-15, el temps es va reduir a 1,1 anys, el que implica una reducció de 2 mesos de mitjana.

En relació a la taxa de rendiment, pel al curs 2014-15 la global de la titulació és del 90,5%, també superior a la prevista a la memòria de verificació del màster i a la global de la Facultat, en l'any 2015-16, tot i que manca realitzar el treball de final de màster, és del 100%. La mateixa és del 100% en la major part d'assignatures, llevat al treball de recerca pel fet que alguns estudiants superen finalment aquesta assignatura en segona matrícula.

De la mateixa manera, la taxa d'eficiència és força alta i supera totes les previsions fetes en la memòria d'implantació del títol, situant-se en el 98,9%, també en aquest cas se supera el mateix indicador de la titulació per als cursos anteriors 2012-13 i 2013-14, en què varen igualment ser altes, del 94,4% i 95,2%, respectivament.

La taxa d'abandonament de la titulació a partir del segon any pel al curs 2013-14 va ser de només en un 5,6%, i en el curs 2014-15 no consta cap alumne, aspecte que mereix una valoració positiva, atenent que la major part d'estudiants del màster han estat professionals que compaginen la realització d'aquesta activitat acadèmica amb la seva activitat professional.

L'evolució a llarg termini de la taxa de rendiment de la titulació ha estat progressivament ascendent, mentre que la taxa d'eficiència, que va sofrir una caiguda el curs 2011-12 (un dels dos amb més matriculats al màster) ha tornat a recuperar-se els cursos 2012-13 i 2013-14. Aquesta evolució demostra que la reducció d'estudiants pot haver tingut un efecte positiu en la recuperació de les taxes acadèmiques

6.4 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

El indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació. Cal tenir en compte, però, que aquesta titulació, pel seu elevat grau d'especialització, l'han matriculat preferentment persones ja actives en l'exercici d'alguna professió relacionada amb el sistema de justícia penal. Es per això resulta complex esbrinar si l'elevada inserció laboral de l'estudiantat és deguda al seguiment de la titulació o a la mateixa trajectòria de vida professional preexistent de l'estudiantat matriculat. Cas que aquesta elevada taxa d'inserció sigui conseqüència de l'ocupació professional prèvia dels estudiants, no es compta amb dades que permetin saber si la realització de la

titulació ha estat instrumental per a la promoció professional.